

VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

**IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA VRHOVNOG SUDA REPUBLIKE
HRVATSKE O STANJU SUDBENE VLASTI ZA 2021. GODINU**

Zagreb, travanj 2022.

SADRŽAJ

UVOD	4
1. Uvodne napomene	17
2. Opći podaci o strukturi sudova i kadrovima.....	17
2.1. Brojno stanje sudova na dan 31. prosinca 2021. godine	17
3. Sumarni podaci o kretanju predmeta na sudovima i pokazatelji uspješnosti rada na predmetima	29
4. Pregled kretanja predmeta i indikatora uspješnosti po vrstama sudova i vrstama predmeta	31
4.1. Opći pregled kretanja predmeta po vrstama i razinama sudova	31
4.3. Starosna struktura neriješenih predmeta na općinskim, trgovačkim, županijskim i Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske	44
5. Podaci o kretanju predmeta općinskih sudova	46
5.1. Opći pregled kretanja predmeta	46
5.2. Pregled kretanja predmeta za 2021. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta	47
5.3. Pregled kretanja predmeta općinskih sudova – pojedinačno	48
5.4. Jednostavni postupak stečaja potrošača	54
6. Podaci o kretanju predmeta županijskih sudova	59
6.1. Opći pregled kretanja predmeta	59
6.2. Pregled kretanja predmeta za 2021. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta	60
6.3. Način na koji su riješeni građanski i kazneni predmeti II. stupnja u 2021. godini	61
6.4. Pregled kretanja predmeta županijskih sudova – pojedinačno	62
6.5. Starosna struktura predmeta županijskih sudova	64
7.1. Opći pregled kretanja prekršajnih predmeta na općinskim sudovima	66
7.2. Pregled kretanja prekršajnih predmeta na općinskim sudovima – pojedinačno	66
7.4. Način na koji su riješeni prekršajni predmeti po žalbi u 2021. godini	70
8. Podaci o kretanju predmeta trgovačkih sudova.....	71
8.1. Opći pregled kretanja predmeta	71
8.3. Pregled kretanja predmeta trgovačkih sudova – pojedinačno	73
8.4. Starosna struktura predmeta trgovačkih sudova	75
9.1. Opći pregled kretanja predmeta	76
9.2. Način na koji su riješeni trgovački predmeti u 2021. godini	77
9.3. Starosna struktura predmeta Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske	78
10. Podaci o kretanju predmeta upravnih sudova	80
10.1. Opći pregled kretanja predmeta	80
10.2. Pregled kretanja predmeta upravnih sudova - pojedinačno	81
11. Podaci o kretanju predmeta Visokog upravnog suda Republike Hrvatske	82
11.1. Opći pregled kretanja predmeta	82
12.1. Opći pregled kretanja predmeta	83
12.2. Pregled kretanja predmeta za 2021. godinu s pokazateljima po vrstama	84
1. Uvodne napomene	92
4. Rezultati rada trgovačkih sudova u rješavanju starih predmeta pojedinačno	96
6. Rezultati rada županijskih sudova u rješavanju starih predmeta pojedinačno	98
Stanje infrastrukture u pravosudnim tijelima i iskazane potrebe sudova za prostorom	104

<i>Iskazane potrebe sudova za informatičkom opremom</i>	<i>115</i>
<i>Elektronička komunikacija u sudovima (e-Komunikacija)</i>	<i>124</i>
<i>E – komunikacija u sudovima (19) je elektronička razmjena dokumenata sudionika u postupku sa sudovima za predmete koji se nalaze u e-spis sustavu.....</i>	<i>124</i>
DODATAK IZVJEŠĆU - ANALIZA STANJA I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJE RADA	129

UVOD

Zakonski temelj za godišnje izvješće predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Odredbom članka 45. Zakona o sudovima („Narodne novine“, broj 28/13., 33/15., 82/15., 82/16., 67/18., 126/19., 130/20. i 21/22. – u nastavku teksta ZS) propisano je da je predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske dužan jednom godišnje, najkasnije do 30. travnja tekuće godine, Hrvatskom saboru podnijeti izvješće o stanju sudbene vlasti u protekloj godini.

Prema citiranoj odredbi Zakona o sudovima u godišnjem izvješću navode se pokazatelji učinkovitosti i kvalitete rada sudova po vrstama predmeta na razini cijelog sustava te posebno na razini Vrhovnog suda Republike Hrvatske, županijskih sudova, općinskih sudova i specijaliziranih sudova. U godišnjem izvješću daju se pokazatelji rada i za svaki pojedini sud. Stoga ovo izvješće najveći dio prostora posvećuje upravo ovim pokazateljima koji objektivno i posve razvidno odražavaju rad sudova u 2021.

U godišnjem izvješću predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske može upozoriti na stanje i djelovanje sudbene vlasti, organizacijske probleme u sudovima i nedostatke u zakonodavstvu te dati prijedloge za unaprjeđenje rada sudova (članak 45. stavak 4. ZS).

Vrhovnom sudu Republike Hrvatske predsjednici županijskih sudova kao i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske i Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske na temelju članka 33. stavak 2. ZS, jednom godišnje podnose izvješće o obavljenim poslovima sudske uprave u prethodnoj godini te plan poslova sudske uprave, posebno mjera i aktivnosti za unapređenje rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta, kao i očekivanih rezultata rada suda za tekuću godinu.

U skladu s navedenim zakonskim propisima kojima je utvrđena obveza predsjednika Vrhovnog suda podnositi izvješće Hrvatskom Saboru za 2021. godinu ovo je deveto po redu. Dakle, usporedbom ranijih izvješća s ovim, novim izvješćem, moguće je pratiti razvoj rada sudova te napredak koje su sudovi u Republici Hrvatskoj ostvarili kroz navedeno razdoblje

Ali isto tako moguće je pratiti izravno ili neizravno i učinak drugih grana vlasti, u okviru njihovih odgovornosti za stvaranje uvjeta u kojima će sudbena vlast moći ostvarivati svoju ulogu i obveze na način koji predstavlja ostvarenje osnovnih zadaća sudbene vlasti.

Smatram potrebnim radi jasnog utvrđenja okvira ovog izvješća, a polazeći od gore citirane obveze iz članka 45. ZS definirati okvire ovog izvješća koje proizlaze iz citirane odredbe.

Nema dvojbe da se ovo izvješće odnosi na stanje sudbene vlasti. Definiciju sudbene vlasti daje Ustav Republike Hrvatske u kojem je u članku 115. propisano:

„Sudbenu vlast obavljaju sudovi.

Sudbena vlast je samostalna i neovisna.

Sudovi sude na temelju Ustava, zakona, međunarodnih ugovora i drugih važećih izvora prava.“

Dakle, ako sudbenu vlast čine sudovi, onda okvir ovog izvješća jest omeđen tom definicijom, pa se u najvećem dijelu ovo izvješće bavi stanjem i učincima rada sudova u 2021. godini i ne dotiče se ostalih segmenata dijelova pravosuđa. Naime sukladno Poslovniku Hrvatskog Sabora Odbor za pravosuđe može na sjednice pozivati i druga tijela koja utječu na rad sudbene vlasti (Državno sudbeno vijeće) pa stoga se u ovom izvješću ne donose podaci o djelovanju tih tijela.

Na kraju uvodnog dijela, vodeći računa o dosadašnjim iskustvima prilikom podnošenja izvješća valja podsjetiti na odredbu članka 45. stavak 6. ZS kojom je propisano:

„Prilikom zauzimanja stajališta, Hrvatski sabor neće raspravljati niti zauzimati stajališta o stanju pojedinih sudskih predmeta ili o radu pojedinih sudaca niti će na drugi način dovoditi u pitanje samostalnost i neovisnost sudaca i sudbene vlasti.“

Zadaća sudstva u Republici Hrvatskoj i ciljevi kojima se ona ima ostvariti

Zadaća sudbene vlasti u demokratskom društvu je da sudovi u poštenom i pravedno provedenom, učinkovitom i ekonomičnom postupku riješe sporove koji su stavljeni u njihovu nadležnost tako da jedinstvenim tumačenjem primjenjuju pravo (zakone) i kao neovisni i nepristrani štite prava i slobode građana, zajamčene Ustavom te obvezujućim međunarodnim konvencijama i ugovorima.

Ti ciljevi koje treba ostvariti u okviru sudbene vlasti, ali uz odgovarajuću potporu, aktivnosti, obveze i odgovornost drugih državnih vlasti (odgovornost svake od tri državne vlasti u njezinoj domeni određene Ustavom i zakonima), ostaju i nadalje osigurati da:

- svi građani moraju imati pravo i mogućnost realnog i relativno jednostavnog pristupa sudu,
- svi građani pred sudovima u Republici Hrvatskoj moraju imati jednak, pravedan položaj i da se suci prema njima, u razrješavanju njihovih sporova, odnosno pri odlučivanju o njihovoj eventualnoj kaznenosti, odnosno prekršajnoj odgovornosti moraju na takav način odnositi,
- sudstvo mora osigurati i zadržati (uz potporu drugih vlasti) svoj položaj neovisne grane vlasti u odnosu na ostale dvije grane vlasti i s njima biti u ravnopravnom položaju,
- sudstvo mora biti primjereno zaštićeno od mogućih nedopuštenih pokušaja utjecaja i narušavanja njegove neovisnosti i ugleda pri čemu se trebaju poštovati dosegnuti standardi postavljeni međunarodnim konvencijama i drugim međunarodnim instrumentima i Ustavom RH, jer jedino se tako može osigurati da sudstvo štiti i provodi vladavinu prava i osigura pošteno, nepristrano i učinkovito ostvarenje pravde,

- samo sudstvo mora ostvariti i održavati najviše standarde odgovornosti kako za korištenje javnih sredstava koje dobiva tako i za ostvarivanje i provođenje pravde kroz sudske odluke donesene u postupcima koje se trebaju provesti stručno, učinkovito i neovisno i nepristrano,

- se vođenje sudova mora osigurati kroz kvalificirane, obučene sudske uprave koje će kroz kontrolu i organizaciju stvarati uvjete za postavljene ciljeve,

- sudbena grana vlasti mora, koristeći sve alate i instrumente od moderne tehnologije do organizacije kontrole i provjere rada suda kao cjeline i suca kao pojedinačnog dužnosnika, osigurati da odlučivanje u sporovima bude najveće moguće kvalitete na svim razinama suđenja,

- se za to mora osigurati i omogućiti sucima, sudskim savjetnicima i službenicima stručno usavršavanje, koje je ne samo nužno nego i zakonom određeno kao njihova obveza.

Sudstvo u cjelini mora biti posvećeno navedenim ciljevima, ali je jasno da u okviru podjele vlasti ne može samo osigurati nužne uvjete za ostvarenje ovih ciljeva i konačno ostvarenje utvrđene misije, već je to zajednički zadatak sve tri vlasti, svake u okviru njihove domene ovlasti, ali i odgovornosti.

Kao što je već ukazano, sudstvo jest i bit će posvećeno svim navedenim ciljevima, ali samo ne može osigurati uvjete koji su nužni za njihovo ostvarenje jer, makar će to mnogima zvučati pretenciozno i to samo zato što se javna percepcija i ocjena djelotvornosti sudbene vlasti procjenjuje kroz samo nekoliko sudskih postupaka u kojima su se donosile odluke koje javnost nije prihvaćala (nekad zbog samih odluka, nekad zbog namjernog ili nenamjernog nepoznavanja postupovnih i materijalnopравnih zakonskih odredbi, nekad zbog sudaca koji su je donosili i načina na koji su vodili postupke, a nekad i zbog osoba koje su u tim postupcima sudjelovale najčešće kao stranke), niti jedan sustav na dugi rok ne može se temeljiti samo na entuzijazmu velike većine sudaca i sudskih službenika i namještenika.

Sukladno odredbi članka 14. ZS sudbenu vlast u Republici Hrvatskoj obavljaju redovni i specijalizirani sudovi, te Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Redovni sudovi su općinski i županijski sudovi.

Specijalizirani sudovi su trgovački sudovi, upravni sudovi, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske, Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske i Visoki kazneni sud Republike Hrvatske.

Najviši sud u Republici Hrvatskoj je Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Općinski sudovi

Nadležnost općinskih sudova kao sudova opće nadležnosti prvog stupnja određena je odredbom članka 18. ZS, te je tom odredbom propisano da općinski sudovi rješavaju (pored predmeta koji su im drugim zakonima dani u nadležnost), parnične, izvanparnične i ovršne predmete, rješavaju ostavinske predmete, zemljišnoknjižne predmete i vode zemljišne knjige, rješavaju kaznene predmete, osim onih za koje je zakonom propisana stvarna nadležnost drugog suda, rješavaju prekršajne predmete, osim onih za koje je zakonom propisana stvarna nadležnost drugog tijela, odlučuju o

priznanju i ovrši stranih sudskih odluka i odluka drugih tijela koje su u državi u kojoj su donesene izjednačene sa sudskim odlukama, obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti, obavljaju poslove pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije u postupcima iz svoje nadležnosti, te obavljaju i druge poslove određene zakonom. Pored citirane odredbe ZS, stvarna nadležnost općinskih sudova uređena je člankom 34. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 i 70/19 – nadalje: ZPP), i člankom 19.a Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08, 76/09, 80/11, 121/11 – pročišćeni tekst, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 i 126/19 – nadalje: ZKP), te člancima 37. do 39. Zakona o sudovima za mladež („Narodne novine“, broj 84/11, 143/12, 148/13, 56/15, 126/19).

Broj općinskih sudova i njihova teritorijalna nadležnost određena je člankom 2. Zakona o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, broj 67/18 i 21/22) te u trenutku sastavljanja ovog izvješća u Republici Hrvatskoj djeluju 34 općinska suda i to u Bjelovaru, Virovitici, Dubrovniku, Metkoviću, Gospiću, Karlovcu, Đakovu, Osijeku, Pazinu, Puli, Crikvenici, Rijeci, Kutini, Sisku, Požegi, Slavonskom Brodu, Makarskoj, Općinski sud u Splitu, Općinski prekršajni sud u Splitu, Šibeniku, Čakovcu, Koprivnici, Varaždinu, Novom Zagrebu, Velikoj Gorici, Vinkovcima, Vukovaru, Zadru, Općinski građanski sud Zagrebu, Općinski kazneni sud u Zagrebu, Općinski prekršajni sud u Zagrebu, Općinski radni sud u Zagrebu, Općinski sud u Sesvetama i Općinski sud u Zlataru.

Uz ove općinske sudove djeluje i 70 stalnih službi.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“ 21/22) koji je stupio na snagu 1. ožujka 2022., članku 2. zakona dodani su novi stavci 5. i 6. kojima je određeno da su općinski sudovi u sjedištima županijskih sudova i Općinski sud u Novom Zagrebu nadležni za postupanje u predmetima prema zakonu kojim se uređuju obiteljski odnosi za područje svakog pojedinog županijskog suda, a predsjednici županijskih sudova su dužni osigurati uvjete za poduzimanje postupovnih radnji u tim predmetima.

Županijski sudovi

Stvarna nadležnost županijskih sudova određena je člankom 19. ZS, te je tom odredbom propisano da županijski sudovi, rješavaju o žalbama protiv odluka općinskih sudova, osim ako je zakonom drukčije propisano, rješavaju predmete u prvom stupnju kada je njihova nadležnost propisana zakonom, provode istražni i javnobilježnički stegovni postupak zbog stegovnih prijestupa i odlučuju o tim prijestupima u prvom stupnju, kad je to određeno zakonom, odlučuju o žalbama protiv odluka u stegovnim postupcima zbog neurednosti u obavljanju poslova javnih bilježnika kad je to određeno zakonom, obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u postupcima iz svoje nadležnosti, obavljaju poslove međunarodne pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije u postupcima iz svoje nadležnosti, osim u prekršajnim predmetima, provode izvršenje strane kaznene odluke te obavljaju i druge poslove određene zakonom. Također stvarna nadležnost županijskih sudova slijedi iz članka 34.a ZPP i članka 19.c ZKP, članaka 37. do 39. Zakona o sudovima za mladež, a nadležnost Županijskih sudova u Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu je propisana odredbom članka 31. Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog

kriminaliteta („Narodne novine“, broj 76/09, 116/10, 145/10, 57/11, 136/12, 148/13 i 70/17).

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“ 21/22) koji je stupio na snagu 1. ožujka 2022. promijenjen je članak 4. zakona te je za odlučivanje o žalbama protiv odluka svih općinskih sudova u građanskim predmetima određen svaki županijski sud.

Broj županijskih sudova i njihova teritorijalna nadležnost određen je člankom 2. Zakona o područjima i sjedištima sudova te u trenutku sastavljanja ovog izvješća u Republici Hrvatskoj djeluje 15 županijskih sudova i to u Bjelovaru, Dubrovniku, Karlovcu, Osijeku, Puli, Rijeci, Sisku, Slavonskom Brodu, Splitu, Šibeniku, Varaždinu, Velikoj Gorici, Vukovaru, Zadru i Zagrebu.

Četiri županijska suda imaju stalne službu i to Županijski sud u Slavonskom Brodu sa stalnom službom u Požegi, Županijski sud u Karlovcu sa stalnom službom u Gospiću, te Županijski sud u Varaždinu sa stalnim službama u Koprivnici i Čakovcu.

Trgovački sudovi

Prema odredbi članka 21. ZS trgovački sudovi kao sudovi prvog stupnja odlučuju u parničnim i izvanparničnim stvarima, kada je to propisano posebnim zakonom, postupaju u registarskim stvarima i vode sudske registre, odlučuju o prijedlozima u svezi s osnivanjem, radom i prestankom trgovačkog društva, odlučuju o prijedlozima za otvaranje stečajnog postupka i provode predstečajne i stečajne postupke, odlučuju o upisima u upisnik brodova i jahti u onim stvarima koje su Pomorskim zakonikom stavljene u nadležnost trgovačkog suda, ograničenju odgovornosti brodar, prigovorima protiv konačne diobene osnove za likvidaciju zajedničke havarije, ako zakonom za pojedinu vrstu predmeta nije drukčije određeno, provode postupak priznanja inozemnih sudskih odluka, kao i arbitražnih odluka u trgovačkim sporovima, provode osiguranje dokaza za postupke za koje su inače nadležni, određuju mjere osiguranja u postupcima i povodom postupaka u kojima su inače nadležni, obavljaju poslove međunarodne pravne pomoći u izvođenju dokaza u trgovačkim stvarima i obavljaju i druge poslove određene zakonom. Pored toga stvarna nadležnost trgovačkih sudova određena je i odredbom članka 34b. ZPP.

U Republici Hrvatskoj osnovano je 9 trgovačkih sudova i to u Bjelovaru, Dubrovniku, Osijeku, Pazinu, Rijeci, Splitu, Varaždinu, Zadru i Zagrebu.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“ 21/22) koji je stupio na snagu 1. ožujka 2022. promijenjen je članak 7. zakona te su za rješavanje sporova koji se odnose na brodove i plovidbu na moru i unutarnjim vodama i na sporove na koje se primjenjuje plovidbeno pravo; zrakoplove i na sporove na koje se primjenjuje zračno plovidbeno pravo; zaštitu i uporabu industrijskog vlasništva, autorskog prava i srodnih prava i drugih prava intelektualnog vlasništva, na zaštitu i uporabu izuma i tehničkih unapređenja te tvrtke, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno, određeni sljedeći trgovački sudovi:

- Trgovački sud u Dubrovniku
- Trgovački sud u Osijeku
- Trgovački sud u Rijeci i za područje Trgovačkog suda u Pazinu
- Trgovački sud u Splitu i za područje Trgovačkog suda u Zadru

- Trgovački sud u Zagrebu i za područje Trgovačkog suda u Bjelovaru i Trgovačkog suda u Varaždinu

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske kao sud drugog stupnja to jest žalbeni sud za sve postupke koji u prvom stupnju dolaze pod stvarnu nadležnost trgovačkih sudova, sukladno odredbi članka 24. ZS odlučuje o žalbama protiv odluka koje su u prvom stupnju donijeli trgovački sudovi, rješava sukob mjesne nadležnosti između trgovačkih sudova te odlučuje o delegaciji nadležnosti između trgovačkih sudova i obavlja druge poslove određene zakonom. Nadležnost ovog suda je uređena i člankom 34.c. ZPP.

Upravni sudovi

Sukladno odredbi članka 22. ZS upravni sudovi odlučuju: o tužbama protiv pojedinačnih odluka javnopravnih tijela, o tužbama protiv postupanja javnopravnih tijela, o tužbama zbog propuštanja donošenja pojedinačne odluke ili postupanja javnopravnog tijela u zakonom propisanom roku, o tužbama protiv upravnih ugovora i izvršavanja upravnih ugovora te odlučuju u drugim zakonom propisanim slučajevima. Stvarna nadležnost upravnih sudova uređena je i člankom 12. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10, 143/12, 152/14, 94/16 i 29/17 – dalje: ZUS).

U Republici Hrvatskoj osnovana su sukladno odredbi članka 8. Zakona o područjima i sjedištima sudova 4 upravna suda i to u Zagrebu, za područja Bjelovarsko-bilogorske, Koprivničko-križevačke, Krapinsko-zagorske, Međimurske, Sisačko-moslavačke, Varaždinske, Zagrebačke županije i Grada Zagreba, u Rijeci za područja Istarske, Karlovačke, Ličko-senjske i Primorsko-goranske županije, u Splitu za područja Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Zadarske županije i u Osijeku za područja Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravske i Vukovarsko-srijemske županije.

Visoki upravni sud Republike Hrvatske

Visoki upravni sud Republike Hrvatske sukladno odredbi članka 25. ZS odlučuje o žalbama protiv presuda upravnih sudova i rješenja protiv kojih je dopuštena žalba, odlučuje o zakonitosti općih akata, odlučuje o sukobu nadležnosti između upravnih sudova te odlučuje u drugim zakonom propisanim slučajevima. Stvarna nadležnost ovog suda uređena je i odredbom članka 12. ZUS.

Prekršajni sudovi

Donošenjem novog Zakona o sudovima, te novih Zakona o područjima i sjedištima sudova i Prekršajnog zakona u 2018. godini, ukinuti su prekršajni sudovi, te prema odredbi članka 18. točka 4. ZS prekršajne predmete rješavaju specijalizirani odjeli općinskih sudova, osim onih predmeta za koje je zakonom propisana stvarna nadležnost drugog tijela. Broj prekršajnih sudova određen je odredbom članka 2. Zakona o područjima i sjedištima sudova, tako da prekršajne predmete rješavaju samo dva specijalizirana suda i to Općinski prekršajni sud u Zagrebu i Splitu, a stvarna nadležnost u prekršajnim stvarima uređena je i člancima 93., 94., i 95. Prekršajnog zakona („Narodne novine“, broj 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17 i 118/18).

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske

Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske kao sud drugog stupnja, sukladno odredbi članka 26. ZS odlučuje o redovnim pravnim lijekovima protiv odluka općinskih sudova u prekršajnim predmetima i odluka javnopravnih tijela koja vode prvostupanjski prekršajni postupak kada je to propisano posebnim zakonom, rješava sukob nadležnosti između općinskih sudova u prekršajnim predmetima, odlučuje o izvanrednim pravnim lijekovima protiv pravomoćnih odluka o prekršaju kada je to propisano posebnim zakonom, odlučuje o žalbama u predmetima međunarodne pravosudne suradnje s državama članicama Europske unije iz prekršajne nadležnosti, provodi nadzor nad urednim obavljanjem poslova sudaca koji rade na prekršajnim predmetima i obavlja druge poslove određene zakonom. Stvarna nadležnost ovog suda uređena je i člankom 95. Prekršajnog zakona.

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske:

1. odlučuje u drugom stupnju o žalbama protiv odluka županijskih sudova u kaznenim predmetima, osim ako je zakonom propisano drukčije,
2. provodi nadzor nad urednim obavljanjem poslova sudaca županijskih sudova koji rade na prvostupanjskim kaznenim predmetima,
3. rješava sukob nadležnosti između županijskih sudova u prvostupanjskim kaznenim predmetima,
4. obavlja druge poslove određene zakonom..

Vrhovni sud Republike Hrvatske

Organizacija Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Uloga Vrhovnog suda Republike Hrvatske u sudbenoj vlasti kao najvišeg suda u Republici Hrvatskoj utvrđena je Ustavom Republike Hrvatske. Vrhovni sud Republike Hrvatske osigurava jedinstvenu primjenu prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni.

Posebna ustavna uloga Vrhovnog suda Republike Hrvatske utvrđena je dalje Zakonom o sudovima koji ima posebne odredbe o nadležnosti i ustrojstvu Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Poslovníkom Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Sudskim poslovníkom.

Nadležnost i poslovi koje Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao najviši sud, obavlja u sudbenoj vlasti ostvaruju se u sudskim odjelima: Kaznenom odjelu, Građanskom odjelu, Centru sudske prakse, a poslovi sudske uprave obavljaju se u Uredu predsjednika suda.

Osim toga, u 2018. osnovan je i započeo je s radom i Odjel za praćenje i proučavanje sudske prakse sudova pri Vijeću Europe i Europske unije. Navedeni odjel prati europske propise i sudsku praksu Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava, te za potrebe Vrhovnog suda Republike Hrvatske ali i za potrebe svih nižih sudova u Republici Hrvatskoj prikuplja, obrađuje i prosljeđuje sucima sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava i Europskog suda. Na čelu odjela je Zamjenik predsjednika Vrhovnog suda.

Sudski odjeli

U Građanskom odjelu Vrhovnog suda Republike Hrvatske odlučuje se o redovnim i izvanrednim pravnim lijekovima iz područja građanskog i trgovačkog prava, te izvanrednom pravnom lijeku iz područja upravnog prava, a u Kaznenom odjelu Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz područja kaznenog i prekršajnog prava te stegovnih postupaka na temelju zakona o odvjetništvu, javnom bilježništvu i državnoodvjetničkom vijeću.

Sudski odjeli sude u vijećima od po tri ili pet sudaca u Kaznenom i u Građanskom odjelu. Broj sudskih vijeća, predsjednike i članove vijeća utvrđuje predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova na kraju svake godine za slijedeću godinu.

Radom sudskog odjela upravlja predsjednik odjela kojega imenuje predsjednik suda godišnjim rasporedom poslova.

Predsjednik odjela raspoređuje sudskim vijećima u rad sudske predmete te je zadužen za koordinaciju rada između odjela i sudske pisarnice.

Predsjednik odjela saziva i rukovodi radom sjednice sudskog odjela na kojoj se razmatraju pitanja od interesa za rad odjela: ustrojstvo unutarnjeg poslovanja odjela, unapređivanje načina rada, stručno usavršavanje sudaca i sudskih savjetnika, raspravlja o spornim pravnim pitanjima i ujednačavanju sudske prakse, o pitanjima važnim za primjenu propisa iz pojedinih pravnih područja, daju mišljenja o nacrtima propisa iz određenog pravnog područja ili se razmatraju pitanja od zajedničkog interesa za pojedine ili sve sudove s područja Republike Hrvatske.

Pravno shvaćanje zauzeto na sjednici odjela svih sudaca obvezno je za sva sudska vijeća tog odjela.

Služba praćenja, proučavanja i bilježenja sudske prakse

U sudskim odjelima Vrhovnog suda ustrojene su posebne službe za praćenje, proučavanje i bilježenje sudske prakse (dalje u tekstu: služba evidencije).

Služba evidencije je važan instrument kroz koji Vrhovni sud Republike Hrvatske ostvaruje svoju najvažniju zadaću: osiguravanje jedinstvene primjene prava i ravnopravnost svih u njegovoj primjeni.

Služba evidencije pregledava svaku odluku sudskog vijeća radi provjere je li odluka u skladu s pravnim stajalištem u kojoj ranijoj ili istovremenoj odluci. Sve odluke od pravne važnosti evidentira radi formiranja zbirke odluka i evidentira opća stajališta (načelne odluke) u pitanjima sudske prakse te odabire odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske i pravomoćne odluke nižih sudova za objavljivanje u tiskanim publikacijama sudske prakse.

Sve evidentirane odluke kao i opća stajališta (sentence) obrađuju se sustavom informacijske tehnologije i čine jedinstvenu bazu sudske prakse koja se svakodnevno objavljuje na službenoj web stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske: www.vsrh.hr.

Centar sudske prakse

Zadaća Centra sudske prakse je praćenje, analiziranje i objavljivanje sudske prakse Vrhovnog suda i svih sudova u Republici Hrvatskoj kao i praćenje i objavljivanje prakse sudova koji odlučuju na razini Europe i Europske unije.

U ostvarivanju svoje zadaće Centar sudske prakse surađuje sa Službama evidencije, praćenja i proučavanja sudske prakse pri sudskim odjelima Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Odjela za praćenje europskih propisa i sudske prakse sudova pri Vijeću Europe i Europske unije.

Centar sudske prakse organizira također razvoj programskih sustava za upravljanje sudskom praksom i podršku korisnicima sustava.

Sjedište Centra sudske prakse je u Vrhovnom sudu, a voditelj tog Centra je sudac Vrhovnog suda određen Godišnjim rasporedom poslova Vrhovnog suda.

Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Predsjednik i svi suci Vrhovnog suda čine Opću sjednicu Vrhovnog suda kao posebno tijelo s posebno propisanom nadležnošću u Zakonu o sudovima.

Prema odredbi članka 47. ZS Opća sjednica Vrhovnog suda:

1. daje mišljenja o nacrtu zakona ili drugog propisa kojim se uređuju pitanja od važnosti za rad sudova ili obavljanje sudbene vlasti
2. utvrđuje upute sudovima za praćenje sudske prakse
3. daje mišljenje Ministarstvu pravosuđa o visini sredstava potrebnih za redovito obavljanje poslova u sudovima
4. obavlja druge poslove propisane zakonom i Sudskim poslovnikom.

Opću sjednicu saziva i predsjedava joj predsjednik Vrhovnog suda. Predsjednik Vrhovnog suda može sazvati i Proširenu opću sjednicu s predstavnicima drugih sudova (2 suca Visokog trgovačkog suda RH, 2 suca Visokog upravnog suda RH, 2 suca Visokog kaznenog suda RH, 2 suca Visokog prekršajnog suda RH i po jedan sudac svakog županijskog suda) koja je nadležna razmatrati aktualna pitanja iz sudske prakse, utvrđivati prijedlog okvirnih mjerila za rad sudaca i raspravljati o drugim pitanjima.

Za pravovaljano odlučivanje na Općoj sjednici potrebna je prisutnost najmanje natpolovične većine svih sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a odluke se donose većinom glasova svih sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Držim vrlo važnim alatom u nastojanjima ujednačavanja sudske prakse i stvaranja jedinstvenih pravnih shvaćanja o brojnim pitanjima mogućnost koju ima Vrhovni sud Republike Hrvatske sukladno odredbi članka 27. stavak 3. ZS.

Iz te odredbe slijedi da će Vrhovni sud Republike Hrvatske radi razmatranja spornih pravnih pitanja koja se odnose na drugostupanjsko sudovanje, u svrhu ujednačavanja sudske prakse, svakih šest mjeseci, a po potrebi i češće, organizirati zajednički sastanak s predsjednicima sudskih odjela svih županijskih sudova. Zaključci i stajališta

sa zajedničkih sastanka će se donijeti većinom glasova predsjednika sudskih odjela svih županijskih sudova te će isti zaključci i stajališta predstavljati zajednički stav o spornom pravnom pitanju i biti će objavljeni na mrežnoj stranici Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

Viši sud prigodom provedbe ovlaštenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka **ne smije ni na koji način utjecati na neovisnost i slobodu suda nižeg stupnja u donošenju odluke u pojedinom predmetu.**

Na ovaj način može se na brži i efikasniji način locirati sporno pravno pitanje koje se pred sudovima drugog stupnja različito tumači i primjenjuje, pogotovo u situaciji kada se predmeti sudovima drugog stupnja dodjeljuju nasumično bez obzira iz kojeg suda prvog stupnja potječu, pa su sudovi prvog stupnja često svjedoci različite prakse sudova drugog stupnja glede istih pravnih pitanja.

U javnosti se pokušalo dovesti u pitanje ove mehanizme iz čl.27. Zakona o sudovima s pozicije ograničavanja slobode slobodnog sudačkog uvjerenja.

Iz zakonskih odredbi koje uređuju ovaj alat kreiran od strane zakonodavca da se snagom argumenata i nakon sveobuhvatne rasprave rasvijetle sva sporna pitanja uz različitu primjenu nekog pravnog insituta jasno slijedi da doneseni zaključci nemaju obvezatni karakter i da predstavljaju samo pomoć sucima u izvršavanju njihove ustavne uloge a to je pružanje stabilne i djelotvorne pravne zaštite u istim činjeničnim i pravnim okolnostima što je uostalom jasno propisano u odredbi stavka 4. istog članka. ("Viši sud prigodom provedbe ovlaštenja iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne smije ni na koji način utjecati na neovisnost i slobodu suda nižeg stupnja u donošenju odluke u pojedinom predmetu")

Drugi, relativno novi alat u ujednačavanju sudske prakse i osiguranju djelotvorne, predvidive i učinkovite pravne zaštite u istovrsnim sporovima je i institut Oglednog postupka iz čl. 502 i. do 502 n. Zakona o parničnom postupku. Sudovi, koji su jedini ovlašteni u najranijoj fazi postupka pokrenuti takav postupak za sada dosta rijetko koriste ovaj institut , makar je on zamišljen kao tzv. "skokovita revizija" gdje se stav najvišeg suda o nekom istovjetnom pravnom pitanju koje se pojavljuje u većem broju sporova dobiva preskakajući dugotrajan redovan pravni put ulaganja pravnih lijekova.¹

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske upravlja poslovima sudske uprave u Vrhovnom sudu Republike Hrvatske i kao svaki predsjednik suda, odgovoran je za pravilno i zakonito obavljanje poslova sudske uprave u Vrhovnom sudu. Predsjedniku u obavljanju poslova sudske uprave pomažu zamjenik predsjednika Vrhovnog suda, predsjednici sudskih odjela, ravnatelj sudske uprave Vrhovnog suda Republike Hrvatske, voditelji ostalih ustrojstvenih odjela i službi sudske uprave.

Predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske ujedno je i najviše tijelo sudske uprave što podrazumijeva da nadzire rad svih sudova u Republici Hrvatskoj uvidom u podatke o njihovom radu i neposrednim nadzorom rada na određenom sudu. Predsjednik

Vrhovnog suda Republike Hrvatske može izdati obvezujuće upute predsjednicima i sucima nižih sudova.

Ured predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Poslovi sudske uprave Vrhovnog suda Republike Hrvatske ustrojeni su u Uredu predsjednika i ostalim ustrojstvenim jedinicama: Uredu ravnatelja sudske uprave, Odjelu za ljudske potencijale i javnu nabavu, Odjelu financijsko materijalnih poslova, Odjelu za informatičku podršku, obradu statističkih podataka i sudsku praksu, te Odjelu za knjižničarske i arhivske poslove.

S obzirom na ulogu najvišeg suda u sudbenoj vlasti u Uredu predsjednika obavljaju se i poslovi međunarodne suradnje i protokola koji pripada Vrhovnom sudu Republike Hrvatske kao predstavniku treće vlasti u Republici Hrvatskoj.

U Uredu ravnatelja sudske uprave Vrhovnog suda obavljaju se klasični poslovi sudske uprave koji se odnose na:

1. pripremu opće sjednice Vrhovnog suda RH
2. pisanje zapisnika s općih sjednica i nacрта odluka
3. organiziranje poslova vezanih za financijsko materijalno poslovanje, javnu nabavu, zaštitu na radu,
4. obavljanje stručnih poslova u svezi s planiranjem i upravljanjem ljudskim potencijalima, organizira rad službenika i namještenika te prati njihovu učinkovitost u radu, prati i planira edukaciju sudskih službenika i namještenika
5. vođenje brige o održavanju zgrade, radnih prostorija i opreme radi investicijskih ulaganja u zgradu i opremu,
6. pokretanje i provođenje postupaka zbog lakših povreda službene dužnosti sudskih službenika i namještenika i predlaganje pokretanja postupka zbog teške povrede službene dužnosti,
7. pripremanje prijedloga, praćenje izrade, sudjelovanje i usklađivanje provedbe projekata iz programa sudske uprave i reforme pravosuđa,
8. sudjelovanje u izradi godišnjeg rasporeda poslova u sudu,
9. obavljanje upravno-stručnih poslova sudske uprave za predsjednika suda, osobito izrađuje nacрте normativnih i upravnih akata, naredbi i uputa koje donosi predsjednik suda i drugo.

U Odjelu za ljudske potencijale i javnu nabavu obavljaju se pravni i stručni poslovi u vezi provedbe zakona i drugih propisa iz područja radno pravnih i službeničkih odnosa, planiranje i upravljanje ljudskim potencijalima, na temelju financijskog plana izrađuje se godišnji plan nabave, provode se postupci javne i jednostavne nabave robe, radova i usluga, organizira se, nadziru i usklađuju poslovi organizacijskih jedinica za opće, tehničke i pomoćne poslove i drugo.

U Odjelu za informatičku podršku, obradu statističkih podataka i sudsku praksu obavljaju se poslovi razvoja i održavanja informacijskog sustava Vrhovnog suda RH i

zajedničkih informacijskih sustava s drugim sudovima u Republici Hrvatskoj (sustav sudske prakse – SupraNova); koordiniranje, standardiziranje i analiziranje, nadziranje poslovnih procesa i davanje podrške korisnicima sustava, zatim poslovi iniciranja primjene mjera sigurnosti i zaštite informatičke opreme i podataka, inicira se nabava i primjena nove informatičke opreme i infrastrukturne aplikacije, organizira neposrednu informatičku potporu korisnicima u svakodnevnom radu i drugo.

Služba financijskih materijalnih poslova obavlja upravne i stručne financijsko-planske i računovodstvene poslove, materijalno poslovanje te poslove vezane uz izvršenje ugovora o nabavi u sudu, kao i nadziranje izvršavanja ugovornih obveza i organiziranje vođenja registra ugovora javne nabave, godišnjeg popisa imovine i financijskih obveza i drugo.

Odjel za knjižničarske i arhivske poslove obavlja stručne poslove prikupljanja i čuvanja knjižnične građe, vodi evidenciju o knjižnom fondu u informacijskom sustavu knjižnice, izdaje knjižnu građu na posudbu djelatnicima suda, prikuplja i čuva arhivsko i dokumentarno gradivo Vrhovnog suda Republike Hrvatske i vodi sve potrebne evidencije o gradivu, izlučuje i izdaje arhivsko i dokumentarno gradivo.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima ("Narodne novine" 21/2022), koji je stupio na snagu 1. ožujka 2022. članku 86. dodan je novi članak 86.a, koji glasi:

Članak 86.a

(1) Predsjednik suda dužan je za svakog suca podnijeti zahtjev za obnavljanje provedene temeljne sigurnosne provjere svakih pet godina, računajući od dana stupanja na dužnost. Zahtjev se podnosi nadležnoj sigurnosno-obavještajnoj agenciji putem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

(2) Obnavljanje temeljne sigurnosne provjere provodi se sukladno zakonu kojim se uređuju sigurnosne provjere, osim ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

(3) Izvješće o provedenoj sigurnosnoj provjeri dostavlja se predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(4) Konačnu ocjenu o postojanju sigurnosnih zapreka na temelju dostavljenog izvješća donosi posebno vijeće koje čini pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske koje imenuje Opća sjednica Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Postupak izbora članova i način rada ovoga vijeća utvrđuju se Poslovníkom Vrhovnog suda Republike Hrvatske.

(5) O utvrđenom postojanju sigurnosnih zapreka predsjednik Vrhovnog suda Republike Hrvatske obavještava predsjednika suda u kojem sudac obnaša sudačku dužnost, predsjednika neposredno višeg suda, nadležno sudačko vijeće i ministra nadležnog za poslove pravosuđa.

(6) Postupak podnošenja zahtjeva za obnavljanje temeljne sigurnosne provjere pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.«.

Navedenim člankom određeno je obnavljanje temeljne sigurnosne provjere svih sudaca svakih pet godina, a izvješća o provedenoj provjeri dostavljaju se predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Predviđeno je da konačnu ocjenu o postojanju eventualnih sigurnosnih zapreka donosi posebno vijeće koje čini pet sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske, a koje vijeće imenuje Opća sjednica Vrhovnog suda

Republike Hrvatske. Postupak izbora članova i način rada ovoga vijeća utvrđuju se Poslovníkom Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kojeg je predsjednik suda dužan uskladiti s izmijenjenim odredbama Zakona o sudovima u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu izmjena zakona.

Na Općoj sjednici Vrhovnoga suda Republike Hrvatske održanoj 14. ožujka 2022. jednoglasno je odlučeno da će Vrhovni sud pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske pokrenuti postupak ocjene suglasnosti s Ustavom Republike Hrvatske zakonske odredbe o provođenju sigurnosnih provjera za sve suce svakih pet godina (članak 86.a Zakona o sudovima). U prijedlogu za pokretanje postupka Vrhovni sud će predložiti privremenu obustavu radnji koje se poduzimaju na osnovi osporene zakonske odredbe.

COVID – 19

U 2021. godini nastavljena je primjena svih mjera protiv Covid-a, opisanih u Izvješću predsjednika VSRH o stanju sudbene vlasti u 2020., prema preporukama i uputama HZJZ, sve u cilju osiguranja učinkovitog obavljanja poslova suda.

Ovisno o razvoju epidemiološke situacije sudovi su i u 2021. godini određivali rad od kuće i sudaca i sudskih službenika i namještenika, kada god je to bilo moguće.

Kako je u proljetnim i ljetnim mjesecima zabilježen pad broja oboljelih, i mjere su u tom razdoblju bile blaže. Dolaskom hladnijih dana i virus se počeo ponovno jače širiti, te je Stožer civilne zaštite dana 12. studenoga 2021. donio Odluku o uvođenju posebne sigurnosne mjere obaveznog testiranja dužnosnika, državnih službenika i namještenika, službenika i namještenika u javnim službama, lokalnoj i područnoj samoupravi te zaposlenika trgovačkih društava i ustanova (NN 121/2021).

U skladu s navedenom odlukom stožera predsjednik VSRH je 15. studenoga 2021. donio Uputu o načinu provedbe navedene Odluke koja je poslana svim sudovima. U smjernicama za postupanje pojašnjeno je sudovima postupanje u vezi testiranja zaposlenika i primjena mjera Stožera civilne zaštite, te ujedno dane i generalne preporuke za postupanje sa strankama koje dolaze na sudove. Preporučeno je da se zakazana ročišta ne odgađaju, te da sudovi koji imaju tehniku za održavanje ročišta online tu tehniku koriste. Ovlaštene su predsjednici sudova da ovisno o broju stranaka na sudu i procjeni sigurnosne situacije u potpunosti zabrane ulaz svim strankama. Preporučeno je rad od kuće i u smjenama tamo gdje za to ima uvjeta.

U vrijeme sastavljanja ovog Izvješća, zbog povoljne epidemiološke situacije, Stožer civilne zaštite je ukinuo skoro sve sigurnosne mjere tako da sudovi u ovom trenutku rade normalno.

DIO PRVI

REZULTATI RADA SUDOVA ZA 2021. GODINU

1. Uvodne napomene

Prikupljeni podaci, objedinjeni u ovom statističkom pregledu, omogućit će svim zainteresiranim uvid u rad sudova u Republici Hrvatskoj, prvenstveno u obim njihovog rada, ukupno te po vrstama predmeta koji su u nadležnosti pojedinih vrsta sudova. Prikazati će se također kretanje pojedinih indikatora koji na jednostavan način prate učinkovitost sudova u promatranom razdoblju.

Ovaj statistički pregled sadrži opće podatke o pravosudnim tijelima, odnosno brojno stanje sudova, brojno stanje kadrova u sudovima (sudaca, sudskih službenika i namještenika), podatke o radu sudova kao što su podaci o kretanju broja predmeta u sudovima (podaci o broju primljenih, riješenih i neriješenih predmeta) i podatke o trajanju sudskih postupaka u pojedinim vrstama predmeta.

Isto tako, u ovom pregledu sadržani su, po gore navedenim pokazateljima, podaci o radu općinskih, trgovačkih, županijskih sudova i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u starim predmetima u kojima se postupak vodi preko 10 godina.

Podaci u ovom dijelu Izvješća se temelje na statističkim podacima Ministarstva pravosuđa i uprave i podataka prikupljenih od strane sudova u Republici Hrvatskoj.

2. Opći podaci o strukturi sudova i kadrovima

2.1. Brojno stanje sudova na dan 31. prosinca 2021. godine

Tablica 1. Sudovi u Republici Hrvatskoj

Pravosudna tijela	Prvostupanjska ²	Županijska	Državna pravosudna tijela	Ukupno
Sudovi	47	15	5	67
Ukupno	47	15	5	67

Tablica 2. Struktura sudova

Pravosudna tijela	Državna pravosudna tijela	Stalne službe	Zemljišnoknjižni odjeli	Ukupno ²
Općinski sudovi		70	108	34
Županijski sudovi		4		15
Visoki kazneni sud RH	1			1
Trgovački sudovi		3		9
Visoki trgovački sud RH	1			1
Upravni sudovi				4
Visoki upravni sud RH	1			1
Vrhovni sud RH	1			1
Visoki prekršajni sud RH	1			1
Ukupno	5	77	108	67

2.2. Brojno stanje kadrova u sudovima na dan 31. prosinca 2021. godine

Tablica 3. Brojno stanje kadrova u sudovima

Pravosudna tijela	Pravosudni dužnosnici		Savjetnici i stručni suradnici		Vježbenici		Službenici		Namještenici		Ukupno	
	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno
Sudovi	1.204	1.680	509	635	40	62	4.628	5.115	423	680	6.804	8.172

Na kraju 2021. godine zaposlenih na sudovima je bilo 8.172 što je za **1,19% manje u odnosu na 2021.** godinu. Uspoređujući broj sudaca u 2021. sa stanjem na kraju 2020. godine uočava se povećanje za 0,30% (5 sudaca više).

Struktura kadrova u sudovima

Tablica 4. Struktura kadrova u sudovima

Vrste sudova	Suci		Savjetnici		Vježbenici		Službenici		Namještenici		Ukupno	
	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno	Žena	Ukupno
Općinski sudovi	763	1.019	313	379	32	51	3.510	3.899	297	455	4.915	5.803
Županijski sudovi	241	370	92	111			503	535	68	127	904	1.143
Visoki kazneni sud RH	7	11	2	2			15	16	3	4	27	33
Trgovački sudovi	93	121	30	47	5	7	412	455	30	52	570	682
Visoki trgovački sud RH	23	31	21	29			22	26	2	4	68	90

Upravni sudovi	33	49	7	9	3	4	86	90		1	129	153
Visoki upravni sud RH	18	20	15	23			30	34	8	11	71	88
Vrhovni sud RH	12	37	22	25			32	40	11	19	77	121
Visoki prekršajni sud RH	14	22	7	10			18	20	4	7	43	59
Sveukupno	1.204	1.680	509	635	40	62	4.628	5.115	423	680	6.804	8.172

Na dan 31. prosinca 2021. godine ukupno je na svim sudovima dužnost obnašalo 1.680 sudaca, od kojih je najveći broj sudaca općinskih sudova (1.019) što bi činilo 60,65 % od ukupnog broja svih sudaca.

Što se tiče spolne strukture pravosudnih dužnosnika, kao i ranijih godina, među pravosudnim dužnosnicima veći je udio žena (71,66 % od ukupnog broja pravosudnih dužnosnika).

Najviše sudskih savjetnika i stručnih suradnika zaposleno je u općinskim sudovima (379) i županijskim sudovima (111).

U 2021. godini na svim sudovima je zaposleno je 62 vježbenika pravne struke, od toga na općinskim sudovima 51, a na trgovačkim sudovima 7 vježbenika.

Broj službenika na administrativnim, materijalno-financijskim i stručnim poslovima iznosio je 5.115, od kojih je najveći broj u općinskim sudovima (3.899 službenika). Također, za istaknuti je da i među službenicima veći udio zaposlenih zauzimaju žene (oko 90% od ukupnog broja zaposlenih).

Tablica 5. Struktura - službenici i namještenici

Pravosudna tijela	Ukupno	Savjetnici i stručni suradnici		Vježbenici		Službenici		Namještenici	
		Broj zaposlenih	Udio (%)	Broj zaposlenih	Udio (%)	Broj zaposlenih	Udio (%)	Broj zaposlenih	Udio (%)
Općinski sudovi	4.784	379	4,91%	51	0,66%	3.899	50,54%	455	5,90%
Županijski sudovi	773	111	1,44%		0,00%	535	6,94%	127	1,65%
Visoki kazneni sud RH	22	2	0,03%		0,00%	16	0,21%	4	0,05%
Trgovački sudovi	561	47	0,61%	7	0,09%	455	5,90%	52	0,67%
Visoki trgovački sud RH	59	29	0,38%		0,00%	26	0,34%	4	0,05%
Upravni sudovi	104	9	0,12%	4	0,05%	90	1,17%	1	0,01%
Visoki upravni sud RH	68	23	0,30%		0,00%	34	0,44%	11	0,14%
Vrhovni sud RH	84	25	0,32%		0,00%	40	0,52%	19	0,25%
Visoki prekršajni sud RH	37	10	0,13%		0,00%	20	0,26%	7	0,09%
Sveukupno	6.492	635	9,8%	62	1%	5.115	79%	680	10%

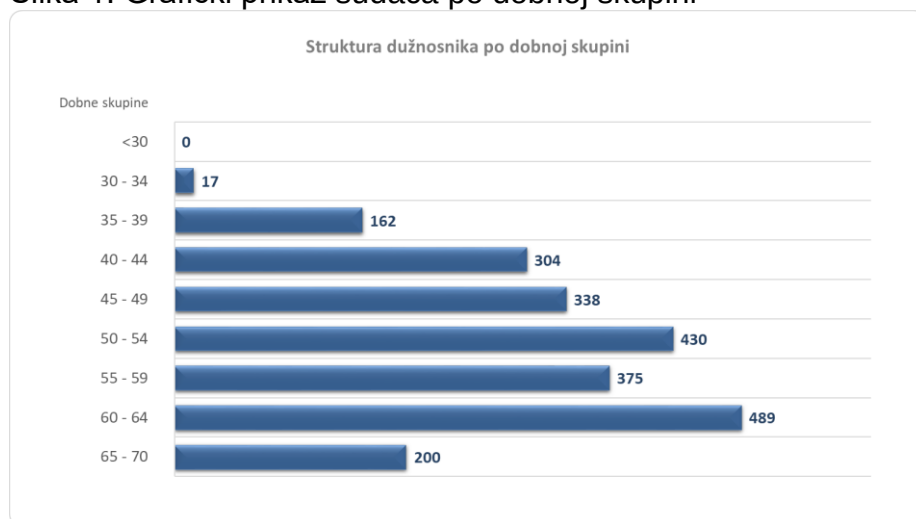
U ukupnom broju zaposlenih službenika i namještenika na sudovima, najveći udio zauzimaju službenici koji rade na administrativnim, materijalno-financijskim i stručnim

poslovima (npr. zemljišnoknjižni i informatički referenti).

Tablica 6. Struktura sudaca po dobnoj skupini

Pravosudna tijela	Ukupno	Dobna skupina								
		<30	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 70
Općinski sudovi	1.019		7	52	131	164	206	188	203	68
Županijski sudovi	370				5	31	78	68	127	61
Visoki kazneni sud RH	11					1	2	3	5	
Trgovački sudovi	121		2	11	29	20	12	18	21	8
Visoki trgovački sud RH	31					2	6	4	13	6
Upravni sudovi	49			5	15	17	8	1	3	
Visoki upravni sud RH	20						3	3	9	5
Vrhovni sud RH	37						1	8	19	9
Visoki prekršajni sud RH	22					1	4	2	10	5
Sveukupno	1.680	0	9	68	180	236	320	295	410	162

Slika 1. Grafički prikaz sudaca po dobnoj skupini

Gornja tablica i graf prikazuju analizu broja sudaca s aspekta dobničkih skupina. Najveći broj sudaca zaposlen je u općinskim sudovima (1.019) te je većina njih u starosnoj dobi između 50 i 54 godine (206). U županijskim sudovima prevladavaju suci starosti između 60 i 64 godine (127 od njih 370).

Na visokim sudovima (Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske te Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske) i Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u ukupnom broju dužnosnika (121) najviše je njih između 60 i 64 godine starosti (56). Pripadnika najstarije dobne skupine među sucima (65 do 70 godina starosti) najviše je na općinskim sudovima (68) zatim na županijskim sudovima (61), te na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske (9).

U ukupnoj slici zaposlenih sudaca najveći broj njih je u starosnoj dobi između 60 i 64 godine, zatim u dobi između 50 do 54 godina te 55 do 59 godina. Niti jedan sudac koji je

obnašao dužnost u 2021. godini nije mlađi od 30 godina.

Tablica 7. Struktura službenika i namještenika po dobnoj skupini

Pravosudna tijela	Ukupno	Dobna skupina								
		<30	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 +
Općinski sudovi	4.784	397	449	493	598	824	722	802	485	14
Županijski sudovi	773	52	54	86	104	131	117	128	93	8
Visoki kazneni sud RH	22	1	2		5	6	6	1	1	
Trgovački sudovi	561	61	68	67	68	79	79	86	53	
Visoki trgovački sud RH	59		8	14	13	12	5	6	1	
Upravni sudovi	104	22	12	16	14	15	14	10		1
Visoki upravni sud RH	68	3	6	8	14	8	10	7	10	2
Vrhovni sud RH	84	6	5	6	19	12	17	8	10	1
Visoki prekršajni sud RH	37	1	1		7	8	10	8	2	
Ukupno:	6.492	543	605	690	842	1.095	980	1.056	655	26

Slika 2. Grafički prikaz službenika i namještenika po dobnoj skupini

Gornja tablica i graf prikazuju dobnu strukturu službenika i namještenika zaposlenih u pravosudnim tijelima. Najveći broj službenika i namještenika zaposlen je u općinskim sudovima (4.784) te je većina njih u starosnoj dobi između 45 i 49 godina (824). Slijede županijski sudovi u kojima je najveći broj službenika i namještenika (od njih 773) u starosnoj dobi između 45 i 49 godina (131).

Na visokim sudovima (Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, Visoki upravni sud Republike Hrvatske i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske) i Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u ukupnom broju službenika i namještenika (270) najviše je službenika i namještenika između 40 i 44 godine starosti (58).

U ukupnoj slici zaposlenih službenika i namještenika najveći broj njih je u starosnoj dobi između 45 do 49 godina, zatim u dobi 55 do 59 godina. te između 50 i 54 godine.

Poslovi sudske uprave

U poslove sudske uprave sukladno čl. 29. Zakona o sudova ulaze slijedeći poslovi:

1. osiguranje uvjeta za pravilan rad i poslovanje suda,
2. skrb o urednom i pravodobnom obavljanju poslova u sudu,
3. poslove pozivanja i raspoređivanja sudaca porotnika,
4. poslove osiguranja podrške svjedocima i žrtvama u sudskim postupcima,
5. postupanje po zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku,
6. poslove ovjere isprava namijenjenih uporabi u inozemstvu,
7. poslove u svezi s međunarodnom pravnom pomoći i pravosudnom suradnjom,
8. poslove u svezi s predstavkama stranaka na rad suda,
9. poslove vezane uz funkcioniranje informatičkog sustava,
10. poslove financijsko-materijalnog poslovanja suda,
11. poslove praćenja naplate sudskih pristojbi,
12. stručne poslove u svezi s ostvarivanjem prava i dužnosti sudaca, službenika i namještenika u sudu,
13. skrb o stručnom usavršavanju sudaca, sudskih savjetnika, sudačkih vježbenika i drugih službenika i namještenika u sudu,
14. poslove upravljanja sudskom zgradom i nekretninama koje su dodijeljene sudu na korištenje,
15. poslove vođenja statistike i analize upravljačkih izvješća o radu sudaca i suda,
16. provođenje nadzora nad obradom osobnih podataka u sudskim postupcima,
17. davanje obavijesti o radu suda i druge poslove propisane zakonom i Sudskim poslovníkom.

Prema dostavljenim podacima sudova u sudskoj upravi je u 2021. bilo ukupno zaprimljeno **69903 predmeta** sudske uprave, od čega je riješeno ukupno 66325 predmeta, time da je na dan 31. prosinca 2021. ostalo ukupno 6748 neriješenih predmeta sudske uprave.

Najveći broj predmeta sudske uprave zaprimljen je na općinskim sudovima (48567), od županijskih sudova najmanji broj predmeta zaprimljen na Županijskom sudu u Bjelovaru (419), a od ostalih sudova na Visokom prekršajnom sudu RH (738 predmeta).

Prema dostavljenim podacima sudova ukupno je prekoračeno 62 roka za okončanje postupaka određeno u predmetima za suđenje u razumnom roku, time da je najveći broj prekoračenih rokova bilo pred općinskim sudovima (49). Ukupno je u predmetima suđenja u razumnom roku određena isplata naknade u iznosu 60.100,00 kn, time da su najveći iznos utvrdili županijski sudovi u ukupnom iznosu 42.100,00 kn.

Ukupno je (prema dostavljenim podacima sudova) na sudovima primljeno 5522 predstavki i pritužbi stranaka, od čega je ukupno riješeno 4976 predstavki i pritužbi stranaka. Najveći broj predstavki i pritužbi zaprimljen je na općinskim sudovima (3375), od županijskih sudova najmanji broj zaprimljen je na Županijskom sudu u Vukovaru (1), a od ostalih sudova na Visokom prekršajnom sudu RH (42). Najveći broj pritužbi i predstavki pojedinačno po sudovima zaprimljeno je na Općinskom građanskom sudu u

Zagrebu (740 – 562 riješena), te na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske (705 – 631 riješeni). Razumljiv je broj predavki na VSRH jer se predsjedniku VSRH kao najvišem tijelu sudske uprave stranke obraćaju s pritužbama i predstavkama na rad svih sudova u RH.

Dakle, vodeći računa o činjenici da se u 2021. pred sudovima vodilo 1.800.465 postupaka, a da su se stranke pritužile sudskej upravi na rad suda u 5522 slučajeva, to znači da su se određene primjedbe stranaka (bilo osnovane bilo neosnovane) odnosile na 0,30 % svih predmeta u radu, što je najbolja ilustracija da javni diskurs generalnog omalovažavanja i potcjenjivanja rada sudaca nije osnovan jer podaci o pritužbama stranaka, dakle onih osoba koje imaju izravan, a time i cjelovit uvid u postupanje sudaca ili suda u njihovom predmetu pokazuju da je taj i takav broj predmeta posve zanemariv.²

Prema dostavljenim podacima sudova ukupno je primljeno 929 zahtjeva za pristup informacijama, od čega je riješeno 920 tih zahtjeva. Najveći broj zahtjeva je zaprimljen na općinskim sudovima (495), od županijskih sudova najmanji broj zaprimljen je na Županijskom sudu u Vukovaru (1), a od ostalih sudova na Visokom prekršajnom sudu RH (4).

² Najmanje predavki stranaka na rad suda pristiglo je na Trgovački sud u Pazinu (1) i Županijski sud u Vukovaru (1), a najviše na Općinski građanski sud u Zagrebu (740) što je i očekivano s obzirom na veličinu suda i broj sudaca i savjetnika u tom sudu – vidjeti tablicu 8.

Tablica 8. Predmeti sudske uprave

Sudovi:	Spisi sudske uprave			Suđenje u razumnom roku		Predstavke i pritužbe		Pristup informacijama		nadzor nad sudovima
	Primljeno 2021.	Riješeno 2021.	Ukupno neriješeno na dan 31.12.2021.	Prekoračen rok	Naknada	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno	
Vrhovni sud Republike Hrvatske	1612	1352	260	0	- kn	705	631	12	12	nad ŽS u Slavanskom Brodu (suci izvršenja i Građanski odjel)
Visoki prekršajni sud RH	738	701	37	0	- kn	42	42	4	4	nad Os Dubrovnik (Prekršajni odjel)
Visoki trgovački sud RH	1048	1068	24	0	- kn	88	88	10	10	svi Ts u vezi unosa e-Spisa
TS u Bjelovaru	831	825	6	0	- kn	5	5	0	0	ne
TS u Dubrovniku	277	268	9	1	- kn	13	13	13	13	ne
TS u Osijeku	300	289	11	0	- kn	29	28	2	2	ne
TS u Pazinu	236	236	0	0	- kn	1	1	5	5	ne
TS u Rijeka	311	304	7	0	- kn	19	19	18	18	ne
TS u Splitu	517	517	0	0	- kn	10	10	13	13	ne
TS u Varaždinu	522	505	54	0	- kn	10	8	4	4	ne
TS u Zadru	649	620	29	0	- kn	27	26	5	5	ne
TS u Zagrebu	1160	795	365	0	- kn	97	88	9	9	ne
Visoki upravni sud RH	842	703	139	0	- kn	85	71	15	15	nad Us Zagreb i Us Split
US u Osijeku	404	351	53	2	- kn	5	5	8	8	ne
US u Rijeci	339	330	9	0	- kn	17	16	1	1	ne
US u Splitu	955	655	300	0	- kn	66	57	10	9	ne
US u Zagrebu	247	247	0	0	- kn	35	35	16	16	ne
ŽS u Bjelovaru	419	488	44	0	- kn	10	11	10	10	nad OS Bjelovar
OS u Bjelovaru	824	765	109	0	- kn	37	36	20	19	ne
OS u Virovitici	430	430	0	0	- kn	6	6	13	13	ne
ŽS u Dubrovniku	597	596	30	0	- kn	46	45	11	11	nad Os Dubrovnik

OS u Dubrovniku	1644	1530	114	0	- kn	52	49	16	16	ne
OS u Metkoviću	3669	3677	172	0	- kn	11	11	17	17	ne
ŽS u Karlovcu	663	655	8	0	- kn	31	31	13	13	nad Os Karlovac i Os Gospić
OS u Karlovcu	670	667	3	2	3.000,00 kn	73	75	14	14	ne
OS u Gospiću	685	671	14	7	- kn	45	45	14	14	ne
ŽS u Osijeku	754	667	87	0	- kn	85	85	32	28	nad Os Đakovo
OS u Osijeku	1026	1044	17	0	- kn	59	57	19	19	ne
OS u Đakovu	406	447	10	0	- kn	7	7	15	15	ne
ŽS u Puli-Pola	774	759	15	4	10.500,00 kn	59	58	24	24	ne
OS u Puli-Pola	12076	12102	144	4	- kn	187	191	15	14	ne
OS u Pazinu	512	561	195	1	- kn	59	61	4	3	ne
ŽS u Rijeci	616	551	65	5	16.600,00 kn	102	88	9	9	ne
OS u Rijeci	1823	1605	218	0	- kn	390	364	20	20	ne
OS u Crikvenici	858	790	68	0	- kn	157	149	22	21	ne
ŽS u Sisku	851	764	87	0	- kn	38	34	13	13	ne
OS u Sisku	835	810	25	0	- kn	26	25	9	9	ne
OS u Kutini	321	323	23	0	- kn	19	19	11	11	ne
ŽS u Slavonskom Brodu	387	351	36	0	- kn	40	4	5	5	nad Os Slavonski Brod
OS u Požegi	539	493	46	0	- kn	17	17	21	21	ne
OS u Slavonskom Brodu	810	783	27	3	- kn	62	62	31	31	ne
ŽS u Splitu	743	833	106	0	- kn	104	122	21	25	nad Os Split i Os Makarska
OS u Splitu	2582	2223	359	1	- kn	238	201	22	19	ne
OS u Makarskoj	534	506	160	0	- kn	65	62	7	8	ne
OS Prekršajni sud u Splitu	2595	2570	209	0	- kn	13	14	9	9	ne
ŽS u Šibeniku	497	502	24	3	15.500,00 kn	19	16	7	7	nad Os Šibenik
OS u Šibeniku	2549	2308	241	10	15.500,00 kn	306	211	0	0	ne
ŽS u Varaždinu	406	399	7	0	- kn	84	84	24	24	ne
OS u Varaždinu	624	615	9	0	- kn	29	27	26	25	ne
OS u Koprivnici	465	440	25	0	- kn	18	18	12	12	ne
OS u Čakovcu	598	582	16	0	- kn	65	64	27	27	ne

ŽS u Velikoj Gorici	830	792	38	0	- kn	19	19	14	14	nad Os Novi Zagreb i Os Velika Gorica
OS u Velikoj Gorici	740	740	0	0	- kn	42	42	8	8	ne
OS u Novom Zagrebu	646	566	80	0	- kn	93	92	10	10	ne
ŽS u Vukovaru	566	624	264	0	- kn	1	1	16	16	nad Os Vukovar i Os Vinkovci
OS u Vukovaru	393	345	48	0	- kn	6	6	24	24	ne
OS u Vinkovcima	613	430	183	4	- kn	24	15	13	13	ne
ŽS u Zadru	512	430	82	0	- kn	68	64	16	16	nad Os Zadar
OS u Zadru	2138	1881	257	0	- kn	295	285	7	7	ne
ŽS u Zagrebu	1733	1302	431	0	- kn	187	167	74	75	nad OGS Zagreb, ORS Zagreb, OS u Zlataru i OS u Sesvetama
OGS u Zagrebu	2439	2375	1028	15	- kn	740	562	16	14	ne
OPS u Zagrebu	2484	2456	28	0	- kn	21	21	6	6	ne
ORS u Zagrebu	268	261	7	0	- kn	52	52	8	8	ne
OKS u Zagrebu	323	360	121	0	- kn	33	32	12	12	ne
OS u Sesvetama	909	917	144	2	- kn	76	75	12	12	ne
OS u Zlataru	539	573	21	0	- kn	52	51	15	15	ne
UKUPNO:	69903	66325	6748	64	60.100,00 kn	4817	4976	929	920	30

Tablica 9. Predmeti sudske uprave - sumarno po sudovima

Predmeti sudske uprave sumarno po sudovima									
Vrste sudova	Spisi sudske uprave			Suđenje u razumnom roku		Predstavke i pritužbe		Pristup informacijama	
	Primljeno 2020.	Riješeno 2020.	Ukupno neriješeno na dan 31.12.2020.	Prekoračen rok	Naknada	Primljeno	Riješeno	Primljeno	Riješeno
Vrhovni sud RH	1612	1352	260	0	- kn	705	631	12	12
Visoki prekršajni sud RH	738	701	37	0	- kn	42	42	4	4
Visoki trgovački sud RH	1048	1068	24	0	- kn	88	88	10	10
Trgovački sudovi	4803	4359	481	1	- kn	211	198	69	69
Visoki upravni sud RH	842	703	139	0	- kn	85	71	15	15
Upravni sudovi	1945	1583	362	2	- kn	123	113	35	34
Županijski sudovi	10348	9713	1324	10	42.100,00 kn	893	829	289	290
Općinski sudovi	48567	46846	4121	49	18.000,00 kn	3375	3004	495	486
Sveukupno	69903	66325	6748	62	60.100,00 kn	5522	4976	929	920

U 2021. sudovi su , vjerojatno zbog epidemiji bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 proveli nešto manji broj nadzora nižih sudova od 2020.

Tako su tijekom 2021. prema zaprimljenim podacima sudova, viši sudovi proveli ukupno 30 nadzora nad nižim sudovima.

Županijski sudovi su izvršili ukupno 18 nadzora nad 18 općinskih sudova, Visoki prekršajni sud RH je izvršio nadzor nad prekršajnim odjelima 1 općinskog suda, a Visoki upravni sud RH je izvršio nadzor nad 2 upravna suda. Visoki trgovački sud RH proveo je nadzore nad svim trgovačkim sudovima u vezi unosa e-Spisa.

Vrhovni sud RH je u 2021. proveo 1 izvanredni nadzor nad radom Županijskog suda u Slavonskom Brodu. Nadzor je proveden 23. prosinca 2021. i to nad radom dijela sudaca izvršenja te u Građanskom odjelu Županijskog suda u Slavonskom Brodu.

Po izvršenim nadzorima viši sudovi su dostavili nižim sudovima izvješća o obavljenim nadzorima ukazujući na uočene nedostatke i način ispravljanja nedostataka.

Viši sudovi su naveli mjere za otklanjanje nedostataka na način da su (primjerice) održali sastanke sa sucima i predsjednicima sudova na kojima su im ukazali na potrebu da se predmet dobro prouči prije održavanja ročišta, odredili su rad na rješavanju starih spisa i potrebi koncentracije postupka, predložili pokretanje stegovnog postupka protiv sudaca zbog neurednog obnašanja sudačke dužnosti, dali nalog za poduzimanje mjera za otklanjanje nepravilnosti u građanskom i kaznenom odjelu, te sudskoj upravi.

Sudovi koji su provodili nadzor nad urednim i pravodobnim obavljanjem poslova u sudu, sastavljali su izvješća o obavljenim nadzorima i rezultatima nadzora te poduzetim mjerama.

Predmet nadzora su primjerice bili kontrola rješavanja starih spisa, uvid u rad sudaca, sudskih savjetnika, službenika i namještenika, kontrola postojanja ravnomjerne opterećenosti sudaca, praćenje ažurnog postupanja u predmetima suđenja u razumnom roku i drugo.

Predsjednici sudova su po izvršenim nadzorima nad urednim i pravodobnim obavljanjem poslova u sudovima (po dostavljenim podacima) poduzimali mjere u svrhu urednog i pravodobnog obavljanja poslova u sudovima.

Tako su poduzimali mjere na način da su (primjerice) izdavali naredbe sucima i savjetnicima za provođenje plana za rješavanje starih predmeta (predmeta starijih od 10 godina), uz podnošenje izvješća o rješavanju tih predmeta i razlozima ne rješavanja istih, provodili nadzor nad rješavanjem hitnih predmeta, provodili sjednice odjela, davali naredbe sucima i savjetnicima o rješavanju predmeta gdje su podnesene predstavke, poduzimali mjere pojačanog nadzora i kontrolu unosa u sustav eSpisa, vršili preraspodjele spisa/starih spisa radi ujednačavanja opterećenosti sudaca i sudskih savjetnika, poduzimali mjere radi praćenja rješavanja kaznenih predmeta i predmeta u kojima prijeti zastara u kaznenim i prekršajnim spisima, poduzimali mjere za ažurno postupanje u predmetima suđenja u razumnom roku, poduzimali mjere za provođenje edukacija, konzultacija i organiziranja praćenja sudske prakse, provodili praćenje rokova otprema presuda, vršili mjesečno planiranje i rješavanje predmeta i provodili druge mjere u cilju provođenja plana, provedbom mjera i aktivnosti za unapređenje

rada i učinkovitosti suda u rješavanju predmeta, sve u svrhu urednog i pravodobnog obavljanja poslova u sudovima.

Svi predsjednici sudova donjeli su planove za rješavanje predmeta starijih od 7 godina nakon što je VSRH višim sudovima i županijskim sudovima dao nalog da se naprave planovi sa dinamikom rješavanja svih vrsta predmeta starijih od 7 godina.

Prema dostavljenim podacima sudova vršeno je stručno osposobljavanje sudaca, sudskih savjetnika i drugih zaposlenika sudova, sudovi su provodili sjednice sudaca i sudskih odjela, a doneseni su godišnji rasporedi poslova u sudovima, te su vršene i izmjene godišnjih rasporeda poslova u sudovima.

3. Sumarni podaci o kretanju predmeta na sudovima i pokazatelji uspješnosti rada na predmetima

Obradom podataka o radu sudova u 2021. godini utvrđeno je sljedeće:

- priljev predmeta	1.335.695
- ukupno u radu	1.800.465
- riješenih predmeta	1.294.014
- neriješenih predmeta	508.837

Priljev predmeta u odnosu na 2020. godinu povećan je sa 1.178.265 predmeta na 1.335.695 (za 157.430 predmeta ili za 13 %.)

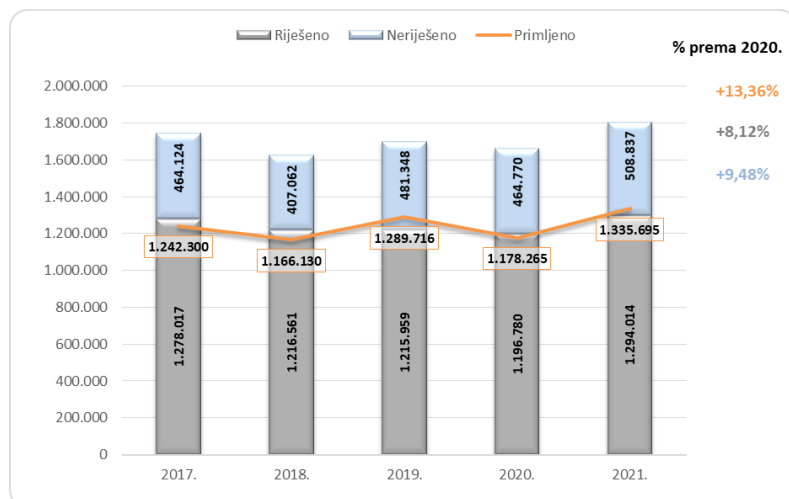
Tablica 10. Podaci o kretanju predmeta na sudovima – petogodišnje razdoblje

Podaci o radu sudova	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Na početku	508.931	464.124	375.598	481.348	464.770
Primljeno	1.242.300	1.166.130	1.289.716	1.178.265	1.335.695
Ukupno u radu	1.751.231	1.630.254	1.696.778	1.659.613	1.800.465
Riješeno	1.278.017	1.216.561	1.215.959	1.196.780	1.294.014
Neriješeno	464.124	407.062	481.348	464.770	508.837

Tablica 11. Indikatori uspješnosti rada sudova – petogodišnje razdoblje

Indikatori uspješnosti	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Stopa ažurnosti	102,88%	104,32%	94,28%	101,57%	96,88%
Vrijeme trajanja postupka	133	122	144	142	144
Broj sudaca/sudskih savjetnika	2.400	2.352	2.325	2.298	2.269
Primljeno po sucu/sudskom savjetniku	518	496	555	513	589
Riješeno po sucu/sudskom savjetniku	533	517	523	521	570
Neriješeno po sucu/sudskom savjetniku	193	173	207	202	224

Slika 3. Grafički prikaz podataka o radu sudova

Promatrajući broj neriješenih predmeta u proteklom petogodišnjem razdoblju uočava se ponovni porast njihovog broja – 508.837 neriješenih predmeta u 2021. u odnosu na 464.770 u 2020. a također veći broj neriješenih u odnosu na razdoblje od 2017. – 2019.

Indikatori uspješnosti rada sudova za 2021. godinu u usporedbi s ranijim godinama su lošiji, pri čemu je potrebno uzeti u obzir broj sudaca koji se proteklih godina kontinuirano smanjuje (29 sudaca manje u odnosu na 2020.. godinu, odnosno 131 sudac manje u odnosu na 2017. godinu). Epidemiološka situacija vezana uz bolest COVID-19 je također utjecala na rad, posebno prvostupanjskih sudova u 2021. godini.

Promatrajući stopu ažurnosti u 2021. godini, ona je ispod poželjne vrijednosti od 100%, međutim s obzirom na ranije spomenute činjenice, stopa od 96,88% rješavanja je na zadovoljavajućoj razini.

Procijenjeno vrijeme trajanja sudskih postupaka u 2021. u odnosu na 2020. godinu povećalo se za 2 dana te bilježi najveću vrijednost u proteklom petogodišnjem razdoblju (144 dana – kao i u 2019.).

4. Pregled kretanja predmeta i indikatora uspješnosti po vrstama sudova i vrstama predmeta

4.1. Opći pregled kretanja predmeta po vrstama i razinama sudova

Tablica 12. Pregled kretanja predmeta po vrsti sudova

Sudovi	Godina	Kretanje predmeta			
		Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Općinski sudovi	2017.	289.357	796.602	796.182	282.579
	2018.	282.579	739.693	769.526	249.740
	2019.	257.431	983.177	897.794	375.397
	2020.	375.397	866.134	880.382	362.672
	2021.	362.672	1.035.174	982.274	417.817
Županijski sudovi	2017.	55.285	95.029	99.645	49.943
	2018.	49.943	91.803	98.232	43.124
	2019.	43.124	92.282	97.862	37.550
	2020.	37.550	89.368	95.465	31.462
	2021.	31.462	94.841	94.220	32.085
Visoki prekršajni sud RH	2017.	20.673	12.372	17.587	15.283
	2018.	15.283	9.817	15.545	9.534
	2019.	9.534	13.554	11.743	11.311
	2020.	11.311	13.274	12.451	12.133
	2021.	12.133	14.900	12.784	14.252

Trgovački sudovi	2017.	38.694	168.008	171.944	33.237
	2018.	33.237	165.742	167.638	29.444
	2019.	29.444	165.677	169.968	24.884
	2020.	24.884	177.547	170.797	32.040
	2021.	32.040	155.469	166.101	21.409

Visoki trgovački sud RH	2017.	16.194	7.901	11.676	12.428
	2018.	12.428	7.727	10.499	9.663
	2019.	9.663	7.489	9.515	7.637
	2020.	7.637	5.587	8.766	4.459
	2021.	4.459	6.125	7.252	3.336

Upravni sudovi	2017.	13.693	11.816	14.943	10.566
	2018.	10.566	13.430	15.571	8.421
	2019.	8.421	13.034	14.178	7.278
	2020.	7.278	12.255	13.098	6.434
	2021.	6.434	13.408	13.645	6.194

Visoki upravni sud RH	2017.	1.412	5.040	4.545	1.907
	2018.	1.907	6.026	5.171	2.762
	2019.	2.762	6.331	5.770	3.324
	2020.	3.324	5.835	6.312	2.847
	2021.	2.847	5.455	6.330	2.111

Visoki kazneni sud RH	2017.				
	2018.				
	2019.				
	2020.				

	2021.	0	1.661	1.389	272
Vrhovni sud RH	2017.	17.104	8.815	9.776	17.444
	2018.	17.444	8.762	11.280	14.926
	2019.	14.926	8.172	9.129	13.967
	2020.	13.967	8.265	9.509	12.723
	2021.	12.723	8.662	10.019	11.361

Tablica 13. Pregled pokazatelja uspješnosti rada po vrsti sudova

Sudovi	Godina	CR	DT	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Broj primljenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku	Broj riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku	Broj neriješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku
Općinski sudovi	2017.	99,95%	130	1.111	717	717	254
	2018.	104,03%	118	1.079	686	713	231
	2019.	91,32%	153	1.403	701	640	268
	2020.	101,65%	150	1.392	622	632	261
	2021.	94,89%	155	1.375	753	714	304
Županijski sudovi	2017.	104,86%	183	492	193	203	102

	2018.	107,00%	160	479	192	205	90
	2019.	106,05%	140	479	193	204	78
	2020.	106,82%	120	474	189	201	66
	2021.	99,35%	124	462	205	204	69
Visoki prekršajni sud RH	2017.	142,15%	317	46	269	382	332
	2018.	158,35%	224	38	258	409	251
	2019.	86,64%	352	37	366	317	306
	2020.	93,80%	356	33	402	377	368
	2021.	85,80%	407	32	466	400	445
Trgovački sudovi	2017.	102,34%	71	168	1.000	1.023	198
	2018.	101,14%	64	180	921	931	164
	2019.	102,59%	53	173	958	982	144
	2020.	96,20%	68	170	1.044	1.005	188
	2021.	106,84%	47	168	925	989	127
Visoki trgovački sud RH	2017.	147,78%	389	62	127	188	200
	2018.	135,87%	336	59	131	178	164
	2019.	127,05%	293	63	119	151	121
	2020.	156,90%	186	63	89	139	71
	2021.	118,40%	168	59	104	123	57
Upravni sudovi	2017.	126,46%	258	58	204	258	182
	2018.	115,94%	197	56	240	278	150
	2019.	108,78%	187	60	217	236	121
	2020.	106,88%	179	59	208	222	109

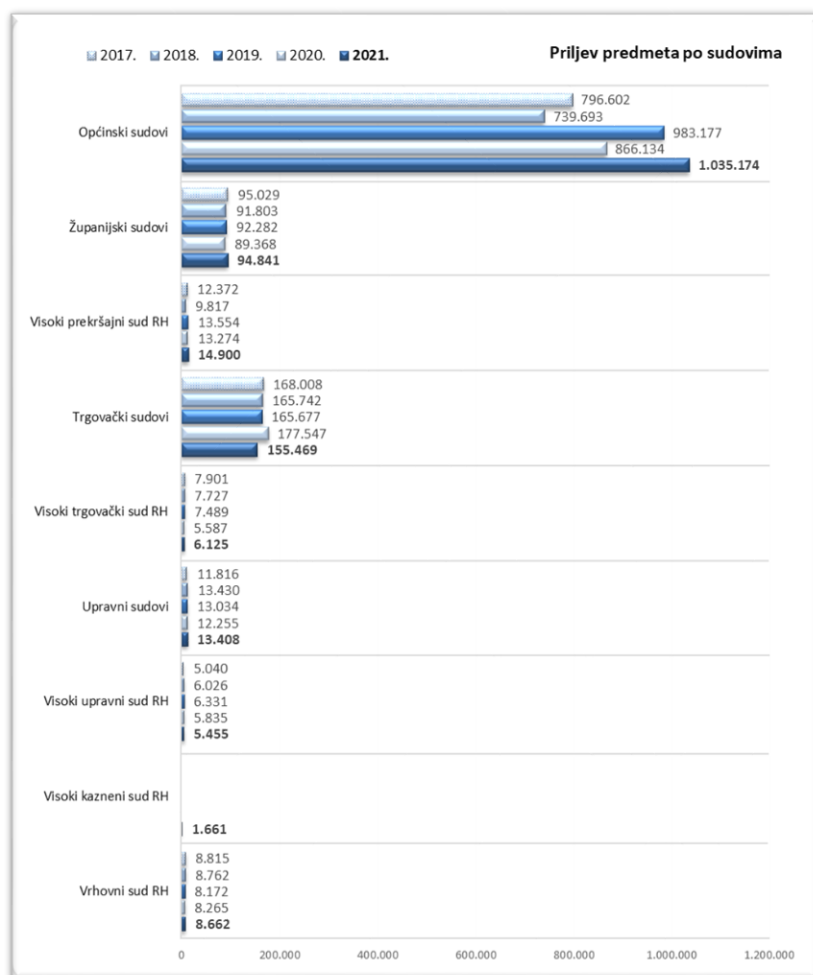
	2021.	101,77%	166	56	239	244	111
--	-------	---------	-----	----	-----	-----	-----

Visoki upravni sud RH	2017.	90,18%	153	39	129	117	49
	2018.	85,81%	195	39	155	133	71
	2019.	91,14%	210	46	138	125	72
	2020.	108,17%	165	45	130	140	63
	2021.	116,04%	122	42	130	151	50

Visoki kazneni sud RH	2017.						
	2018.						
	2019.						
	2020.						
	2021.	83,62%	71	13	128	107	21

Vrhovni sud RH	2017.	110,90%	651	47	188	208	371
	2018.	128,74%	483	60	146	188	249
	2019.	111,71%	558	64	128	143	218
	2020.	115,05%	488	62	133	153	205
	2021.	115,67%	414	62	140	162	183

Slika 4. Grafički prikaz priljeva predmeta po sudovima

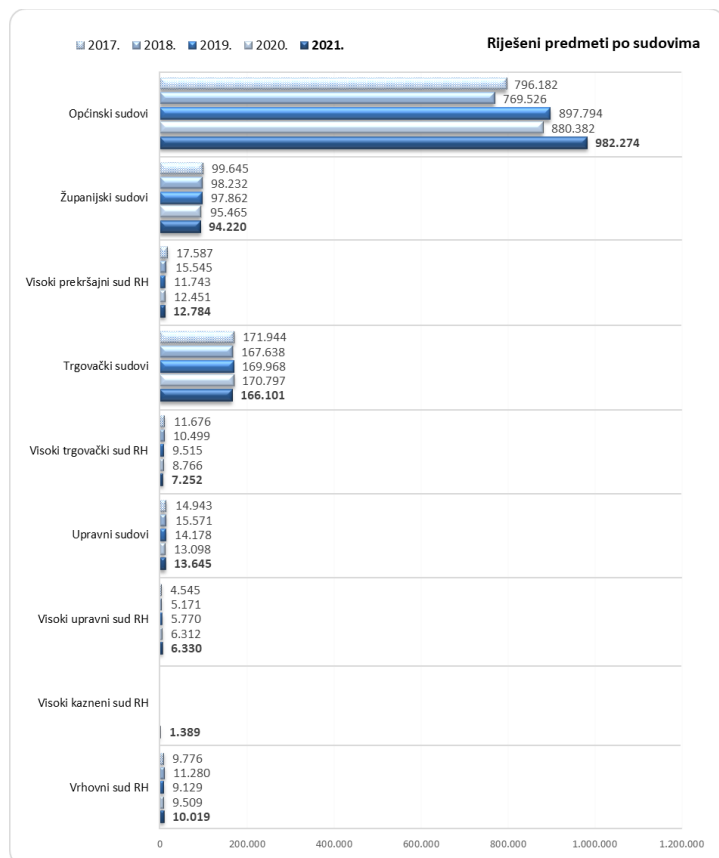

*Napomena: u predmetima općinskih sudova su i prekršajni predmeti za koje su ti sudovi nadležni od 1. siječnja 2019. pa je isto potrebno uzeti u obzir kod usporedbe prethodnih godina kada općinski sudovi nisu bili nadležni za prekršajne predmete.

Smanjen je priljev predmeta na trgovačkim sudovima i to sa 168.008 u 2017. godini na 155.469 predmeta u 2021.

Priljev predmeta ostao je na približno istoj razini kao i 2020. godine i na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske te na Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske, Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske i upravnim sudovima

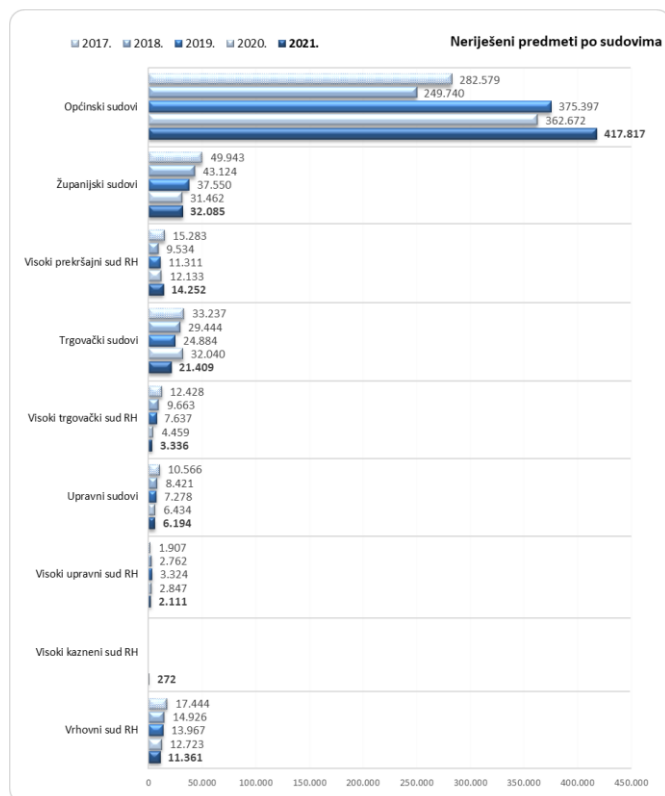
Slika 5. Grafički prikaz riješenih predmeta po sudovima

*Napomena: u predmetima općinskih sudova su i prekršajni predmeti za koje su ti sudovi nadležni od 1. siječnja 2019. pa je isto potrebno uzeti u obzir kod usporedbe prethodnih godina kada općinski sudovi nisu bili nadležni za prekršajne predmete.

Promatrajući podatke o broju riješenih predmeta u odnosu na 2021. godinu uočava se povećanje broja riješenih predmeta na upravnim sudovima, Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske, Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske i Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, dok su svi ostali sudovi riješili manje predmeta nego tijekom 2020.. godina

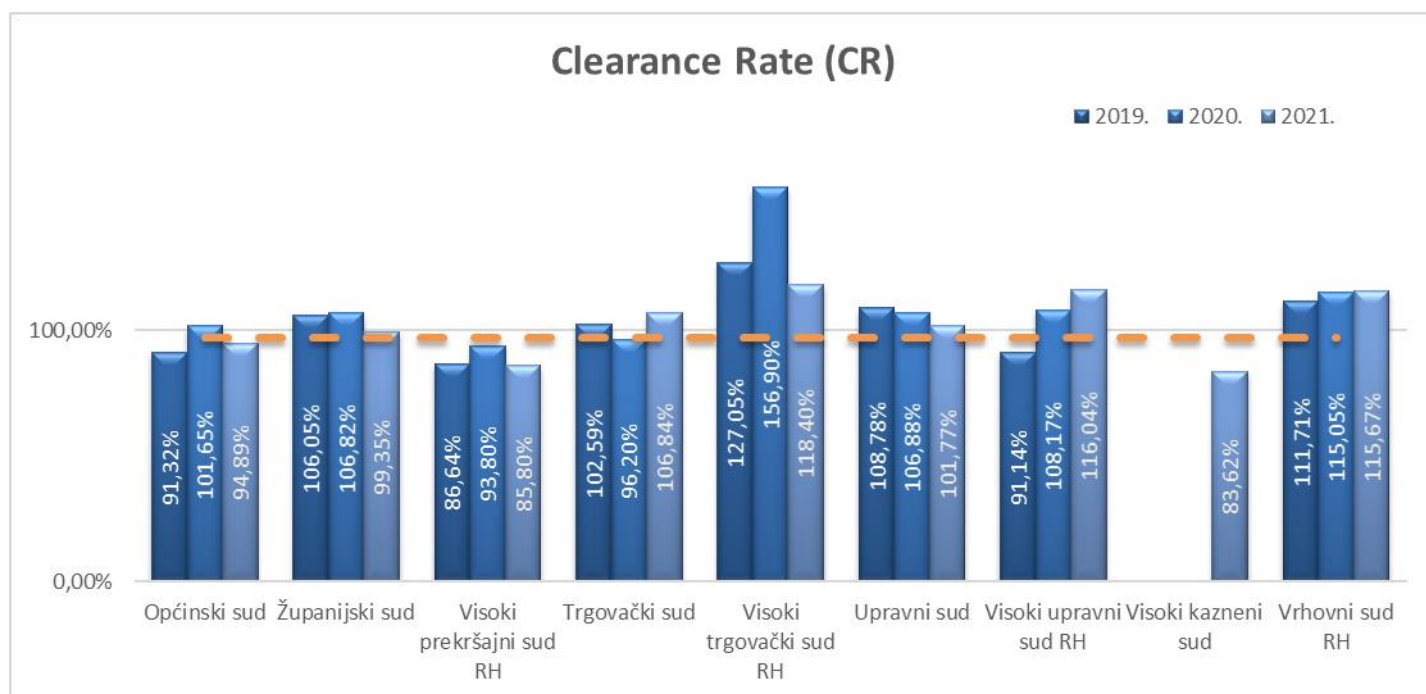
Slika 6. Grafički prikaz neriješenih predmeta po sudovima

*Napomena: u predmetima općinskih sudova su i prekršajni predmeti za koje su ti sudovi nadležni od 1. siječnja 2019. pa je isto potrebno uzeti u obzir kod usporedbe prethodnih godina kada općinski sudovi nisu bili nadležni za prekršajne predmete.

Analiza broja neriješenih predmeta po sudovima pokazuje kako je na kraju 2021. godine u odnosu na prethodnu godinu smanjen broj neriješenih predmeta upravnih i trgovačkih sudova, zatim Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske te Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Povećanje broja neriješenih predmeta bilježe općinski i županijski sudovi te Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske. Razlozi povećanju broja neriješenih predmeta leže prije svega u zaostacima iz 2019. zbog, kako je ranije navedeno, zaprimljenog značajnog broja parničnih predmeta povodom tužbi protiv banaka zbog kredita u švicarskoj valuti (CHF), kolektivnim tužbama u radnim sporovima radi isplate koje su u velikom broju počele pristizati na općinske sudove u posljednjem tromjesečju 2020. te zakonodavnim izmjenama iz 2019. godine vezane za općinske sudove i Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

Slika 7. Grafički prikaz kretanja indikatora Clearance Rate (CR) po sudovima

Promatrajući rad sudova kroz stope rješavanja predmeta (CR) vidljivo je da je ona u pozitivnim omjeru kod upravnih, trgovačkih i županijskih sudova te Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, Visokog upravnog suda Republike Hrvatske i Vrhovnog suda Republike Hrvatske. Svi ovi sudovi su u 2021. godini riješili više predmeta nego što su primili.

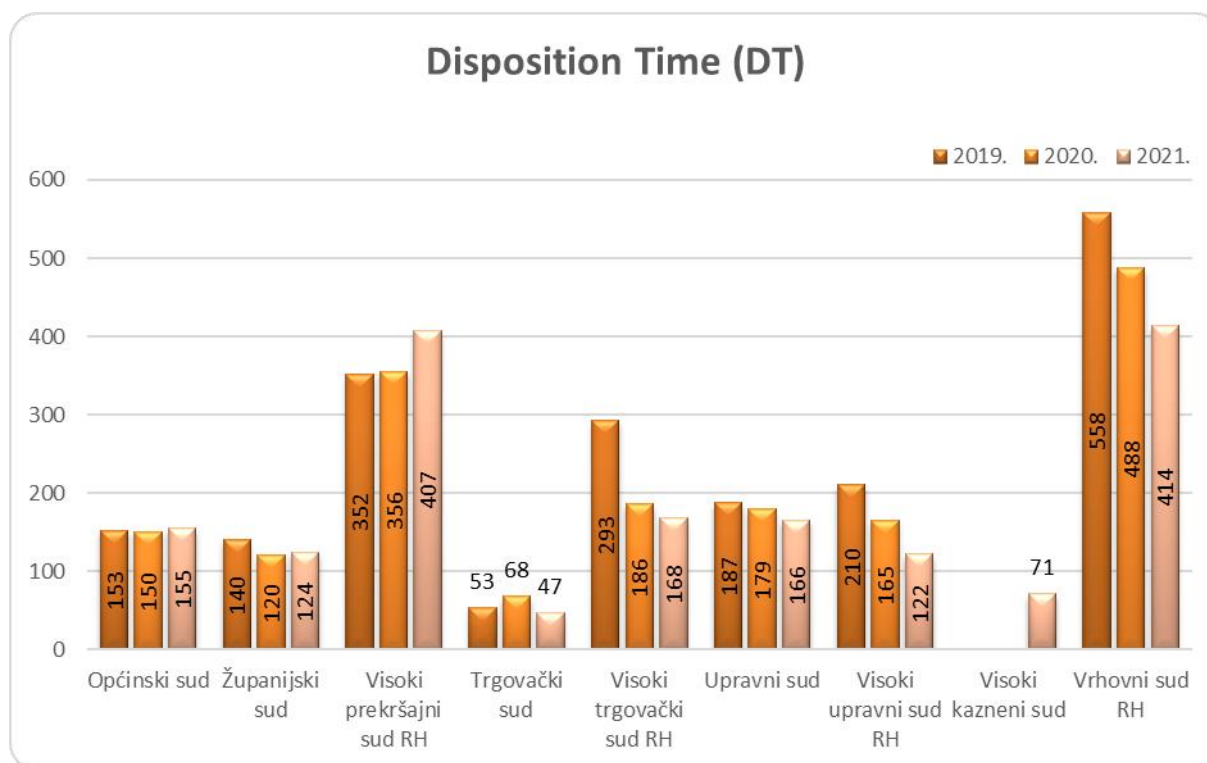
Nešto nižu stopu rješavanja predmeta, koja ukazuje kako sudovi rješavaju manje predmeta nego što su primili, imaju općinski sudovi te Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

Za istaknuti je kako Visoki trgovački sud Republike Hrvatske i Visoki upravni sud Republike Hrvatske i u 2021. godini bilježe najveću stopu rješavanja u proteklom petogodišnjem razdoblju uz naglasak kako je Visoki upravni sud Republike Hrvatske u 2020. godini prvi puta nakon 2016. dosegao stopu rješavanja iznad 100%.

Jedan od razloga dobrih rezultata rada Visokog trgovačkog suda i Visokog upravnog suda i Vrhovnog suda Republike Hrvatske, je dobra organizacija rada i dovoljan broj sudskih savjetnika u tim sudovima.

Dakle, povećanje ažurnosti prvenstveno drugostupanjskih sudova može se postići jedino dovoljnim brojem sudaca i sudskih savjetnika koji pomažu sucima u radu na predmetima u radu.

Slika 8. Grafički prikaz kretanja indikatora Disposition Time (DT) po sudovima

Pokazatelj vremena rješavanja predmeta (DT) ukazuje da se što se tiče prvostupanjskih sudova smanjuje vrijeme potrebno za rješavanje predmeta na upravnim i trgovačkim sudovima, dok se na općinskim sudovima ovaj indikator povećao u odnosu na 2020. te iznosi 155 dana.

Što se tiče drugostupanjskih sudova i Vrhovnog suda Republike Hrvatske, vrijeme rješavanja predmeta se blago povećalo na županijskim sudovima, ali se smanjilo na , Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske te na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske dok je na Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske zabilježeno produljenje vremena potrebnog za rješavanje predmeta u odnosu na 2020. i iznosi 407 dana.

2. Pregled kretanja predmeta po godinama i po vrsti predmeta

Predmeti su grupirani po vrstama:

Kazneni – uključuju prvostupanjske kaznene predmete na općinskim sudovima (upisnici prvog stupnja izvanraspravnih vijeća, upisnici optužnog vijeća te upisnici prvog stupnja za kaznene i kaznenomaloljetničke predmete), prvostupanjske i drugostupanjske predmete na županijskim sudovima (upisnici prvog stupnja kaznenog i kaznenomaloljetničkog suđenja, upisnici drugog stupnja kaznenog i kaznenomaloljetničkog suđenja, upisnici izvanraspravnog kaznenog vijeća prvog i drugog stupnja i upisnici optužnog vijeća) te kaznene predmete koje u okviru svoje nadležnosti rješava Vrhovni sud Republike Hrvatske. U ovu grupu nisu uračunati predmeti koje također rješavaju županijski sudovi, a odnose se na izvršenje kazni i provođenje istražnih radnji.

Građanski – uključuju prvostupanjske građanske predmete na općinskim sudovima (upisnici za parnične i izvanparnične predmete, predmete ostavina, predmete lakših izvanparničnih predmeta, predmeta pravne pomoći i ovjera te predmete mirenja), prvostupanjske i drugostupanjske građanske predmete županijskih sudova te građanske predmete koje u okviru svoje nadležnosti rješava Vrhovni sud Republike Hrvatske.

Upravni – uključuju prvostupanjske predmete koje rješavaju upravni sudovi te drugostupanjske upravne predmete koje rješava Visoki upravni sud Republike Hrvatske.

Ovršni – uključuju prvostupanjske ovršne predmete koji se vode u ovršnim upisnicima općinskih i trgovačkih sudova.

Trgovački – uključuju prvostupanjske predmete koji se vode na trgovačkim i Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, a odnose se na predmete trgovačkih parničnih sporova, predmete stečaja i predstečajne nagodbe, izvanparnične predmete upisnika R1, predmete iz upisnika lakših izvanparničnih predmeta i predmeta pravne pomoći (R2 i Pom) te predmete mirenja. U ovu grupu nisu uračunati predmeti sudskog registra kojeg vode trgovački sudovi.

Prekršajni – uključuju prekršajne predmete prvog stupnja koje rješavaju prekršajni sudovi, prekršajne predmete drugog stupnja za koje su prekršajni sudovi do 2019. bili nadležni po čl. 94. Prekršajnog zakona („Narodne novine“, broj 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17 i 118/18) te prekršajne predmete koje u okviru svoje nadležnosti rješava Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske.

Zemljišnoknjižni predmeti – predmeti koje rješavaju općinski sudovi u prvom stupnju. Praćenje rada na ovim predmetima i učinkovitosti rješavanja istih prate se u zasebnom izvješću koje Ministarstvo pravosuđa i uprave Republike Hrvatske objavljuje na mjesečnoj razini (<https://pravosudje.gov.hr/strategije-planovi-i-izvjesca/6346>).

U riješenim predmetima nisu iskazani predmeti koji su riješeni po čl. 11. Zakona o sudovima (delegacija predmeta).

Tablica 14. Pregled kretanja predmeta po vrsti predmeta s indikatorima

Sudovi	Godina	Kretanje predmeta				CR	DT
		Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno		
Kazneni	2016.	32.188	53.581	52.093	33.525	97,22%	235
	2017.	33.525	53.699	51.891	35.123	96,63%	247
	2018.	35.123	57.151	55.981	36.259	97,95%	236
	2019.	36.259	58.013	56.067	38.204	96,65%	249
	2021.	38.204	60.531	57.192	41.523	94,48%	265
Građanski	2017.	207.800	215.381	219.888	197.760	102,09%	328
	2018.	197.760	200.255	217.582	176.767	108,65%	297
	2019.	176.767	222.226	202.804	196.766	91,26%	354
	2020.	196.766	202.119	187.776	211.242	92,90%	411
	2021.	211.242	258.653	227.093	243.489	87,80%	391
Upravni	2017.	15.105	16.856	19.488	12.473	115,61%	234
	2018.	12.473	19.456	20.742	11.183	106,61%	197
	2019.	11.183	19.365	19.948	10.602	103,01%	194
	2020.	10.602	18.090	19.410	9.281	107,30%	175
	2021.	9.281	18.863	19.975	8.305	105,90%	152
Ovršni	2017.	75.715	113.798	119.676	69.241	105,17%	211
	2018.	69.241	69.789	92.760	45.283	132,91%	178
	2019.	45.283	42.221	51.452	36.179	121,86%	257
	2020.	36.179	39.744	41.430	34.763	104,24%	306
	2021.	34.763	61.846	52.555	44.136	84,98%	307
Trgovački	2017.	51.616	37.569	45.150	42.524	120,18%	344
	2018.	42.524	35.943	39.967	36.607	111,20%	334
	2019.	36.607	31.364	37.634	30.067	119,99%	292
	2020.	30.067	24.202	30.669	24.005	126,72%	286
	2021.	24.005	28.368	30.337	22.044	106,94%	265
Prekršajni	2017.	77.192	149.089	169.306	56.020	113,56%	121
	2018.	56.020	132.947	138.644	48.982	104,29%	129
	2019.	48.982	137.917	130.189	56.288	94,40%	158
	2020.	56.288	139.890	117.676	77.784	84,12%	241
	2021.	77.784	142.809	129.457	92.117	90,65%	260
Zemljišnoknjižni	2017.	42.009	497.577	494.181	44.709	99,32%	33
	2018.	44.709	495.739	495.865	46.432	100,03%	34
	2019.	46.432	519.274	510.264	55.990	98,26%	40

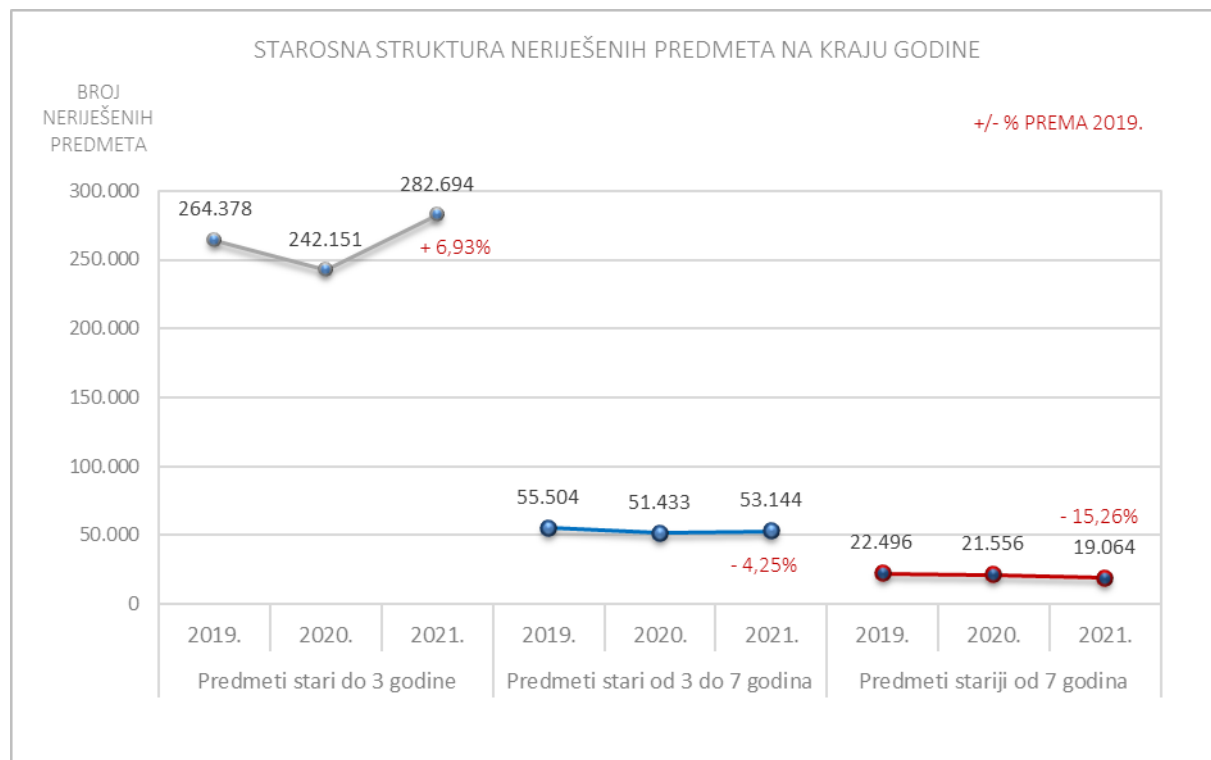
	2020.	55.990	496.119	516.191	37.766	104,05%	27
	2021.	37.766	590.608	589.231	39.660	99,77%	25

U 2021. godini u odnosu na prethodna razdoblja zabilježeno je povećanje broja neriješenih građanskih, ovršnih, zemljišnoknjižnih i prekršajnih predmeta. Broj neriješenih predmeta na kraju 2021. godine kontinuirano se smanjuje u upravnim, i trgovačkim predmetima..

Nastavljen je negativan trend povećanja broja neriješenih kaznenih predmeta od 2014. godine.

4.3. Starosna struktura neriješenih predmeta na općinskim, trgovačkim, županijskim i Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske

Slika 9. Grafički prikaz starosne strukture neriješenih predmeta na kraju godina

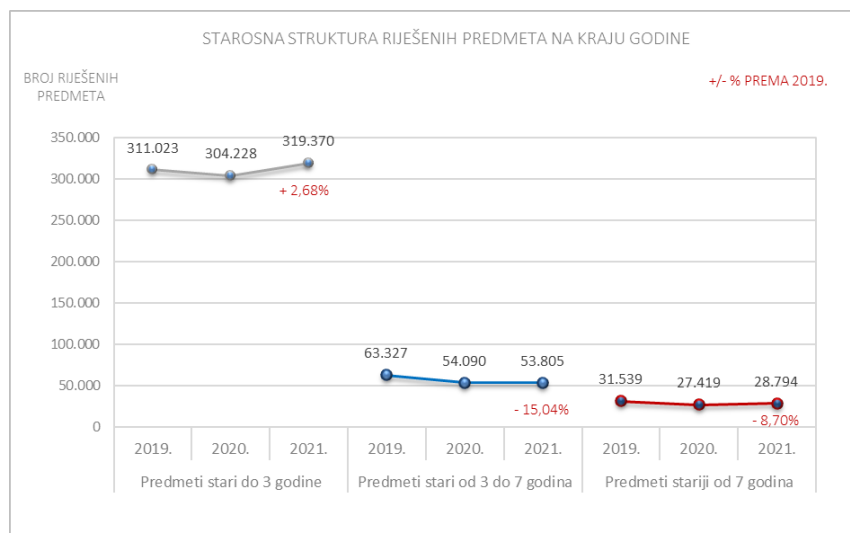
Tablica 15. Starosna struktura neriješenih predmeta na kraju 2021. godine

Svi sudovi				
Neriješeni stari predmeti na kraju godine	2019.	2020.	2021.	+/- % 2021. prema 2019.
Predmeti stari do 3 godine	264.378	242.151	282.694	6,93%
Predmeti stari od 3 do 7 godina	55.504	51.433	53.144	-4,25%
Predmeti stariji od 7 godina	22.496	21.556	19.064	-15,26%
UKUPNO	342.378	315.140	354.902	3,66%

Promatrajući starosnu strukturu neriješenih predmeta na sudovima, najveći udio u ukupnom broju neriješenih predmeta na kraju protekle tri godine je starosti do 3 godine od datuma početka postupka, čiji je broj u odnosu na 2019. godinu povećan za 6,93%. Sve je manje predmeta starih od 3 do 7 godina, čiji udio je u odnosu na 2019. godinu iznosio za 4,25% manje. Smanjuju se i predmeti stariji od 7 godina čiji udio je u odnosu na 2019. iznosio 15,26% manje.

Nastavljen je trend povećanja broja neriješenih predmeta starih do 3 godine, što je očekivano s obzirom da su se sudovi orijentirali na rješavanje starijih predmeta.

Slika 10. Grafički prikaz starosne strukture riješenih predmeta

Tablica 16. Starosna struktura riješenih predmeta

Svi sudovi				
Riješeni predmeti u godini	2019.	2020.	2021.	+/- % 2021. prema 2019.
Predmeti stari do 3 godine	311.023	304.228	319.370	2,68%
Predmeti od 3 do 7 godina	63.327	54.090	53.805	-15,04%
Predmeti stariji od 7 godina	31.539	27.419	28.794	-8,70%
UKUPNO	405.889	385.737	401.969	-0,97%

Promatrajući starosnu strukturu predmeta koje su sudovi riješili u protekle tri godine, vidljivo je kako je najveći udio predmeta starih do tri godine od datuma početka postupka. U 2021. godini je udio riješenih predmeta starih do tri godine u ukupno riješenim predmetima nešto veći nego prethodne godine, dok je udio predmeta starih 3 do 7 godina i predmeta starijih od 7 godina približno jednak u odnosu na prethodnu godinu.

5. Podaci o kretanju predmeta općinskih sudova³

5.1. Opći pregled kretanja predmeta

Tablica 17. Opći pregled kretanja predmeta općinskih sudova – bez prekršajnih predmeta

Vrsta suda	Godina	Kretanje predmeta			
		Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Općinski sudovi	2017.	289.357	796.602	796.182	282.579
	2018.	282.579	739.693	769.526	249.740
	2019.	249.740	858.814	779.348	330.420
	2020.	330.420	739.518	775.157	297.021
	2021.	297.021	907.265	865.601	339.952

Tablica 18. Opći pregled kretanja svih predmeta na općinskim sudovima

Sudovi	Godina	Kretanje predmeta			
		Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Prekršajni sudovi	2017.	56.519	136.717	151.719	40.737
	2018.	40.737	123.130	123.099	39.448
prekršajni predmeti na općinskim sudovima	2019.	39.155	124.363	118.446	44.977
	2020.	44.977	126.616	105.225	65.651
	2021.	65.651	127.909	116.673	77.865

Tablica 19. Opći pregled pokazatelja uspješnosti rada općinskih sudova

Vrsta suda	Godina	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Općinski sudovi	2017.	1.111	289.357	796.602	796.182	282.579
	2018.	1.079	282.579	739.693	769.526	249.740
	2019.	1.403	288.895	983.177	897.794	375.397
	2020.	1.392	375.397	866.134	880.382	362.672
	2021.	1.375	362.672	1.035.174	982.274	417.817

Tijekom 2021. godine svi općinski sudovi zaprimili su ukupno 1.035.174, riješili 982.274 predmeta te je na kraju 2021.. godine ostalo sveukupno 417.817 neriješenih predmeta. Tijekom 2021. godine svi općinski sudovi zaprimili su ukupno 127.909, riješili 116.673 predmeta te je na kraju 2021. godine ostalo 77.865 neriješenih predmeta što predstavlja povećanje broja neriješenih predmeta u odnosu na 2020. godinu za 16%.

Ključni pokazatelji uspješnosti rada na predmetima ukazuju na nešto lošije rezultate rada u

³ Zakonom o područjima i sjedištima sudova (NN 67/18) koji je stupio na snagu 1.1.2019. provedeno je spajanje općinskih i prekršajnih sudova

usporedbi s godinom prije, međutim potrebno je u interpretaciji rezultata rada uzeti u obzir činjenicu da su općinski sudovi i po isteku 2020., kada je došlo do značajnog priljeva parničnih predmeta povodom tužbi, dužnika protiv banaka zbog ostvarivanja prava na povrat uplaćenih iznosa banci proizašlih iz kredita obračunatih na temelju CHF, nastavili zaprimati predmete ove vrste, a pred kraj 2020. godine pristigao je značajan broj kolektivnih tužbi u radnim sporovima zbog isplate. Ne treba zanemariti ni činjenicu da je epidemiološka situacija povezana s bolešću COVID-19 zbog koje se neko vrijeme nisu mogla održavati ročišta niti redovan rad, značajno usporila rad sudova.

Radi jednostavnije usporedbe kretanja predmeta općinskih sudova po godinama, u Tablici 17. su iz prikaza izuzeti predmeti općinskih prekršajnih sudova, koji su zasebno prikazani u Tablici 18. iz koje je vidljiv porast broj primljenih i neriješenih predmeta odnosu na 2020..

5.2. Pregled kretanja predmeta za 2021. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta

Tablica 20. Pregled kretanja predmeta općinskih sudova po vrstama predmeta s indikatorima

Vrsta predmeta	Kretanje predmeta u 2021. godini			Indikatori	
	Primljeno	Riješeno	Neriješeno	CR	DT
Kazneni predmeti					
Predmeti izvanraspravnog vijeća	9.970	9.462	2.442	94,90%	94
Predmeti optužnog vijeća (KOV)	12.236	11.709	3.561	95,69%	111
Kazneni I. stupanj	17.721	15.901	30.038	89,73%	690
Ukupno kazneni:	39.927	37.072	36.041	92,85%	355
Građanski predmeti					
Građanski - parnični predmeti	142.844	110.045	182.289	77,04%	605
Ovršni predmeti	60.740	51.513	43.655	84,81%	309
Izvanparnični (R1 predmeti)	21.959	21.927	17.030	99,85%	283
Ostavinski predmeti	8.654	8.771	7.186	101,35%	299
R2, Pom, Ovjere	24.208	24.275	3.575	100,28%	54
Mirenje	360	359	173	99,72%	176
Stečaj potrošača	17.965	22.408	10.343	124,73%	168
Jednostavni postupak stečaja potrošača	17.842	22.295	10.196	124,96%	167
Redovni postupak	123	113	147	91,87%	475
Zemljišnoknjižni predmeti	590.608	589.231	39.660	99,77%	25
Ukupno građanski:	867.338	828.529	303.911	95,53%	134
Prekršajni predmeti					
Prekršajni predmeti I. stupanj	127.909	116.673	77.865	91,22%	244
Sveukupno:	1.035.174	982.274	417.817	94,89%	155
Sveukupno bez JPSP* i zemljišnoknjižnih predmeta	426.724	370.748	367.961	86,88%	362

Gornja tablica prikazuje predmete općinskih sudova po njihovim vrstama. Iz analize su isključeni predmeti iz upisnika Kr (u koji se upisuju podnesci kojima se traži izdavanje uvjerenja o nekažnjavanju, zatim razne zamolnice i drugi predmeti koje u pravilu ne rješavaju suci), zatim predmeti upisnika koji se odnose na praćenje izvršavanja kaznenih

sankcija izrečenih punoljetnim osobama u kaznenom postupku (uvjetne osude, rad za opće dobro, zaštitni nadzor i ostale sankcije osim kazne zatvora), a koji se rješavaju u sklopu sudske uprave. Također su iz prikaza isključeni predmeti upisnika OV-H i OV-I (u koje se upisuju podnesci u kojima se traže ovjere isprava namijenjenih inozemstvu).

Najveći dio u ukupnom broju primljenih predmeta u 2021. godini odnosi se na zemljišnoknjižne predmete (57%), slijede građanski parnični predmeti, prekršajni predmeti, ovršni predmeti i ostali, a najmanji udio u ukupnom broju primljenih predmeta odnosi se na predmete redovnog postupka stečaja potrošača.

Struktura neriješenih predmeta pokazuje da je na općinskim sudovima, na kraju 2021. godine u ukupnom broju neriješenih predmeta najveći udio građanskih parničnih predmeta (73%).

Indikator CR (stopa rješavanja) pokazuje kako postoji tendencija smanjenja broja neriješenih starijih predmeta na sudu u području ovršnih, ostavinskih, izvanparničnih lakših postupaka, zemljišnoknjižnih postupaka te postupaka redovnog postupka stečaja potrošača i izvanraspravnog vijeća. Naime kod svih ovih vrsta predmeta bilježi se stopa rješavanja iznad 100%, što znači da su općinski sudovi bili u stanju riješiti priljev predmeta i "zahvatiti" predmete koji su u sudu zaprimljeni ranijih godina. Kod građanskih parničnih, prekršajnih, kaznenih te izvanparničnih težih postupaka taj indikator je u 2021. godini nešto niži te ukazuje na činjenicu kako se rješava manje takvih predmeta nego što ih je zaprimljeno pa se zbog toga u tim vrstama povećava broj neriješenih predmeta (kada sud ne uspijeva riješiti priljev, akumulira zaostatke).

Istovremeno, indikator DT (pokazatelj vremena rješavanja predmeta) ukazuje kako je općinskim sudovima potrebno najviše dana za rješavanje kaznenih prvostupanjskih predmeta za koje je potrebno prosječno 690 dana, dok je najmanje dana potrebno za rješavanje zemljišnoknjižnih predmeta (25 dana). S druge strane, u odnosu na 2020. godinu smanjena je stopa rješavanja u građanskim parničnim predmetima sa 739 na 605 dana (za 18%).

Osim već spomenutih građanskih parničnih predmeta, općinski sudovi nadležni su i za rješavanje kaznenih predmeta koji u odnosu na prethodnu godinu bilježe povećanje vremena potrebnog za rješavanje sa 330 na 355 dana (skoro 1 godina). Ako se u razmatranje uzmu samo tzv. osnovni kazneni predmeti, prosječno vrijeme potrebno za rješavanje istih u 2021. godini je 690 dana (1 godina i 11 mjeseci). Naime, predmeti izvanraspravnog i optužnog vijeća su predmeti vezani na osnovni kazneni predmet, a u njima se odlučuje o potvrđivanju optužnice te drugim stvarima iz nadležnosti optužnih vijeća. U predmetima izvanraspravnog vijeća odlučuje se o mjerama opreza, prigovorima, određivanju, produljenju, ukidanju pritvora te drugim stvarima iz nadležnosti izvanraspravnih vijeća.

5.3. Pregled kretanja predmeta općinskih sudova – pojedinačno

Tablica 21. Pregled kretanja predmeta općinskih sudova pojedinačno po sudovima

Sud	Ukupno neriješeno na 31.12.2020.	Ukupno primljeno	Ukupno riješeno	Ukupno neriješeno na 31.12.2021.
Općinski građanski sud u Zagrebu	51.679	53.315	49.088	56.059
Općinski kazneni sud u Zagrebu	4.046	7.062	6.037	4.923
Općinski prekršajni sud u Splitu	8.951	15.090	13.504	10.654
Općinski prekršajni sud u Zagrebu	5.400	21.404	23.018	3.811
Općinski radni sud u Zagrebu	13.774	17.243	5.926	25.169
Općinski sud u Bjelovaru	8.391	15.941	14.482	9.749
Općinski sud u Crikvenici	7.093	5.841	5.332	7.660
Općinski sud u Čakovcu	3.714	8.538	8.181	4.084
Općinski sud u Dubrovniku	9.256	9.328	9.087	9.529
Općinski sud u Đakovu	1.728	5.602	5.265	2.079
Općinski sud u Gospiću	4.565	4.760	4.040	5.288
Općinski sud u Karlovcu	11.585	12.812	11.108	13.366
Općinski sud u Koprivnici	3.951	7.630	7.337	4.284
Općinski sud u Kutini	2.336	4.602	4.127	2.832
Općinski sud u Makarskoj	5.334	6.685	6.222	5.823
Općinski sud u Metkoviću	2.742	3.840	3.270	3.316
Općinski sud u Novom Zagrebu	11.730	17.288	17.092	12.007
Općinski sud u Osijeku	11.004	20.981	17.910	14.146
Općinski sud u Pazinu	6.910	10.653	10.668	7.240
Općinski sud u Požegi	2.330	5.306	4.489	3.157
Općinski sud u Puli - Pola	10.669	13.507	11.666	12.549
Općinski sud u Rijeci	26.004	25.252	19.213	32.172
Općinski sud u Sesvetama	7.540	9.522	9.997	7.074
Općinski sud u Sisku	5.816	10.927	8.405	8.345
Općinski sud u Slavonskom Brodu	6.780	12.481	11.252	8.044
Općinski sud u Splitu	32.508	32.403	28.672	36.348
Općinski sud u Šibeniku	11.564	12.652	9.930	14.340
Općinski sud u Varaždinu	7.145	12.645	11.992	7.830
Općinski sud u Velikoj Gorici	4.677	7.035	6.747	5.003
Općinski sud u Vinkovcima	7.433	10.045	9.305	8.195
Općinski sud u Virovitici	2.426	7.436	7.353	2.682
Općinski sud u Vukovaru	4.040	5.254	5.054	4.252
Općinski sud u Zadru	18.054	21.900	18.119	21.893
Općinski sud u Zlataru	3.731	9.586	9.155	4.254
Ukupno općinski sudovi	324.906	444.566	393.043	378.157
Prosjek	7.002	10.349	9.230	7.745

Tablica 22. Pregled pokazatelja uspješnosti rada općinskih sudova pojedinačno po sudovima⁴

Sud	Broj sudaca i sudskih savjetnika u sudu	Stvarna prisutnost rješavatelja	Riješeno po sucu/sudskom savjetniku - stvarna prisutnost	Neriješeno po sucu/sudskom savjetniku na 31.12.2021. - stvarna prisutnost	CR	DT
Općinski prekršajni sud u Zagrebu	57	48,5	475	79	107,54%	60
Općinski sud u Karlovcu	28	27	411	495	86,70%	439
Općinski sud u Bjelovaru	37	36	402	271	90,85%	246
Općinski sud u Vinkovcima	24	24	388	341	92,63%	321
Općinski prekršajni sud u Splitu	35	35	386	304	89,49%	288
Općinski sud u Varaždinu	34	32	375	245	94,84%	238
Općinski sud u Koprivnici	21	20	367	214	96,16%	213
Općinski sud u Slavonskom Brodu	33	32	352	251	90,15%	261
Općinski sud u Makarskoj	18	18	346	324	93,07%	342
Općinski sud u Kutini	12	12	344	236	89,68%	250
Općinski sud u Sesvetama	30	29,5	339	240	104,99%	258
Općinski sud u Gospiću	12	12	337	441	84,87%	478
Općinski sud u Pazinu	33	32	333	226	100,14%	248
Općinski sud u Čakovcu	25	25	327	163	95,82%	182
Općinski sud u Zlataru	30	28,5	321	149	95,50%	170
Općinski sud u Osijeku	56	56	320	253	85,36%	288
Općinski sud u Đakovu	17	17	310	122	93,98%	144
Općinski sud u Puli - Pola	40	38	307	330	86,37%	393
Općinski sud u Sisku	28	28	300	298	76,92%	362
Općinski sud u Požegi	15	15	299	210	84,60%	257
Općinski sud u Vukovaru	17	17	297	250	96,19%	307
Općinski sud u Metkoviću	11	11	297	301	85,16%	370
Općinski sud u Novom Zagrebu	62	57,5	297	209	98,87%	256
Općinski sud u Virovitici	26	26	283	103	98,88%	133
Općinski građanski sud u Zagrebu	196	180	273	311	92,07%	417
Općinski sud u Zadru	72	69,5	261	315	82,74%	441
Općinski sud u Dubrovniku	36	35	260	272	97,42%	383
Općinski sud u Velikoj Gorici	29	27	250	185	95,91%	271
Općinski sud u Šibeniku	42	40	248	359	78,49%	527
Općinski sud u Splitu	126	119,5	240	304	88,49%	463
Općinski radni sud u Zagrebu	27	26	228	968	34,37%	1.550
Općinski sud u Rijeci	90	88	218	366	76,09%	611
Općinski sud u Crikvenici	25	25	213	306	91,29%	524
Općinski kazneni sud u Zagrebu	31	29	208	170	85,49%	298
Ukupno općinski sudovi	1.375	1.316	299	287	88,41%	351

⁴ Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

*Napomena - predmeti su iskazani bez zemljišnoknjižnih predmeta

Gornje tablice prikazuju pojedinačne rezultate rada općinskih sudova za 2021. godinu u svim vrstama predmeta, osim zemljišnoknjižnih, koji se zbog specifičnosti postupka, u pojedinačnom radu sudova prate odvojeno u mjesečnim izvješćima koje objavljuje Ministarstvo pravosuđa i uprave Republike Hrvatske. Sudovi su u tablici 22. rangirani prema stupcu koji prikazuje prosječan broj riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku i to od suda koji je prema ovom indikatoru najuspješniji (Općinski prekršajni sud u Zagrebu) do suda koji je prema ovom indikatoru na posljednjem mjestu (Općinski radni sud u Zagrebu). Za izračun ovog indikatora uzet je u obzir onaj broj sudaca koji su na dan 31.12.2021. godine stvarno obnašali sudačku dužnost. Izuzeti su oni koji su u 2021. godini bili odsutni (dugotrajno bolovanje, rodiljni dopust, upućivanje u drugi sud ili Ministarstvo pravosuđa i uprave RH itd.). Pet općinskih sudova su sudovi sužene nadležnosti (rješavaju samo jednu vrstu predmeta – Općinski prekršajni sud u Zagrebu, Općinski prekršajni sud u Splitu, Općinski građanski sud u Zagrebu, Općinski kazneni sud u Zagrebu i Općinski radni sud u Zagrebu). Ako izuzmemo ove sudove iz usporedbe sa sudovima opće nadležnosti, prema indikatoru prosječnog broja riješenih predmeta po sucu najuspješniji je u 2021. godini bio Općinski sud u Karlovcu a nakon njega Općinski sud u Bjelovaru. Na posljednjem mjestu prema ovom indikatoru je Općinski sud u Crikvenici.

Svaki indikator sam za sebe ne daje objektivnu sliku o uspješnosti rada pojedinog suda u promatranom razdoblju. Priljev predmeta na određeni sud je varijabla na koju sudovi ne mogu utjecati. Naime, nije izgledno da sud uz značajno povećan priljev predmeta dostigne u istoj izvještajnoj godini broj riješenih predmeta u istom ili većem omjeru prema broju primljenih. Stoga je za objektivnu ocjenu rada nekog suda, nužno promatrati sve okolnosti i indikatore zajedno.

Zapošljavanje osoba s invaliditetom

Prema odredbama Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom („Narodne novine” broj 157/13., 152/14., 39/18. i 32/20.) te Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom („Narodne novine” broj 75/18., 120/18., 37/20. i 145/20.0) poslodavci koji zapošljavaju najmanje 20 radnika (osim poslodavaca navedenih u članku 8. Zakona i članku 4. Pravilnika) dužni su zaposliti, na primjerenom radnom mjestu prema vlastitom odabiru, u primjerenim radnim uvjetima, određeni broj osoba s invaliditetom, ovisno o ukupnom broju zaposlenih radnika i djelatnosti koju obavljaju, time da se kvota određuje u visini od 3% odnosu na ukupan broj zaposlenih kod poslodavca, neovisno o djelatnosti koju poslodavac obavlja.

U kvotu se ubrajaju isključivo osobe s invaliditetom koje su zaposlene na najmanje 20 sati tjedno i koje su upisane u očevidnik zaposlenih osoba s invaliditetom pri Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje sukladno Pravilniku o sadržaju i načinu vođenja očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom.

Poslodavci (obveznici kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom) koji ne ispune kvotu zapošljavanjem osoba s invaliditetom ili zamjenskom kvotom, dužni su mjesečno, prilikom obračuna plaća, obračunati i uplatiti novčanu naknadu (zbog neispunjenja obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom) u iznosu 30% minimalne plaće za svaku osobu s invaliditetom koju su bili dužni zaposliti kako bi ispunili propisanu kvotu. Praćenje ispunjenja te obveze je obavezan vršiti Hrvatski zavod za mirovinsko

osiguranje dostavljajući podatke Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Osnovica za obračun novčane naknade jest umnožak broja osoba s invaliditetom koje je obveznik bio dužan zaposliti i iznosa minimalne plaće za razdoblje na koje se obveza odnosi, a visina naknade obračunava se po stopi od 30%, time da se novčana naknada obračunava i i dospijeva na naplatu do zadnjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Obveznicima novčane naknade, koji obvezu novčane naknade nisu utvrdili i/ili ispunili na način i u rokovima kako je to propisano navedenim Zakonom i provedbenim propisima donesenim na temelju tog Zakona, obvezu novčane naknade utvrđuje i iznos novčane naknade obračunava Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osobe s invaliditetom rješenjem.

U ukupan broj zaposlenih na temelju kojeg se utvrđuje kvota za zapošljavanje osoba s invaliditetom ubrajaju se radnici koji su u radnom odnosu kod poslodavca i koje je poslodavac s te osnove prijavio na obvezno mirovinsko osiguranje (šifra osiguranja 01-radni odnos).

Što se tiče ukupnog broja zaposlenih u pravosudnim tijelima u kvotu zapošljavanja osoba s invaliditetom u ukupan broj zaposlenih ubrajaju se službenici i namještenici, kao i pravosudni dužnosnici (suci) koji su prijavljeni na obvezno mirovinsko osiguranje pod šifrom osiguranja 01-radni odnos, a pravosudni dužnosnici koji su prijavljeni na obvezno mirovinsko osiguranje po osnovu osiguranja pod šifrom 02-osoba izabrana ili imenovana na dužnost u tijelima javne vlasti, jedinicama lokalne i područne samoupave se ne ubrajaju u ukupan broj zaposlenika na temelju kojeg se utvrđuje kvota zapošljavanja osoba s invaliditetom.

Tablica 23. Broj zaposlenih osoba sa invaliditetom

PRAVOSUDNA TIJELA	UKUPNI BROJ ZAPOSLENIH	BROJ INVALIDA	POSTOTAK INVALIDA	NOVČANA NAKNADA
Vrhovni sud Republike Hrvatske	118	5	4,24%	0,00 kn
Visoki prekršajni sud RH	37	3	8,11%	0,00 kn
Visoki trgovački sud RH	59	1	1,69%	10.162,50 kn
TS u Bjelovaru	21	0	0,00%	10.162,00 kn
TS u Dubrovniku	20	0	0,00%	0,00 kn
TS u Osijeku	60	1	1,67%	16.150,00 kn
TS u Pazinu	29	1	3,45%	0,00 kn
TS u Rijeci	48	2	4,17%	0,00 kn
TS u Splitu	65	2	3,08%	0,00 kn
TS u Varaždinu	37	2	5,41%	0,00 kn
TS u Zadru	40	0	0,00%	10.200,00 kn
TS u Zagrebu	248	4	1,61%	2.812,50 kn
Visoki upravni sud RH	66	2	3,03%	0,00 kn
US u Osijeku	15	1	6,67%	0,00 kn
US u Rijeci	24	0	0,00%	10.200,00 kn
US u Splitu	29	0	0,00%	11.012,50 kn
US u Zagrebu	35	1	2,86%	0,00 kn
ŽS u Bjelovaru	36	0	0,00%	9.750,00 kn
OS u Bjelovaru	170	3	1,76%	58.000,00 kn

OS u Virovitici	90	1	1,11%	26.807,00 kn
ŽS u Dubrovniku	14	0	0,00%	0,00 kn
OS u Dubrovniku	118	1	0,85%	30.600,00 kn
OS u Metkoviću	54	5	9,26%	0,00 kn
ŽS u Karlovcu	27	3	11,11%	0,00 kn
OS u Karlovcu	116	4	3,45%	1.299,33 kn
OS u Gospiću	55	2	3,64%	812,50 kn
ŽS u Osijeku	64	2	3,13%	5.100,00 kn
OS u Osijeku	215	2	0,93%	43.350,00 kn
OS u Đakovu	67	0	0,00%	20.400,00 kn
ŽS u Puli - Pula	35	0	0,00%	10.162,50 kn
OS u Puli - Pula	141	3	2,13%	8.462,50 kn
OS u Pazinu	131	1	0,76%	2.812,50 kn
ŽS u Rijeci	46	1	2,17%	0,00 kn
OS u Rijeci	223	7	3,14%	20.400,00 kn
OS u Crikvenici	116	0	0,00%	30.600,00 kn
ŽS u Sisku	38	3	7,89%	0,00 kn
OS u Sisku	110	1	0,91%	16.314,59 kn
OS u Kutini	49	8	16,33%	0,00 kn
ŽS u Slavonskom Brodu	31	8	25,81%	0,00 kn
OS u Slavonskom Brodu	101	14	13,86%	40.650,00 kn
ŽS u Splitu	86	9	10,47%	0,00 kn
OS u Splitu	413	8	1,94%	40.805,24 kn
OS u Splitu,PREKRSAJNI	95	0	0,00%	189.333,38 kn
OS u Makarskoj	60	4	6,67%	0,00 kn
ŽS u Šibeniku	31	0	0,00%	6.800,00 kn
OS u Šibeniku	141	2	1,42%	27.900,00 kn
ŽS u Varaždinu	58	0	0,00%	18.625,00 kn
OS u Varaždinu	131	4	3,05%	0,00 kn
OS u Koprivnici	92	2	2,17%	10.200,00 kn
OS u Čakovcu	84	1	1,19%	10.200,00 kn
ŽS u Velikoj Gorici	35	1	2,86%	0,00 kn
OS u Velikoj Gorici	102	1	0,98%	21.605,00 kn
OS u Novom Zagrebu	215	4	1,86%	37.212,51 kn
ŽS u Vukovaru	49	2	4,08%	0,00 kn
OS u Vukovaru	75	3	4,00%	0,00 kn
OS u Vinkovcima	101	5	4,95%	18.700,00 kn
ŽS u Zadru	37	0	0,00%	10.200,00 kn
OS u Zadru	238	2	0,84%	59.500,00 kn
ŽS u Zagrebu	186	5	2,69%	10.200,00 kn
OGS u Zagrebu	632	14	2,22%	51.850,00 kn
OKS u Zagrebu	115	0	0,00%	30.375,00 kn
OPS u Zagrebu	148	6	4,05%	0,00 kn
ORS u Zagrebu	50	0	0,00%	10.162,50 kn
OS u Sesvetama	130	2	1,54%	18.700,00 kn
OS u Zlataru	124	2	1,61%	27.087,50 kn
Visoki kazneni sud	22	0	0,00%	10.200,00 kn

ukupno uplaćeno: 1.005.876,55 kn

U pravosudnim tijelima su u 2021. u 49 sudova bili zaposleni invalidi, dok u 16 sudova nije bilo zaposlenih invalida, s time da je u Županijskom sudu u Slavonskom Brodu utvrđen najveći postotak zaposlenih invalida 25,81 % (zaposleno je 8 invalida od ukupno 31 zaposlenika toga suda).

Na ime novčane naknade zbog neispunjenja obveze kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom pravosudna tijela su u 2021. platili ukupno iznos 995.676,55 kn. Najveći iznos te naknade su platili općinski sudovi u iznosu 854.139,55 kn, time da je pojedinačno najveći iznos platio Općinski prekršajni sud u Splitu u iznosu 188.333,38 kn.

Tablica 24. Zapošljavanje osoba sa invaliditetom

Pravosudna tijela				IZNOS NOVČANE KAZNE
	UKUPNI BROJ ZAPOSLENIH	BROJ INVALIDA	POSTOTAK INVALIDA	
Vrhovni sud RH	118	5	4%	0,00 kn
Visoki prekršajni sud RH	37	3	8%	0,00 kn
Visoki trgovački sud RH	59	1	2%	10.162,50 kn
Trgovački sudovi	568	12	2%	39.324,50 kn
Visoki upravni sud RH	66	2	3%	0,00 kn
Upravni sudovi	103	2	2%	21.212,50 kn
Županijski sudovi	773	34	4%	70.837,50 kn
Općinski sudovi	4702	112	2%	854.139,55 kn
Visoki kazneni sud	22	0	0,00%	10.200,00 kn

UKUPNO : **1.005.876,55 kn**

5.4. Jednostavni postupak stečaja potrošača

Stupanjem na snagu odredaba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju potrošača („Narodne novine“, broj: 67/18) 01. siječnja 2019. godine sudovi su primili izrazito veliki broj predmeta jednostavnog postupka stečaja potrošača. Samo tijekom veljače 2019. godine pristiglo je 10.718 predmeta dok je najveći broj predmeta zaprimljen u ožujku (31.830) i travnju (34.198). Nakon toga sudovi su nastavili zaprimati predmete smanjenom dinamikom što se nastavilo i kroz 2020. godinu kada je priljev ove vrste predmeta pao za 81%, odnosno sa 96.041 na 18.463 predmeta. Nastavljen je pad priljeva ove vrste predmeta, te je u 2021. zaprimljen 14.651 predmet (cca 20% manje primljenih predmeta).

Tablica 25. Pregled kretanja predmeta jednostavnog postupka stečaja potrošača – pojedinačno

Sud	Ukupno neriješeno na 31.12.2020.	Ukupno primljeno	Ukupno riješeno	Ukupno neriješeno na 31.12.2021.
Općinski građanski sud u Zagrebu	840	2.589	2.819	610
Općinski sud u Bjelovaru	401	726	706	422
Općinski sud u Crikvenici	267	214	321	160
Općinski sud u Čakovcu	132	480	422	186

Općinski sud u Dubrovniku	419	239	378	280
Općinski sud u Đakovu	72	333	331	74
Općinski sud u Gospiću	245	161	280	126
Općinski sud u Karlovcu	868	514	581	801
Općinski sud u Koprivnici	79	313	265	127
Općinski sud u Kutini	133	319	250	202
Općinski sud u Makarskoj	426	200	464	162
Općinski sud u Metkoviću	31	182	193	20
Općinski sud u Novom Zagrebu	908	1.246	1.714	440
Općinski sud u Osijeku	223	1.030	898	355
Općinski sud u Pazinu	299	329	297	331
Općinski sud u Požegi	78	201	233	47
Općinski sud u Puli - Pola	885	428	898	415
Općinski sud u Rijeci	501	988	852	637
Općinski sud u Sesvetama	1.623	791	1.731	683
Općinski sud u Sisku	151	773	633	291
Općinski sud u Slavonskom Brodu	387	680	841	227
Općinski sud u Splitu	1.550	1.345	2.152	743
Općinski sud u Šibeniku	466	369	509	326
Općinski sud u Varaždinu	244	655	637	261
Općinski sud u Velikoj Gorici	734	446	859	321
Općinski sud u Vinkovcima	1.550	534	1.102	982
Općinski sud u Virovitici	55	403	321	137
Općinski sud u Vukovaru	344	211	309	246
Općinski sud u Zadru	592	680	884	388
Općinski sud u Zlataru	148	463	415	196
Ukupno općinski sudovi	14.651	17.842	22.295	10.196
Prosjek	366	455	545	286

Gornja tablica prikazuje kretanje predmeta jednostavnog postupka stečaja potrošača te stopu rješavanja i očekivano vrijeme trajanja postupka. Vidljivo je kako su sudovi u 2021. , jednako kao i u 2020. ukupno zaprimili relativno mali broj predmeta u usporedbi s 2019. godinom, a najviše njih je očekivano zaprimio Općinski građanski sud u Zagrebu (14% od ukupnog priljeva ovih predmeta u Republici Hrvatskoj), zatim Općinski sud u Splitu, Općinski sud u Novom Zagrebu i Općinski sud u Osijeku.

Tablica 26. Pregled kretanja zemljišnoknjižnih predmeta – pojedinačno

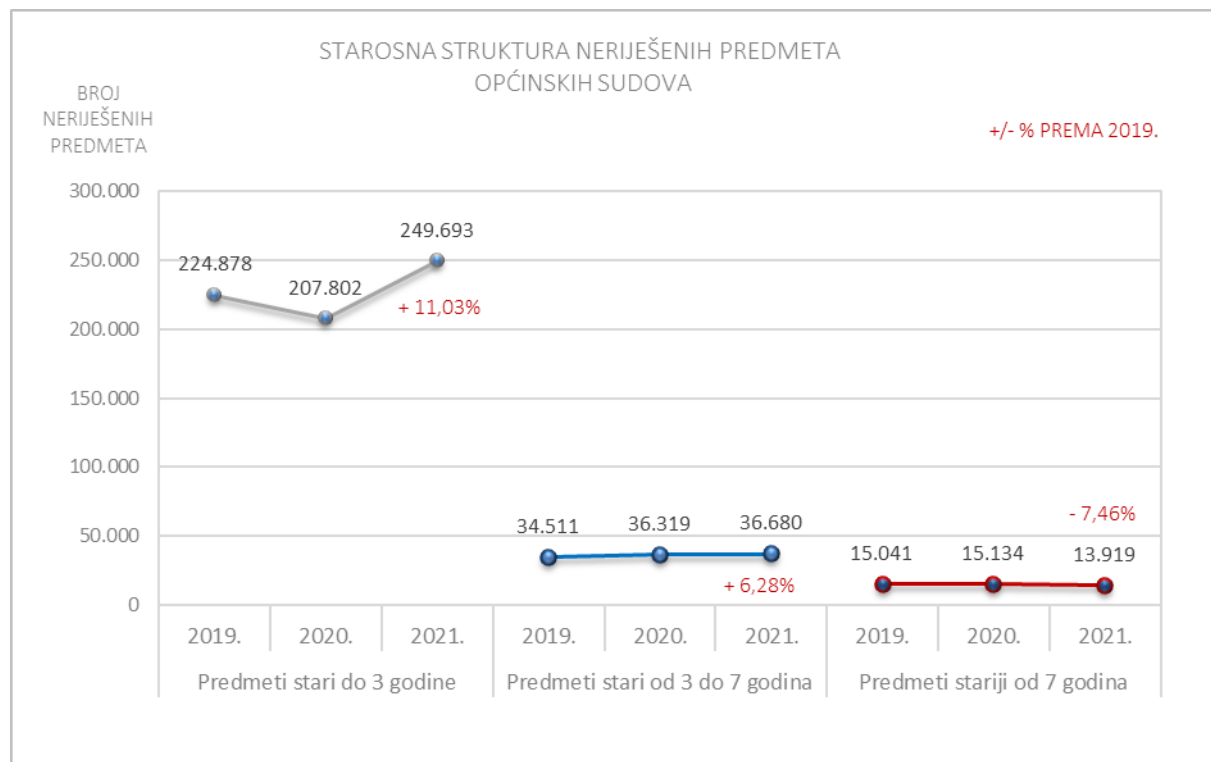
Sud	Ukupno neriješeno na 31.12.2020.	Ukupno primljeno	Ukupno riješeno	Ukupno neriješeno na 31.12.2021.
Općinski građanski sud u Zagrebu	3.156	68.976	68.010	4.044
Općinski sud u Bjelovaru	233	22.568	22.607	108
Općinski sud u Crikvenici	1.059	20.573	19.476	1.760
Općinski sud u Čakovcu	91	13.905	14.003	41
Općinski sud u Dubrovniku	1.579	13.759	13.558	2.507

Općinski sud u Đakovu	38	10.315	10.242	73
Općinski sud u Gospiću	1.090	6.951	7.194	817
Općinski sud u Karlovcu	1.965	16.663	16.829	2.776
Općinski sud u Koprivnici	76	12.421	12.113	140
Općinski sud u Kutini	37	7.228	7.162	46
Općinski sud u Makarskoj	3.968	7.503	9.858	1.396
Općinski sud u Metkoviću	95	4.077	4.041	118
Općinski sud u Novom Zagrebu	470	34.010	33.777	608
Općinski sud u Osijeku	61	22.840	22.777	90
Općinski sud u Pazinu	1.265	23.354	21.721	2.765
Općinski sud u Požegi	190	6.094	6.147	103
Općinski sud u Puli - Pola	16	24.310	24.241	13
Općinski sud u Rijeci	943	41.199	40.225	2.007
Općinski sud u Sesvetama	134	16.388	15.124	1.502
Općinski sud u Sisku	173	14.295	13.884	419
Općinski sud u Slavonskom Brodu	1.037	16.014	16.706	282
Općinski sud u Splitu	12.830	51.895	53.861	11.455
Općinski sud u Šibeniku	654	21.829	21.167	1.259
Općinski sud u Varaždinu	922	20.565	21.113	416
Općinski sud u Velikoj Gorici	848	10.334	10.822	321
Općinski sud u Vinkovcima	549	10.776	9.416	1.948
Općinski sud u Virovitici	18	13.450	13.459	11
Općinski sud u Vukovaru	90	6.206	6.231	93
Općinski sud u Zadru	3.665	36.760	38.665	1.595
Općinski sud u Zlataru	514	15.350	14.802	947
Ukupno općinski sudovi	37.766	590.608	589.231	39.660
Prosjek	532	15.682	14.963	514

Iz predočenih podataka vidljivo je da je jedino na Općinskom sudu u Splitu nezadovoljavajuće trajanje rješavanja zemljišnoknjižnih predmeta čemu razlozi uglavnom leže u složenim i neažurnim podacima iz zemljišnih knjiga, nedovoljnom broju zk.referenata, velikom broju stalnih službi na otocima s nedovoljnim brojem ovlaštenih službenika te će biti potrebno u budućem razdoblju zaposliti dovoljan broj zk.referenata jer dosada poduzete interventne mjere slanjem ispomoći sa drugih sudova i preuzimanje zk.predmeta na druge sudove nisu urodile željenim rezultatima.

5.5. Starosna struktura predmeta općinskih sudova

Slika 11. Grafički prikaz starosne strukture neriješenih predmeta općinskih sudova

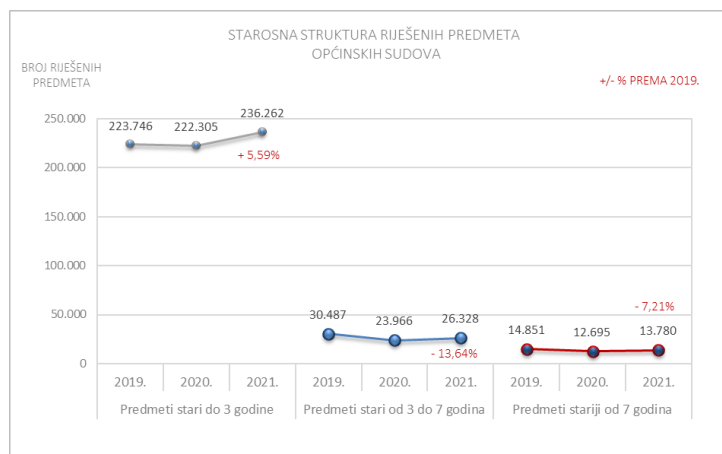
Tablica 27. Starosna struktura neriješenih predmeta općinskih sudova

Općinski sudovi				
Neriješeni stari predmeti na kraju godine	2019.	2020.	2021.	+/- % 2021. prema 2019.
Predmeti stari do 3 godine	224.878	207.802	249.693	11,03%
Predmeti stari od 3 do 7 godina	34.511	36.319	36.680	6,28%
Predmeti stariji od 7 godina	15.041	15.134	13.919	-7,46%
UKUPNO	274.430	259.255	300.292	9,42%

Promatrajući starosnu strukturu neriješenih predmeta na općinskim sudovima, najveći udio u ukupnom broju neriješenih predmeta na kraju protekle tri godine je starosti do 3 godine od datuma početka postupka. U starosnoj strukturi neriješenih predmeta, u odnosu na 2019. broj predmeta starih od 3 do 7 godina povećan za 6,28%, dok je broj predmeta stariji od 7 godina smanjen za 7,46%.

Kod predmeta starosti do 3 godine u odnosu na 2019. bilježi se porast udjela u ukupnom broju neriješenih predmeta za 11,03%.

Slika 12. Grafički prikaz starosne strukture riješenih predmeta općinskih sudova

Tablica 28. Starosna struktura riješenih predmeta općinskih sudova

Općinski sudovi				
Riješeni predmeti u godini	2019.	2020.	2021.	+/- % 2021. prema 2019.
Predmeti stari do 3 godine	223.746	222.305	236.262	5,59%
Predmeti od 3 do 7 godina	30.487	23.966	26.328	-13,64%
Predmeti stariji od 7 godina	14.851	12.695	13.780	-7,21%
UKUPNO	269.084	258.966	276.370	2,71%

Promatrajući starosnu strukturu predmeta koje su općinski sudovi riješili u protekle tri godine, vidljivo je kako je najveći udio predmeta starih do tri godine od datuma početka postupka. U 2021. godini je udio riješenih predmeta starih do tri godine nešto veći nego prethodne dvije godine, dok se broj riješenih predmeta starih 3 do 7 smanjio za 13,64%, a predmeta starijih od 7 godina smanjio za 7,21% u odnosu na 2019. godinu.

6. Podaci o kretanju predmeta županijskih sudova

6.1. Opći pregled kretanja predmeta

Tablica 29. Opći pregled kretanja predmeta županijskih sudova

Vrsta suda	Godina	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Županijski sudovi	2017.	492	55.285	95.029	99.645	49.943
	2018.	479	49.943	91.803	98.232	43.124
	2019.	479	43.124	92.282	97.862	37.550
	2020.	474	37.550	89.368	95.465	31.462
	2021.	462	31.462	94.841	94.220	32.085

Tablica 30. Opći pregled pokazatelja uspješnosti rada županijskih sudova

Vrsta suda	Godina	CR	DT	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Broj primljenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku	Broj riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku	Broj neriješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku
Županijski sudovi	2017.	104,86%	183	492	193	203	102
	2018.	107,00%	160	479	192	205	90
	2019.	106,05%	140	479	193	204	78
	2020.	106,82%	120	474	189	201	66
	2021.	99,35%	124	462	205	204	69

Tijekom 2021. godine svi županijski sudovi zaprimili su ukupno 94.841 predmet, riješili ukupno 94.220 predmeta te je na kraju 2021. godine ostalo 32.085 neriješenih predmeta što je približno prošlogodišnjem najmanje zabilježenom broju neriješenih predmeta u proteklom petogodišnjem razdoblju.

Ključni pokazatelji uspješnosti rada na predmetima prikazani u Tablici 27. ukazuju na pozitivan trend rezultata rada županijskih sudova u proteklom petogodišnjem razdoblju. Stopa ažurnosti zabilježena u 2021. godini iznosi 99,35% i na zadovoljavajućoj je razini. Indikator vremena rješavanja ukazuje na činjenicu kako se vrijeme potrebno za rješavanje predmeta županijskih sudova kontinuirano skraćuje. Također, za istaknuti je kako je prosječan broj neriješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku približno jednak prošlogodišnjem najmanje zabilježenom u proteklom petogodišnjem razdoblju (69 neriješena predmeta po sucu/sudskom savjetniku što je za 33 predmeta manje nego što je ostalo u radu na kraju 2017. godine).

6.2. Pregled kretanja predmeta za 2021. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta

Tablica 31. Pregled kretanja predmeta županijskih sudova po vrstama predmeta s indikatorima

Vrsta predmeta	Kretanje predmeta u 2021. godini			Indikatori	
	Primljeno	Riješeno	Neriješeno	CR	DT
Kazneni predmeti					
Kazneni I. stupanj	811	826	792	101,85%	350
Kazneni II. stupanj	9.119	8.563	2.806	93,90%	120
Izvanraspravno vijeće	7.463	7.397	825	99,12%	41
Optužno vijeće	738	730	179	98,92%	90
USKOK (I. stupanj)	94	66	232	70,21%	1.283
Ratni zločin	14	16	102	114,29%	2.327
Ukupno kazneni:	18.239	17.598	4.936	96,49%	102
Građanski predmeti					
Građanski predmeti I. stupanj	1.980	1.976	104	99,80%	19
Građanski predmeti II. stupanj	50.690	50.854	22.045	100,32%	158
Ukupno građanski:	52.670	52.830	22.149	100,30%	153
Izvršenje kazne zatvora I. stupanj	7.867	7.928	3.390	100,78%	156
Izvršenje kazne zatvora II. stupanj	1195	1198	60	100,25%	18
Predmeti istražnih radnji	14.870	14.666	1.550	98,63%	39
Sveukupno:	94.841	94.220	32.085	99,35%	124

Gornja tablica prikazuje predmete županijskih sudova po njihovim vrstama. Iz analize su isključeni predmeti iz upisnika: Kir 1, Kr-II, Kzp, Gzp, Rev, Kr, Kžr, Ikr, KR2, Kr-Rz (razni kazneni predmeti u koje se upisuju podnesci kojima se traže potvrde, zatim razne zamolnice i sl. te predmeti vezani za pohranu audio snimki tijekom provođenja istražnih radnji). Također su iz analize isključeni predmeti suca istrage s posebnom oznakom tajnosti koji se ne unose u informacijski sustav za praćenje sudskih predmeta (Kir-t-Rz, Kir-t-US, Kir-t, Kv-t, Kv-t-US, Kv-t-Rz).

Najveći dio u ukupnom broju primljenih predmeta odnosi se na građanske predmete i to građanske predmete koje županijski sudovi rješavaju po žalbama na odluke općinskih sudova, slijede kazneni predmeti prvog i drugog stupnja (uključujući i predmete izvanraspravnog i optužnog vijeća) te predmeti istražnih radnji.

Struktura neriješenih predmeta pokazuje da je na županijskim sudovima na kraju 2021. godine u ukupnom broju neriješenih predmeta također najveći udio građanskih parničnih predmeta i to onih drugostupanjskih.

Indikator CR (stopa rješavanja) pokazuje kako su županijski sudovi u 2021. godini iznad 100% u građanskim predmetima drugog stupnja i kaznenim predmetima prvog stupnja te predmetima ratnih zločina i izvršenja kazni zatvora u I. i II. stupnju. Županijski sudovi u ovim vrstama predmeta rješavaju priljev predmeta i dodatno zaostatke, koji trend je potrebno nastaviti i u narednom razdoblju.

Nasuprot tome, stopu rješavanja manju od 100% bilježe kazneni predmeti drugog stupnja, predmeti izvanraspravnog vijeća i predmeti iz nadležnosti USKOK-a (I.stupanj), te predmeti istražnih radnji. To znači da županijski sudovi u ovim vrstama predmeta nisu

riješili priljev predmeta i "zahvatili" predmete ove vrste koji su u sudu zaprimljeni u prethodnom razdoblju.

Istovremeno, indikator DT (pokazatelj vremena rješavanja predmeta) ukazuje kako je županijskim sudovima najviše dana potrebno za rješavanje kaznenih predmeta u prvom stupnju, te posebno predmeta ratnih zločina i predmeta iz nadležnosti USKOK-a. Najmanje dana potrebno je za rješavanje građanskih predmeta za koje su županijski sudovi nadležni u prvom stupnju te predmeta istražnih radnji i izvršenja kazni zatvora u drugom stupnju.

Za dvije osnovne vrste predmeta koje rješavaju županijski sudovi u okviru svoje nadležnosti – građanske i kaznene, u odnosu na prethodnu godinu bilježi se blago povećanje vremena potrebnog za rješavanje građanskih predmeta sa 148 dana na 153 dana, dok je kod kaznenih predmeta (svih kaznenih) broj dana potrebnih za rješavanje također blago povećan – 102 u odnosu na 91 dan prošle godine.

Ako se u razmatranje uzmu samo tzv. osnovni kazneni predmeti, prosječno vrijeme potrebno za rješavanje onih o kojima županijski sudovi odlučuju u prvom stupnju u 2021. godini je 350 dana. Vrijeme potrebno za rješavanje kaznenih predmeta o kojima županijski sudovi odlučuju povodom žalbi na odluke općinskih sudova je 120 dana. Razmatrajući detaljnije strukturu kaznenih predmeta, županijski sudovi bilježe visok indikator DT u predmetima ratnih zločina te predmeta iz nadležnosti USKOK-a.

Predmeti izvanraspravnog i optužnog vijeća su predmeti vezani na osnovni kazneni predmet, a u njima se odlučuje o potvrđivanju optužnice te drugim stvarima iz nadležnosti optužnih vijeća županijskih sudova. U predmetima izvanraspravnog vijeća odlučuje se o mjerama opreza, prigovorima, produljenju, određivanju i ukidanju pritvora, predmetima europskog uhidbenog naloga, žalbama na istragu, pritvor, troškove te drugim stvarima iz nadležnosti izvanraspravnih vijeća županijskih sudova.

6.3. Način na koji su riješeni građanski i kazneni predmeti II. stupnja u 2021. godini

Tablica 32. Način rješavanja građanskih predmeta po žalbama u 2021. godini

Vrsta predmeta	Na početku	Primljeno	Broj riješenih predmeta i način rješavanja					Neriješeno na kraju
			Potvrđeno	Preinačeno	Riješeno na drugi način i odbijajuće	Ukinuto	Remisorno	
Građanski predmeti II. stupanj	22.208	50.690	31.495	5.700	4.555	8.335	769	22.045

Tablica 33. Način rješavanja kaznenih predmeta po žalbama u 2021. godini

Vrsta predmeta	Na početku	Primljeno	Broj riješenih predmeta i način rješavanja					Neriješeno na kraju
			Potvrđeno	Preinačeno	Riješeno na drugi način i odbijajuće	Zastara	Ukinuto	
Kazneni predmeti II. stupanj	2.250	9.119	5.769	794	489	0	1.511	2.806

Promatrajući načine na koji su županijski sudovi rješavali predmete pristigle po žalbama s općinskih sudova, vidljivo je kako su županijski sudovi i u građanskoj i kaznenoj grani sudovanja u najvećem broju predmeta potvrdili prvostupanjsku odluku što ukazuje na kvalitetu rada općinskih sudova.

U građanskoj grani sudovanja potvrđeno je 63%, ukinuto 16% prvostupanjskih odluka, preinačeno je 11% dok je na ostale načine riješeno 10% predmeta (detaljnije u Tablici 32.), dakle 74 % predmeta se ne vraća na prvostupanjske sudove.

U kaznenoj grani sudovanja potvrđeno je 67%, ukinuto 16% prvostupanjskih odluka, preinačeno 8% dok je preostali broj (9%) predmeta riješen na ostale načine (detaljnije u Tablici 33.), dakle 75% predmeta se ne vraća na prvostupanjske sudove.

6.4. Pregled kretanja predmeta županijskih sudova – pojedinačno

Tablica 34. Pregled kretanja predmeta županijskih sudova pojedinačno po sudovima

Sud	Ukupno neriješeno na 31.12.2020.	Ukupno primljeno	Ukupno riješeno	Ukupno neriješeno na 31.12.2021.
Županijski sud u Bjelovaru	983	4.153	4.265	898
Županijski sud u Dubrovniku	1.520	3.255	3.093	1.698
Županijski sud u Karlovcu	933	3.392	3.493	897
Županijski sud u Osijeku	3.862	7.818	7.922	3.774
Županijski sud u Puli - Pola	715	5.188	5.169	752
Županijski sud u Rijeci	5.160	8.155	7.893	5.441
Županijski sud u Sisku	1.491	4.707	4.321	1.647
Županijski sud u Slavonskom Brodu	810	3.689	3.634	895
Županijski sud u Splitu	2.626	9.187	9.543	2.188
Županijski sud u Šibeniku	1.252	3.070	3.108	1.231
Županijski sud u Varaždinu	1.839	7.272	7.703	1.435
Županijski sud u Velikoj Gorici	1.625	5.478	5.734	1.385
Županijski sud u Vukovaru	1.082	3.262	3.125	1.234
Županijski sud u Zadru	1.262	4.329	4.457	1.152
Županijski sud u Zagrebu	6.302	21.886	20.760	7.458
Ukupno županijski sudovi	31.462	94.841	94.220	32.085
Prosjek	1.491	4.707	4.457	1.385

Tablica 35. Pregled pokazatelja uspješnosti rada županijskih sudova pojedinačno po sudovima⁵

Sud	Broj sudaca i sudskih savjetnika u sudu	Stvarna prisutnost rješavatelja	Riješeno po sucu/sudskom savjetniku - stvarna prisutnost	Neriješeno po sucu/sudskom savjetniku na 31.12.2021. - stvarna prisutnost	CR	DT
Županijski sud u Sisku	16	15	288	110	91,80%	139
Županijski sud u Vukovaru	11	11	284	112	95,80%	144
Županijski sud u Velikoj Gorici	26	24	239	58	104,67%	88
Županijski sud u Puli - Pola	22	22	235	34	99,63%	53
Županijski sud u Varaždinu	33	33	233	43	105,93%	68
Županijski sud u Karlovcu	15	15	233	60	102,98%	94
Županijski sud u Dubrovniku	15	13,5	229	126	95,02%	200
Županijski sud u Osijeku	41	36,5	217	103	101,33%	174
Županijski sud u Zadru	22	22	203	52	102,96%	94
Županijski sud u Rijeci	40	39	202	140	96,79%	252
Županijski sud u Slavonskom Brodu	18	18	202	50	98,51%	90
Županijski sud u Šibeniku	16	16	194	77	101,24%	145
Županijski sud u Zagrebu	112	107	194	70	94,86%	131
Županijski sud u Bjelovaru	22	22	194	41	102,70%	77
Županijski sud u Splitu	53	53,5	178	41	103,88%	84
Ukupno županijski sudovi	462	447,5	211	72	99,35%	124
Prosjek	22	22				

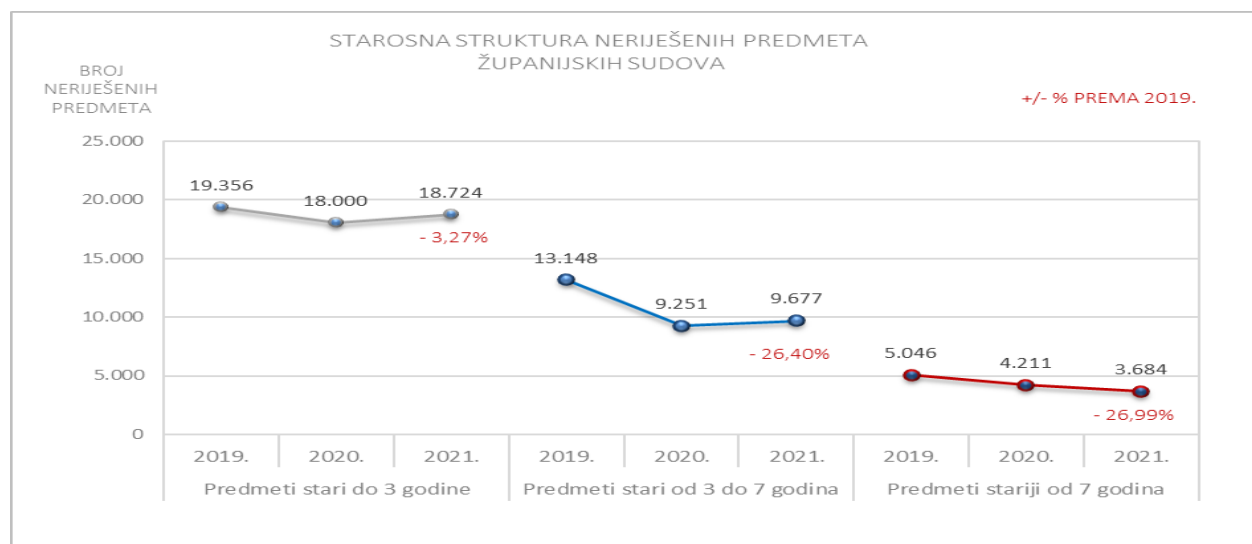
Gornja tablica prikazuje rezultate rada pojedinih županijskih sudova u 2021. godini. Sudovi su poredani prema prosječnom broju riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku i to od suda s najviše riješenih predmeta po sucu do suda s najmanjim prosječnim brojem riješenih predmeta po sucu. Za izračun ovog indikatora uzet je u obzir onaj broj sudaca/sudskih savjetnika koji su na dan 31.12.2021. godine evidentirani kao rješavatelji na pojedinom sudu. Izuzeti su oni koji su u 2021. godini bili odsutni (dugotrajno bolovanje, roditeljski dopust, upućivanje u drugi sud ili Ministarstvo pravosuđa i uprave RH itd.).

⁵ Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

Za istaknuti je kako svaki indikator sam za sebe ne daje objektivnu sliku o uspješnosti rada pojedinog suda u promatranom razdoblju. Primjer toga je Županijski sud u Splitu koji je na posljednjem mjestu prema indikatoru prosječnog broja riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku, ali ima visoku stopu rješavanja prema indikatoru CR i jedan je od sudova koji bilježi najkraće vrijeme rješavanja predmeta.

6.5. Starosna struktura predmeta županijskih sudova

Slika 13. Grafički prikaz starosne strukture neriješenih predmeta županijskih sudova

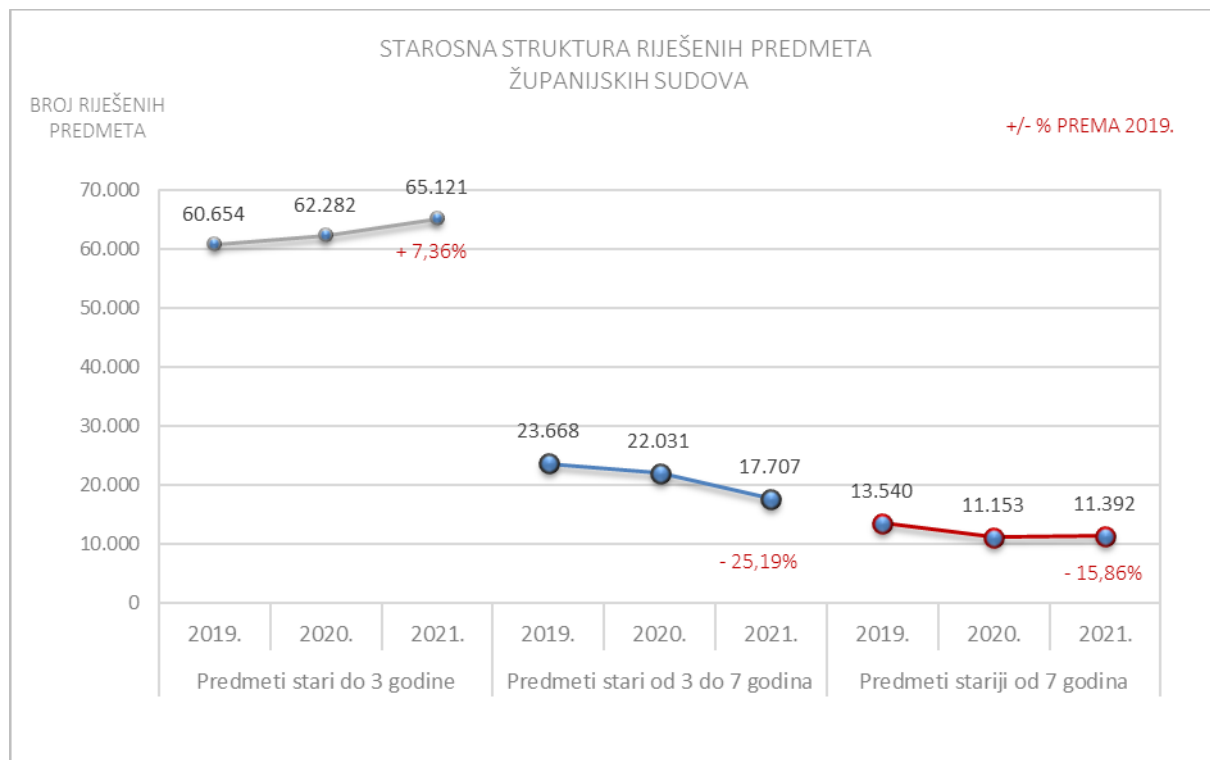
Tablica 36. Starosna struktura neriješenih predmeta županijskih sudova

Županijski sudovi				
Neriješeni stari predmeti na kraju godine	2019.	2020.	2021.	+/- % 2021. prema 2019.
Predmeti stari do 3 godine	19.356	18.000	18.724	-3,27%
Predmeti stari od 3 do 7 godina	13.148	9.251	9.677	-26,40%
Predmeti stariji od 7 godina	5.046	4.211	3.684	-26,99%
UKUPNO	37.550	31.462	32.085	-14,55%

Promatrajući starosnu strukturu svih neriješenih predmeta na županijskim sudovima, najveći udio u ukupnom broju neriješenih predmeta na kraju protekle tri godine je starosti do 3 godine od inicijalnog datuma početka postupka. U proteklom trogodišnjem razdoblju u strukturi neriješenih predmeta županijskih sudova sve je manje onih koji su stari 3 do 7 godina (u odnosu na 2019. godinu udio predmeta starih 3 do 7 godina manji je za 26,40%, dok je udio neriješenih predmeta starijih od 7 godina u odnosu na 2019. godinu manji za 26,99%. Smanjen je i broj neriješenih predmeta starih do 3 godine u odnosu na 2019. godinu za 3,27%.

Veći udio predmeta starih do 3 godine jasno pokazuje da su sudovi posvetili veću pažnju starim predmetima do 7 godina i preko 7 godina trajanja od početka postupka.

Slika 14. Grafički prikaz starosne strukture riješenih predmeta županijskih sudova

Tablica 37. Starosna struktura riješenih predmeta županijskih sudova

Županijski sudovi				
Riješeni predmeti u godini	2019.	2020.	2021.	+/- % 2021. prema 2019.
Predmeti stari do 3 godine	60.654	62.282	65.121	7,36%
Predmeti od 3 do 7 godina	23.668	22.031	17.707	-25,19%
Predmeti stariji od 7 godina	13.540	11.153	11.392	-15,86%
UKUPNO	97.862	95.466	94.220	-3,72%

Promatrajući starosnu strukturu predmeta koje su županijski sudovi riješili u protekle tri godine, vidljivo je kako je najveći udio predmeta starih do tri godine od datuma početka postupka. U 2021. godini je udio riješenih predmeta starih do tri godine nešto veći nego prethodne dvije godine (za 7,36%), dok se udio riješenih predmeta starosti 3 do 7 godina i predmeta starijih od 7 godina znatno smanjio u odnosu na prethodne dvije godine (25,19% manje riješenih predmeta starih 3-7 godina, te 15,86% manje riješenih predmeta starijih od 7 godina).

7. Podaci o kretanju prekršajnih predmeta na općinskim sudovima i Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske

7.1. Opći pregled kretanja prekršajnih predmeta na općinskim sudovima

Tablica 38. Opći pregled kretanja predmeta prekršajnih sudova do 31.12.2018. i prekršajnih predmeta na općinskim sudovima u 2019., 2020. i 2021. godini

Sudovi	Godina	Kretanje predmeta			
		Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Prekršajni sudovi	2016.	69.547	151.350	164.761	56.519
	2017.	56.519	136.717	151.719	40.737
	2018.	40.737	123.130	123.099	39.448
Prekršajni predmeti na općinskim sudovima ⁶	2019.	39.155	124.363	118.446	44.977
	2020.	44.977	126.616	105.225	65.651
	2021.	65.651	127.909	116.673	77.865

7.2. Pregled kretanja prekršajnih predmeta na općinskim sudovima – pojedinačno

Tablica 39. Pregled kretanja prekršajnih predmeta na općinskim sudovima u 2021

Sud	Ukupno neriješeno na 31.12.2020.	Ukupno primljeno	Ukupno riješeno	Ukupno neriješeno na 31.12.2021.
Općinski prekršajni sud u Splitu	8.951	15.090	13.503	10.654
Općinski prekršajni sud u Zagrebu	5.400	21.404	23.018	3.810
Općinski sud u Bjelovaru	2.834	4.886	4.460	3.300
Općinski sud u Crikvenici	2.878	1.964	2.142	2.743
Općinski sud u Čakovcu	678	2.278	2.273	690
Općinski sud u Dubrovniku	2.773	3.431	3.069	3.147
Općinski sud u Đakovu	414	1.426	1.564	285
Općinski sud u Gospiću	1.122	1.930	1.443	1.610
Općinski sud u Karlovcu	2.797	4.198	3.386	3.627
Općinski sud u Koprivnici	1.420	2.813	2.923	1.343
Općinski sud u Kutini	686	1.571	1.434	839
Općinski sud u Makarskoj	809	2.362	1.767	1.408
Općinski sud u Metkoviću	1.063	1.662	1.297	1.432
Općinski sud u Novom Zagrebu	2.295	5.693	5.970	2.055
Općinski sud u Osijeku	1.488	3.830	3.977	1.368
Općinski sud u Pazinu	1.682	3.373	3.615	1.773
Općinski sud u Požegi	643	1.792	1.321	1.116
Općinski sud u Puli - Pola	2.344	3.340	2.555	3.149
Općinski sud u Rijeci	6.999	7.141	5.693	8.511

⁶ Broj neriješenih prekršajnih predmeta na kraju 2018. i na početku 2019. se razlikuje, a razlog je konsolidacija podataka zbog migracije neriješenih prekršajnih predmeta u upisnike općinskih sudova.

Općinski sud u Sesvetama	1.526	3.084	2.952	1.662
Općinski sud u Sisku	1.796	3.770	3.009	2.557
Općinski sud u Slavonskom Brodu	711	3.519	3.489	763
Općinski sud u Šibeniku	2.280	3.488	2.405	3.386
Općinski sud u Varaždinu	1.383	3.657	2.954	2.112
Općinski sud u Velikoj Gorici	787	1.868	1.825	833
Općinski sud u Vinkovcima	1.215	2.664	2.010	1.878
Općinski sud u Virovitici	550	2.680	2.609	644
Općinski sud u Vukovaru	748	1.256	1.132	885
Općinski sud u Zadru	6.501	8.857	6.388	8.986
Općinski sud u Zlataru	878	2.882	2.490	1.299
Ukupno prekršajni predmeti	65.651	127.909	116.673	77.865
Prosjek	1.454	3.212	2.766	1.718

Tijekom 2021. godine svi općinski sudovi zaprimili su ukupno 127.909, riješili 116.673 predmeta te je na kraju 2021. godine ostalo 77.865 neriješenih predmeta što predstavlja povećanje broja neriješenih predmeta u odnosu na 2020. godinu za 16%.

Ključni pokazatelji uspješnosti rada na predmetima ukazuju na lošije rezultate općinskih sudova u rješavanju prekršajnih predmeta. Stopa rješavanja predmeta pala je značajno ispod 100%, na svim sudovima osim Općinskom prekršajnom sudu u Zagrebu, a na ukupnoj razini iznosi 83% što je na koncu rezultiralo povećanjem neriješenih predmeta na kraju godine kada je zabilježen najveći broj neriješenih predmeta u proteklom petogodišnjem razdoblju. Vremenski indikator rješavanja također bilježi značajno povećanje u odnosu na prethodne godine pa tako u 2020. godini iznosi 228 dana što je 89 dana više nego u 2019. godini. Svi ovi pokazatelji upućuju na to da je potrebno u narednom razdoblju uložiti napore kako bi se povećala učinkovitost u rješavanju prekršajnih predmeta.

Jedan od objektivnih razloga lošijih pokazatelja rezultata rada na prekršajnim predmetima je prebacivanje sudaca bivših prekršajnih sudova na druge grane sudovanja (uglavnom kaznenu granu).

U odnosu na rad **općinskih prekršajnih sudova i općinskih sudaca koji rade u prvom stupnju na prekršajnim predmetima** Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske (dalje VPSRH), nema ovlasti i ulogu višeg tijela sudske uprave VPSRH, već je to nadležnost županijskih sudova. VPSRH uvid u organizaciju rada prvostupanjskih sudova i sudaca koji rade na prekršajnim predmetima uglavnom ima kroz godišnje rasporede poslova, koje su općinski sudovi dužni dostavljati VPSRH, što je propisano člankom 10. Zakona o sudovima, ali ne može formalno utjecati na organizaciju rada (npr. na broj rješavatelja, na specijalizaciju rješavatelja, raspored rješavatelja u stalnim službama, broj službenika koji rade na prekršajnim predmetima itd.), i kvantitetu rada sudaca koji rade na prekršajnim predmetima.

U odnosu na prekršajne predmete pred općinskim sudovima, nakon analize sumarnih brojčanih pokazatelja koji su nam dostavljeni za općinske sudove, VPSRH je organizirao tri on-line konferencije (2. ožujka 2021. , 30. ožujka 2021. godine i 13. travnja 2021.), s predsjednicima općinskih sudova i predsjednicima odjela za prekršaje općinskih sudova. Svrha ovih sastanaka je ukazati na organizaciju rada na općinskim sudovima na način **da se u odnosu na prekršajne predmete u sudovima osigura dovoljan broj rješavatelja kako bi se rješavao priljev predmeta, odnosno**

smanjivao broj neriješenih predmeta. Također u tom smislu je ukazano kako rezultat rada prekršajnih referada znatno utječe na ukupan rezultat rada općinskog suda.

7.3. Opći pregled kretanja predmeta Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske

Tablica 40. Opći pregled kretanja predmeta Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske

Vrsta suda	Godina	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Visoki prekršajni sud RH	2017.	46	20.673	12.372	17.587	15.283
	2018.	38	15.283	9.817	15.545	9.534
	2019.	37	9.534	13.554	11.743	11.311
	2020.	33	11.311	13.274	12.451	12.133
	2021.	32	12.133	14.900	12.784	14.252

Tablica 41. Opći pregled uspješnosti rada Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske⁷

Vrsta suda	Godina	CR	DT	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Stvarna prisutnost rješavatelja	Primljeno po sucu/sudskom savjetniku - stvarna prisutnost	Riješeno po sucu/sudskom savjetniku - stvarna prisutnost	Neriješeno po sucu/sudskom savjetniku - stvarna prisutnost
Visoki prekršajni sud RH	2017.	142,15%	317	46	55	225	320	278
	2018.	158,35%	224	38	46	213	338	207
	2019.	86,64%	352	37	42	323	280	269
	2020.	93,80%	356	33	40	332	311	303
	2021.	85,80%	407	32	39	382	328	365

Tijekom 2021. godine Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske zaprimio je ukupno 14.900 predmeta, riješio 12.784 predmeta te je na kraju 2021. godine ostalo sveukupno 14.252 neriješena predmeta što predstavlja povećanje od 17% u odnosu na 2020. godinu.

Ključni pokazatelji uspješnosti rada na predmetima prikazani u Tablici 38. ukazuju na lošiji trend rezultata rada ovog suda nakon 2018. godine. Stopa rješavanja u 2021. godini je tek 85%, što je loš rezultat kao i u 2019. kada je ujedno zabilježena i najniža stopa rješavanja u proteklom petogodišnjem razdoblju. Također, je povećan i indikator vremena rješavanja predmeta te se vrijeme potrebno za rješavanje predmeta ovog suda u 2021. godini povećalo i iznosi 407 dana što je također najviši broj u proteklom petogodišnjem razdoblju.

Prosječan broj riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku povećao se u odnosu na 2020. godinu, sa 303 na 365 predmeta. Za izračun ovog indikatora uzet je u obzir onaj broj

⁷Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

rješavatelja koji su na kraju 2017., 2018., 2019., 2020. i 2021. godine evidentirani u Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske, dok su izuzeti oni koji su u istim godinama bili odsutni (dugotrajno bolovanje, rodiljni dopust, upućivanje u drugi sud ili Ministarstvo pravosuđa i uprave RH itd.).

U cilju objektivnog sagledavanja ostvarenih rezultata rada Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske u 2021. potrebno je dodatno obrazložiti ključne pokazatelje uspješnosti (broj riješenih premeta po rješavatelju, broj ukupno riješenih i neriješenih predmeta, vrijeme rješavanja i stopa rješavanja), posebice razloge povećanja broja neriješenih predmeta (2.119 predmeta) i razloge pogoršanja indikatora vremena rješavanja predmeta- DT indikator (prosječno 51 dan više po jednom predmetu).

Ostvarenu kvanitetu i kvalitetu rada ovog suda u 2021. u odnosu na proteklo promatrano razdoblje prvenstveno treba sagledavati i analizirati **u odnosu između broja predmeta u radu i broja rješavatelja (suci i sudski savjetnici)**, odnosno opterećenosti svakog rješavatelja brojem predmeta, bitno promjenjene strukture predmeta u radu i bitno promjenjene strukture riješenih predmeta, uzimajući u postupku analize u obzir i druge parametre koji bitno utječu na rezultate rada svakog suda i stanje ažurnosti, osobito povećanje ili smanjenje priljeva predmeta u promatranom vremenu.

Naime, nakon stalnog smanjena priljeva predmeta u 2016., 2017., 2018. i 2019. godini, u 2020. i 2021. godini zabilježeno je povećanje priljeva novih predmeta u 2021. godini od 27% u odnosu na 2019. godinu.

Veliko povećanje priljeva novih predmeta u 2019. godini i 2020. godini, što je nastavljeno i u 2021., uz istodobno i sukcesivno smanjenje broja sudaca, stvorilo je neproporcionalni omjer između broja predmeta u radu i broja sudaca, koje stanje je rezultiralo smanjenjem broja riješenih predmeta u odnosu na ranije godine odnosno pogoršanjem ažurnosti i smanjenjem stope rješavanja - CR indikator, bez obzira na ostvarene norme svih sudaca odnosno unatoč pojedinačno većem broju i boljoj strukturi riješenih predmeta.

Isto tako, pokazatelj o broju riješenih odnosno neriješenih predmeta ne oslikava stvarno stanje uspješnosti rada suda u postojećim uvjetima odnosno veći broj neriješenih predmeta logična je i neizbježna posljedica dugogodišnjeg nesrazmjera između broja rješavatelja i broja predmeta u radu. U potvrdu ovog navoda ukazuje činjenica da je u 2021. godini ostalo 2119 neriješena predmeta više nego u 2020. godini (prosječno 365 predmeta po sucu/sudskom savjetniku odnosno 62 predmet više po rješavatelju nego u 2020. godini), unatoč većem broju riješenih predmeta i ispunjenu norme svih sudaca i drugih rješavatelja. Imajući u vidu daljnje neizbježno povećanje priljeva novih predmeta, bitno promijenjenu strukturu predmeta u radu i propisane rokove zastare prekršajnog progona, trenutno stanje ažurnosti dugoročno nije održivo s postojećim brojem rješavatelja. U cilju zaustavljanja ovih negativnih trendova, veći broj sudaca Općinskog prekršajnog suda u Zagrebu i drugih sudova bilo je u proteklim godinama privremeno premješteno na rad u statusu viših sudskih savjetnika u predmetima suđenja.

7.4. Način na koji su riješeni prekršajni predmeti po žalbi u 2021. godini

Tablica 42. Način rješavanja prekršajnih predmeta po žalbama u 2021. godini

Na početku	Primljeno	Broj riješenih predmeta i način rješavanja									Neriješeno na kraju	
		Riješeno						Stvarna nadležnost po čl. 94	Obustava zbog zastare	Riješeno (upisnik IU)		
		Žalba odbačena	Potvrđeno	Ukinuto	Preinačeno	uključujući riješeno	Prihvaćeno			Odbijeno		Ostalo
12.133	14.900	258	5.535	2.088	3.137	1.514	6	223	1	15	7	14.252

Odlučujući o žalbama protiv odluka prvostupanijskih sudova (Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske rješava predmete povodom žalbi na odluke općinskih sudova u prekršajnim predmetima), Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske je u najvećem broju predmeta potvrdio prvostupanijsku odluku u 5.535 predmeta (37%), a ukinuto je 2.088 prvostupanijskih odluka (14%). Od ukupnog broja riješenih predmeta njih 223 (1,5%) riješeno je obustavom zbog nastupanja zastare, dok je na drugi način (odbačajem žalbe, preinačajem prvostupanijske odluke i ostalim načinima rješavanja riješen preostali broj predmeta (10%).

U gornjoj tablici su zasebno iskazani predmeti upisnika IU (upisnik za izvanredne pravne lijekove).

8. Podaci o kretanju predmeta trgovačkih sudova

8.1. Opći pregled kretanja predmeta

Tablica 43. Opći pregled kretanja predmeta trgovačkih sudova

Vrsta suda	Godina	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Trgovački sudovi	2017.	168	38.694	168.008	171.944	33.237
	2018.	180	33.237	165.742	167.638	29.444
	2019.	173	29.444	165.677	169.968	24.884
	2020.	170	24.884	177.547	170.797	32.040
	2021.	168	32.040	155.469	166.101	21.409

Tablica 44. Opći pregled pokazatelja uspješnosti rada trgovačkih sudova

Vrsta suda	Godina	CR	DT	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Broj primljenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku	Broj riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku	Broj neriješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku
Trgovački sudovi	2017.	102,34%	71	168	1.000	1.023	198
	2018.	101,14%	64	180	921	931	164
	2019.	102,59%	53	173	958	982	144
	2020.	96,20%	68	170	1.044	1.005	188
	2021.	106,84%	47	168	925	989	127

Tijekom 2021. godine svi trgovački sudovi zaprimili su ukupno 155.569 predmeta, riješili 166.101 predmeta te je na kraju 2021. godine ostalo 21.409 neriješenih predmeta što predstavlja smanjenje broja neriješenih predmeta u odnosu na 2020. godinu.

Ključni pokazatelji uspješnosti rada na predmetima prikazani u Tablici 44. **ukazuju na zadovoljavajući trend rezultata trgovačkih sudova u proteklom petogodišnjem razdoblju** s izuzetkom u 2020. godini u kojoj su ostvareni lošiji rezultati rada što je bilo i očekivano s obzirom da **je u 2020. zabilježen značajan priljev predmeta** (većina tog priljeva se odnosi na predmete sudskog registra u rujnu 2020.). Nastavno na smanjen veći priljev predmeta u 2021. godini, stopa rješavanja je veća za 10,64% u odnosu na 2020.

Vremenski indikator rješavanja u 2021. bilježi znatno smanjenje u odnosu na prethodne godine (47 dana).

Na temelju pokazatelja uspješnosti u odnosu na primljene i riješene predmete po sucu/sudskom savjetniku, broj neriješenih predmeta na kraju godine po sucu/sudskom savjetniku ukazuje na znatno smanjenje zaostataka u rješavanju predmeta.

8.2. Pregled kretanja predmeta za 2021. godinu s pokazateljima po vrstama predmeta

Tablica 45. Pregled kretanja predmeta trgovačkih sudova po vrstama predmeta s indikatorima

Vrsta predmeta	Kretanje predmeta u 2021. godini			Indikatori	
	Primljeno	Riješeno	Neriješeno	CR	DT
Parnični predmeti	10.698	12.280	11.287	114,79%	335
Ovršni predmeti	1.106	1.042	481	94,21%	168
Izvanparnični predmeti (R1)	940	952	291	101,28%	112
Stečajni predmeti	8.815	8.138	6.778	92,32%	304
Predstečajna nagodba	1	3	2	300,00%	243
R2, Pom	1.664	1.556	298	93,51%	70
Mirenje	125	156	52	124,80%	122
Sudski registar	132.120	141.974	2.220	107,46%	6
Sveukupno:	155.469	166.101	21.409	106,84%	47

Gornja tablica prikazuje predmete trgovačkih sudova po njihovim vrstama. Najveći dio u ukupnom broju primljenih predmeta odnosi se na predmete sudskog registra (85%), slijede parnični predmeti, stečajni predmeti, R2 i Pom predmeti, izvanparnični (R1), ovršni i ostali predmeti, a najmanji udio u ukupnom broju primljenih predmeta odnosi se na predmete predstečajne nagodbe po ranije važećem Stečajnom zakonu te predmete mirenja. Struktura neriješenih predmeta pokazuje da je na trgovačkim sudovima, na kraju 2021. godine u ukupnom broju neriješenih predmeta najveći udio parničnih predmeta (52%) i stečajnih (31%).

Stopa rješavanja preko 100% se bilježi kod parničnih, izvanparničnih, predmeta predstečajne nagodbe, predmeta mirenja i sudskog registra, dok sve ostale vrste imaju stopu rješavanja ispod 100%.

Istovremeno, indikator DT (pokazatelj vremena rješavanja predmeta) ukazuje kako je trgovačkim sudovima najviše dana potrebno za rješavanje parničnih predmeta, za koje je potrebno prosječno 335 dana, dok je najmanje dana potrebno za rješavanje predmeta sudskog registra (6 dana).

Za dvije osnovne vrste predmeta koje rješavaju trgovački sudovi u okviru svoje nadležnosti – parnične i stečajne, u odnosu na prethodnu godinu bilježi se smanjenje vremena potrebnog za rješavanje parničnih predmeta sa 358 na 335 dana, a stečajnih sa 360 na 304 dana.

Što se tiče predmeta predstečajne nagodbe, koji se odnose na predstečajne nagodbe pokrenute po ranije važećem Stečajnom zakonu prema gore navedenoj tablici njihov indikator vremena rješavanja prikazuje potrebno manje vrijeme za rješavanje (sa 365 na 243 dana). Takav prikaz vremena rješavanja je zbog malog broja preostalih neriješenih predmeta za koje se može očekivati da bi u narednom razdoblju mogli potpuno nestati.

Simbolični pokazatelji rezultata dovršenja postupka mirenjem ukazuju da stranke nisu dovoljno motivirane da sporove okončavaju na taj način.

Razlog tome leži u nekoliko činjenica:

- 1) mentalitet stranaka – stranke često ne dolaze na sud po pravdu nego s ciljem da „preveslaju“ protivnu stranku, nadajući se da će uspjeti obmanuti i parničnog suca, čime takav naum ima obilježje zakonitosti, tim više
- 2) što su za mnoge stranke, prvenstveno trgovačka društva, sudske pristojbe niske, a brojna tijela javne vlasti se parniče besplatno, a
- 3) kazne za zlouporabu procesnih prava se u postojećoj sudskoj praksi rijetko izriču, i stoga pojedine parnične stranke ne pokazuju niti minimum poštovanja prema sudu.

8.3. Pregled kretanja predmeta trgovačkih sudova – pojedinačno

Tablica 46. Pregled kretanja predmeta trgovačkih sudova pojedinačno po sudovima

Sud	Ukupno neriješeno na 31.12.2020.	Ukupno primljeno	Ukupno riješeno	Ukupno neriješeno na 31.12.2021.
Trgovački sud u Bjelovaru	581	852	1.020	475
Trgovački sud u Dubrovniku	529	730	791	468
Trgovački sud u Osijeku	1.579	2.173	2.770	1.042
Trgovački sud u Pazinu	917	1.382	1.632	727
Trgovački sud u Rijeci	1.310	2.006	2.065	1.249
Trgovački sud u Splitu	1.953	2.936	2.653	2.240
Trgovački sud u Varaždinu	925	1.069	1.266	788
Trgovački sud u Zadru	1.065	1.563	1.639	1.050
Trgovački sud u Zagrebu	11.105	10.638	10.291	11.150
Ukupno trgovački sudovi	19.964	23.349	24.127	19.189
Prosjek	1.065	1.563	1.639	1.042

*Napomena - predmeti su iskazani bez predmeta sudskog registra

Tablica 47. Pregled pokazatelja uspješnosti rada trgovačkih sudova pojedinačno po sudovima⁸

Sud	Broj sudaca i sudskih savjetnika u sudu	Stvarna prisutnost rješavatelja	Riješeno po sucu/sudskom savjetniku - stvarna prisutnost	Neriješeno po sucu/sudskom savjetniku na 31.12.2021. - stvarna prisutnost	CR	DT
Trgovački sud u Dubrovniku	4	4	198	117	108,36%	216
Trgovački sud u Pazinu	10	9	181	81	118,09%	163
Trgovački sud u Bjelovaru	6	6	170	79	119,72%	170

⁸Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

Trgovački sud u Zadru	10	10	164	105	104,86%	234
Trgovački sud u Osijeku	18	17	163	61	127,47%	137
Trgovački sud u Splitu	18	17	156	132	90,36%	308
Trgovački sud u Rijeci	14	14	148	89	102,94%	221
Trgovački sud u Zagrebu	78	72,5	142	154	96,74%	395
Trgovački sud u Varaždinu	10	10	127	79	118,43%	227
Ukupno trgovački sudovi	168	159,5	151	120	103,33%	290
Prosjek	10	10				

Gornja tablica prikazuje pojedinačne rezultate rada trgovačkih sudova u 2021. godini u svim vrstama predmeta osim predmeta sudskog registra. Isti su rangirani prema stupcu koji prikazuje prosječan broj riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku, i to od suda koji je prema ovom indikatoru najuspješniji (Trgovački sud u Dubrovniku) do suda koji je prema ovom indikatoru na posljednjem mjestu (Trgovački sud u Varaždinu). Za izračun ovog indikatora uzet je u obzir onaj broj sudaca/sudskih savjetnika koji su na dan 31.12.2021. godine evidentirani kao rješavatelji na pojedinom sudu. Izuzeti su oni koji su u 2021. godini bili odsutni (dugotrajno bolovanje, roditeljni dopust, upućivanje u drugi sud ili Ministarstvo pravosuđa i uprave RH itd.).

Iz gornje tablice proizlazi da su **Trgovački sud u Dubrovniku, Trgovački sud u Pazinu i Trgovački sud u Bjelovaru ostvarili dobre rezultate** po svim pokazateljima, dok je Trgovački sud u Varaždinu ostvario lošije rezultate po pokazatelju broja riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku (riješio je najmanje predmeta).

Trgovački sud u Zagrebu je i u 2021. godini imao najveći priljev predmeta u odnosu na ostale trgovačke sudove (45% od ukupnog priljeva svih trgovačkih sudova), te je unatoč tome ostvario zadovoljavajuću stopu ažurnosti (96,74%).

Zabilježen značajni priljev predmeta koji se pretežito odnosi na predmete sudskog registra predstavlja posljedicu pojačanih gospodarskih aktivnosti i statusnih promjena unutar trgovačkih društava a koja je dijelom posljedica pandemije COVID-19.

Za napomenuti je da je Zakon o interventnim mjerama u ovršnim i stečajnim postupcima za vrijeme trajanja posebnih okolnosti bio na snazi od 1. svibnja 2020. pa do 18. listopada 2020. godine.

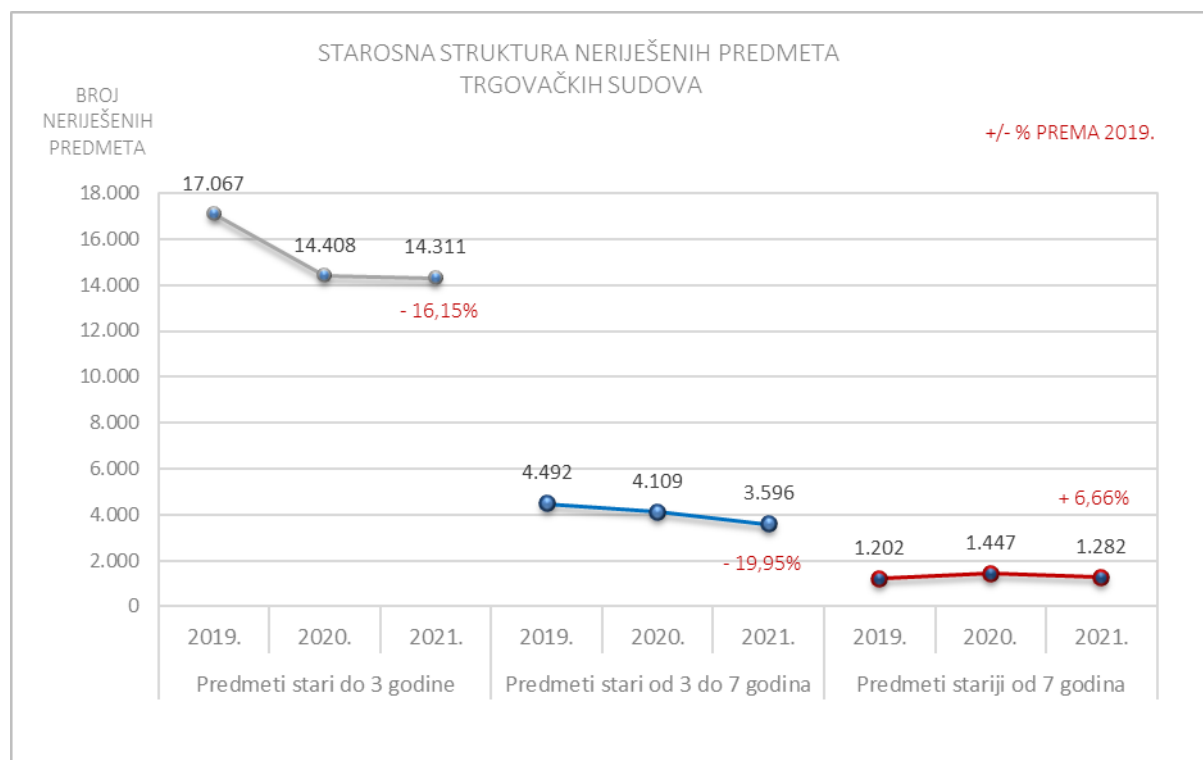
Sukladno odredbi čl. 6. navedenog Zakona, stečajni razlozi nastali za vrijeme trajanja posebnih okolnosti u smislu tog Zakona nisu bili pretpostavka za podnošenje prijedloga za otvaranje stečajnog postupka.

Kako je navedeni propis prestao važiti a problemi u gospodarstvu kao posljedica pandemije u određenoj mjeri još traju, tijekom 2021. godine došlo je do određenog povećanja broja stečajnih odnosno predstečajnih postupaka.

U odnosu na smanjenje broja neriješenih predmeta posebice onih starijih od 7 godina, na sastanku predsjednika trgovačkih sudova s predsjednikom Visokog trgovačkog suda RH održanog 4. ožujka 2021., između ostalog donesen je zaključak o izradi plana rješavanja neriješenih predmeta starijih od 7 godina čija implementacija je u tijeku i koja se prati.

8.4. Starosna struktura predmeta trgovačkih sudova

Slika 15. Grafički prikaz starosne strukutre neriješenih predmeta trgovačkih sudova

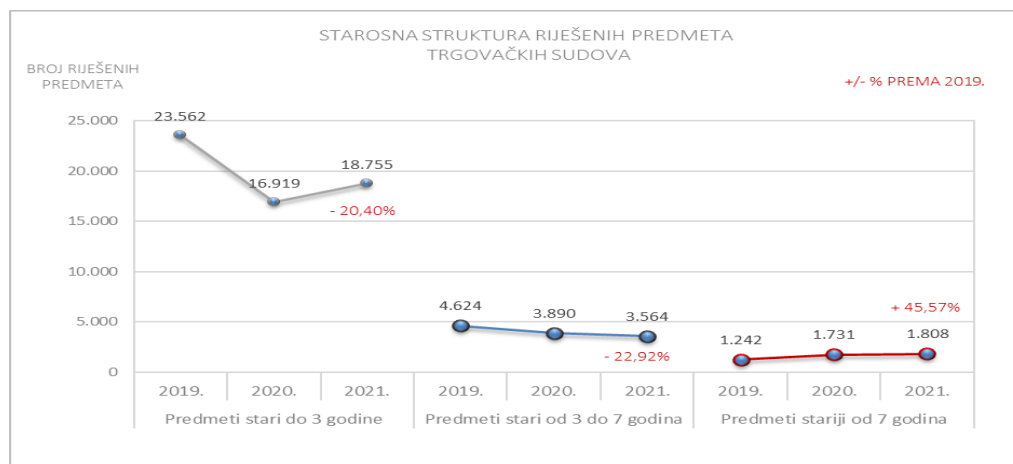
Tablica 48. Starosna strukutra neriješenih predmeta trgovačkih sudova

Trgovački sudovi				
Neriješeni stari predmeti na kraju godine	2019.	2020.	2021.	+/- % 2021. prema 2019.
Predmeti stari do 3 godine	17.067	14.408	14.311	-16,15%
Predmeti stari od 3 do 7 godina	4.492	4.109	3.596	-19,95%
Predmeti stariji od 7 godina	1.202	1.447	1.282	6,66%
UKUPNO	22.761	19.964	19.189	-15,69%

U gornjem prikazu su iz podataka o neriješenim predmetima trgovačkih sudova i njihovoj starosnoj strukturi izuzeti predmeti sudskog registra.

Promatrajući starosnu strukturu ostalih neriješenih predmeta na trgovačkim sudovima, najveći udio u ukupnom broju neriješenih predmeta na kraju protekle tri godine je starosti do 3 godine od datuma početka postupka. U proteklom trogodišnjem razdoblju u strukturi neriješenih predmeta trgovačkih sudova broj predmeta koji su stariji od 3 godine i onih između 3 i 7 godina se smanjuje dok se broj predmeta starijih od sedam godina u 2021. također blago smanjio u odnosu na 2020.

Slika 16. Grafički prikaz starosne strukture riješenih predmeta trgovačkih sudova

Tablica 49. Starosna struktura riješenih predmeta trgovačkih sudova

Trgovački sudovi				
Riješeni predmeti u godini	2019.	2020.	2021.	+/- % 2021. prema 2019.
Predmeti stari do 3 godine	23.562	16.919	18.755	-20,40%
Predmeti od 3 do 7 godina	4.624	3.890	3.564	-22,92%
Predmeti stariji od 7 godina	1.242	1.731	1.808	45,57%
UKUPNO	29.428	22.540	24.127	-18,01%

Promatrajući starosnu strukturu predmeta koje su trgovački sudovi riješili u protekle tri godine, vidljivo je kako je najveći udio predmeta starih do tri godine od datuma početka postupka. U proteklom trogodišnjem razdoblju smanjenje broja riješenih predmeta zabilježeno je kod predmeta starih od 3 do 7 godina, ali je povećan broj riješenih predmeta starijih od 7 godina.

9. Podaci o kretanju predmeta Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske

9.1. Opći pregled kretanja predmeta

Tablica 50. Opći pregled kretanja predmeta Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske

Vrsta suda	Godina	Broj sudaca/ sudskih savjetnika	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Visoki trgovački RH	2017.	62	16.194	7.901	11.676	12.428
	2018.	59	12.428	7.727	10.499	9.663
	2019.	63	9.663	7.489	9.515	7.637
	2020.	63	7.637	5.587	8.766	4.459
	2021.	59	4.459	6.125	7.252	3.336

Tablica 51. Opći pregled pokazatelja uspješnosti rada Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske⁹

Vrsta suda	Godina	CR	DT	Broj sudaca/ sudskih savjetnika	Stvarna prisutnost rješavatelja	Primljeno po sucu/ sudskom savjetniku – stvarna prisutnost	Riješeno po sucu/ sudskom savjetniku – stvarna prisutnost	Neriješeno po sucu/ sudskom savjetniku – stvarna prisutnost
Visoki trgovački sud RH	2017.	147,78%	389	62	61	130	191	204
	2018.	135,87%	336	59	65	119	162	149
	2019.	127,05%	293	63	62	121	153	123
	2020.	156,90%	186	63	64	87	137	70
	2021.	118,40%	168	59	59,5	103	122	56

Tijekom 2021. godine Visoki trgovački sud Republike Hrvatske zaprimio je ukupno 6.125 predmeta, riješio 7.252 predmeta te je na kraju 2021. godine ostalo 3.336 neriješenih predmeta **što predstavlja smanjenje od 25% u odnosu na 2020. godinu** i predstavlja najmanji broj neriješenih predmeta u proteklom petogodišnjem razdoblju.

Ključni pokazatelji uspješnosti rada na predmetima prikazani u Tablici 48. **ukazuju opet na izniman napredak i kontinuitet u učinkovitosti rada ovog suda.** Stopa ažurnosti zabilježena u 2021. godini je najviša u proteklom petogodišnjem razdoblju. Indikator vremena rješavanja ukazuje na činjenicu kako se vrijeme potrebno za rješavanje predmeta ovog suda kontinuirano skraćuje.

9.2. Način na koji su riješeni trgovački predmeti u 2021. godini

Tablica 52. Način rješavanja trgovačkih predmeta po žalbama u 2021. godini

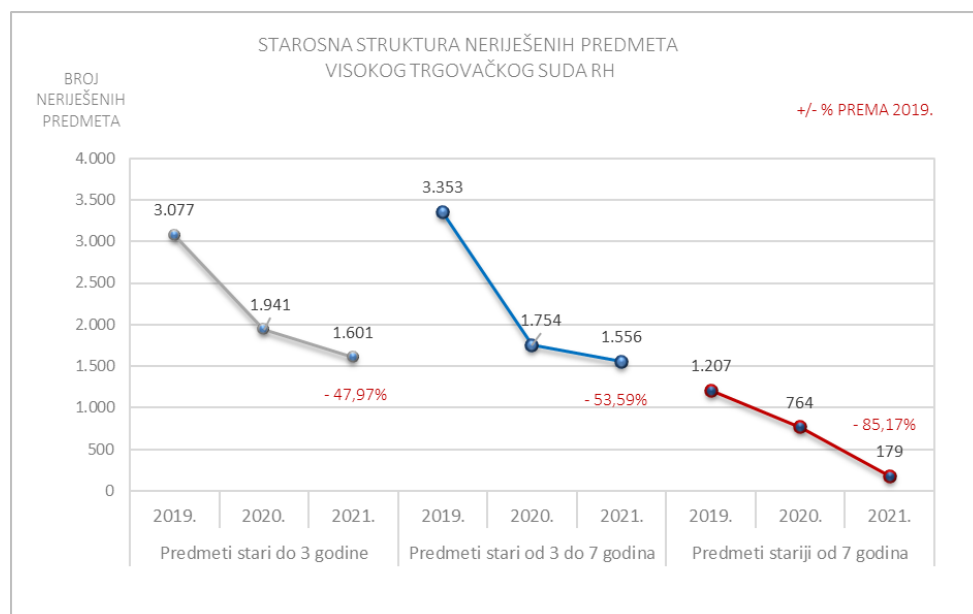
Na početku	Primljeno	Broj riješenih predmeta i način rješavanja										Ukupan broj predmeta u kojima je počinjena bitna povreda načina	Neriješeno na kraju
		Odbačenih žalbi	Prvostupanjska odluka							Na drugi način	Ukupno riješeno		
			Potvrđeno	Preinačeno	Ukinuto	Djelomično potvrđeno - ukinuto	Djelomično potvrđeno - preinačeno	Djelomično preinačeno - ukinuto	Djelomično potvrđeno - preinačeno - ukinuto				
4.459	6.125	185	4.113	350	1.031	170	844	25	42	492	7.252	785	3.336

Odlučujući o žalbama protiv odluka prvostupanjskih trgovačkih sudova, Visoki trgovački sud Republike Hrvatske je u najvećem broju predmeta potvrdio prvostupanjsku odluku (**56%**), a ukinuto je **14%** prvostupanjskih odluka. Ostali načini rješavanja trgovačkih predmeta po žalbama su detaljnije prikazani u Tablici 52.

⁹ Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

9.3. Starosna struktura predmeta Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske

Slika 17. Grafički prikaz starosne strukture neriješenih predmeta Visokog trgovačkog suda RH

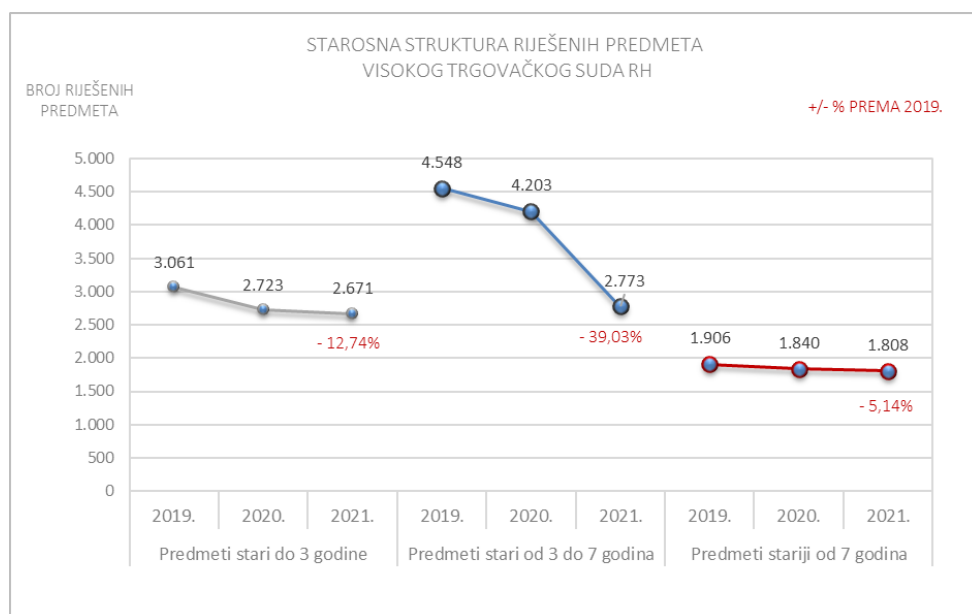
Tablica 53. Starosna struktura neriješenih predmeta na kraju 2020. godine

Visoki trgovački sud RH				
Neriješeni stari predmeti na kraju godine	2019.	2020.	2021.	+/- % 2021. prema 2019.
Predmeti stari do 3 godine	3.077	1.941	1.601	-47,97%
Predmeti stari od 3 do 7 godina	3.353	1.754	1.556	-53,59%
Predmeti stariji od 7 godina	1.207	764	179	-85,17%
UKUPNO	7.637	4.459	3.336	-56,32%

Promatrajući starosnu strukturu svih neriješenih predmeta na Visokom trgovačkom sudu RH, najveći udio u ukupnom broju neriješenih predmeta na kraju protekle tri godine je starosti do 3 godine od inicijalnog datuma početka postupka na jednom od devet prvostupanjskih sudova.

U odnosu na rad Visokog trgovačkog suda RH uspoređujući rezultate rada 2021. u odnosu na 2019. godinu ističe se da ima 47,97% manje neriješenih predmeta, te da se znatno skraćuje očekivano vrijeme rješavanja predmeta.

Slika 18. Grafički prikaz starosne strukture riješenih predmeta Visokog trgovačkog suda RH

Tablica 54. Starosna struktura riješenih predmeta Visokog trgovačkog suda RH

Visoki trgovački sud RH				
Riješeni predmeti u godini	2019.	2020.	2021.	+/- % 2021. prema 2019.
Predmeti stari do 3 godine	3.061	2.723	2.671	-12,74%
Predmeti od 3 do 7 godina	4.548	4.203	2.773	-39,03%
Predmeti stariji od 7 godina	1.906	1.840	1.808	-5,14%
UKUPNO	9.515	8.766	7.252	-23,78%

Promatrajući starosnu strukturu predmeta koje je Visoki trgovački sud RH riješio u protekle tri godine, vidljivo je kako je najveći udio riješenih predmeta starih od tri do sedam godina od inicijalnog datuma početka postupka na jednom od devet prvostupanjskih trgovačkih sudova.

U odnosu na rad Visokog trgovačkog suda RH uspoređujući rezultate rada 2021. u odnosu na 2019. godinu ističe se da ima sveukupno 23,78% više riješenih predmeta, te da se znatno skraćuje očekivano vrijeme rješavanja predmeta.

10. Podaci o kretanju predmeta upravnih sudova

10.1. Opći pregled kretanja predmeta

Tablica 55. Opći pregled kretanja predmeta upravnih sudova

Vrsta suda	Godina	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Upravni sudovi	2017.	58	13.693	11.816	14.943	10.566
	2018.	56	10.566	13.430	15.571	8.421
	2019.	60	8.421	13.034	14.178	7.278
	2020.	59	7.278	12.255	13.098	6.434
	2021.	56	6.434	13.408	13.645	6.194

Tablica 56. Opći pregled pokazatelja uspješnosti rada upravnih sudova

Vrsta suda	Godina	CR	DT	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Broj primljenih predmeta po sucu/sudskih savjetnika	Broj riješenih predmeta po sucu/sudskih savjetnika	Broj neriješenih predmeta po sucu/sudskih savjetnika
Upravni sudovi	2017.	126,46%	258	58	204	258	182
	2018.	115,94%	197	56	240	278	150
	2019.	108,78%	187	60	217	236	121
	2020.	106,88%	179	59	208	222	109
	2021.	101,77%	166	56	239	244	111

Tijekom 2021. godine svi upravni sudovi zaprimili su ukupno 13.408 predmeta, riješili 13.645 predmeta te je na kraju 2021. godine ostalo 6.194 neriješenih predmeta.

Ključni pokazatelji uspješnosti rada na predmetima prikazani u **Tablici 55. ukazuju na pozitivan trend rezultata upravnih sudova u proteklom petogodišnjem razdoblju.** Iako se od 2017. godine, kada je zabilježena najveća stopa rješavanja predmeta, ovaj indikator smanjuje i dalje je na zadovoljavajućoj razini (u 2021. godini stopa rješavanja predmeta iznosila je 102%).

Indikator vremena rješavanja predmeta ukazuje na činjenicu kako se **vrijeme potrebno za rješavanje predmeta upravnih sudova od 2016. godine kontinuirano skraćuje**, a najkraće vrijeme trajanja postupaka zabilježeno je **na kraju 2021. godine**. Prosječan broj riješenih predmeta po sucu je ostao na zadovoljavajućoj razini (244 riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku u 2021. godini), dok je broj neriješenih predmeta po rješavatelju u 2021. godini skoro najmanji zabilježen u proteklom petogodišnjem razdoblju (111 u odnosu na najmanje zabilježen 2020. -109)

10.2. Pregled kretanja predmeta upravnih sudova - pojedinačno

Tablica 57. Pregled kretanja predmeta upravnih sudova pojedinačno po sudovima

Sud	Ukupno neriješeno na 31.12.2020.	Ukupno primljeno	Ukupno riješeno	Ukupno neriješeno na 31.12.2021.
Upravni sud u Osijeku	518	1.775	1.776	517
Upravni sud u Rijeci	770	1.920	1.998	692
Upravni sud u Splitu	1.399	5.190	5.079	1.508
Upravni sud u Zagrebu	3.747	4.523	4.792	3.477
Ukupno upravni sudovi	6.434	13.408	13.645	6.194
Prosjeck	1.085	3.222	3.395	1.100

Tablica 58. Pregled pokazatelja uspješnosti rada upravnih sudova pojedinačno po sudovima¹⁰

Sud	Broj sudaca i sudskih savjetnika u sudu	Stvarna prisutnost rješavatelja	Riješeno po sucu/sudskom savjetniku - stvarna prisutnost	Neriješeno po sucu/sudskom savjetniku na 31.12.2021. - stvarna prisutnost	CR	DT
Upravni sud u Splitu	17	17	299	89	97,86%	108
Upravni sud u Osijeku	7	6	296	86	100,06%	106
Upravni sud u Zagrebu	21	19,5	246	178	105,95%	265
Upravni sud u Rijeci	11	10	200	69	104,06%	126
Ukupno upravni sudovi	56	52,5	260	118	101,77%	166

Gornja tablica prikazuje pojedinačne rezultate rada upravnih sudova za 2021. godinu. Isti su rangirani prema stupcu koji prikazuje prosječan broj riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku i to od suda koji je prema ovom indikatoru najuspješniji (Upravni sud u Splitu) do suda koji je prema ovom indikatoru na posljednjem mjestu (Upravni sud u Rijeci). Za izračun ovog indikatora uzet je u obzir onaj broj sudaca/sudskih savjetnika koji su na dan 31.12.2021. godine evidentirani kao rješavatelji na pojedinom sudu. Izuzeti su oni koji su tijekom navedenih godina bili odsutni (dugotrajno bolovanje, rodiljni dopust, upućivanje u drugi sud ili Ministarstvo pravosuđa i uprave RH itd.).

Promatrajući ostale indikatore, Upravni sud u Splitu je u 2021. imao stopu rješavanja ispod 100%, ali je još uvijek u kombinaciji s ostalim pokazateljima učinkovitost ovog suda na zadovoljavajućoj razini. Ostali upravni sudovi imaju stopu ažurnosti rješavanja predmeta iznad 100% (riješili su više predmeta nego što su zaprimili što znači da se rješavaju zaostaci). Vrijeme trajanja postupka najkraće je na Upravnom sudu u Osijeku (106 dana). Također, broj neriješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku na kraju 2021. godine značajno je manji na Upravnom sudu u Rijeci u odnosu na ostale upravne sudove.

¹⁰Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

11. Podaci o kretanju predmeta Visokog upravnog suda Republike Hrvatske

11.1. Opći pregled kretanja predmeta

Tablica 59. Opći pregled kretanja predmeta Visokog upravnog suda Republike Hrvatske

Vrsta suda	Godina	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Visoki upravni sud RH	2017.	39	1.412	5.040	4.545	1.907
	2018.	39	1.907	6.026	5.171	2.762
	2019.	46	2.762	6.331	5.770	3.324
	2020.	45	3.324	5.835	6.312	2.847
	2021.	42	2.847	5.455	6.330	2.111

Tablica 60. Opći pregled pokazatelja uspješnosti rada Visokog upravnog suda Republike Hrvatske¹¹

Vrsta suda	Godina	CR	DT	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Stvarna prisutnost rješavatelja	Primljeno po sucu/sudskom savjetniku – stvarna prisutnost	Riješeno po sucu/sudskom savjetniku – stvarna prisutnost	Neriješeno po sucu/sudskom savjetniku – stvarna prisutnost
Visoki upravni sud RH	2017.	90,18%	153	39	36	140	126	53
	2018.	85,81%	195	39	38	159	136	73
	2019.	91,14%	210	46	44,5	142	130	75
	2020.	108,17%	165	45	43,5	134	145	65
	2021.	116,04%	122	42	42,5	128	149	50

Visoki upravni sud Republike Hrvatske tijekom 2021. godine zaprimio je 5.455 predmeta, a riješio je 6.330 predmeta, približno isto kao i u 2020.

Također, smanjen je broj neriješenih predmeta sa 2.847 predmeta u 2020. godini na 2.111 u 2021. godini. Valja naglasiti kako se do 2019. godine broj neriješenih predmeta na Visokom upravnom sudu RH kontinuirano povećavao zbog zakonodavnih izmjena s kraja 2015., međutim na kraju 2021. godine ovaj je sud uspio smanjiti broj neriješenih predmeta za 11% u odnosu na kraj prethodne godine.

Ključni pokazatelji uspješnosti rada na predmetima prikazani u Tablici 57. također su se u 2021. godini znatno poboljšali u odnosu na nepovoljan trend rezultata rada ovog suda u prethodnim godinama zbog ranije spomenutih zakonodavnih izmjena. Stopa ažurnosti je u 2021. godini na najvišoj razini u proteklom petogodišnjem razdoblju – 116,04%, dok se vrijeme trajanja postupaka također ponovno smanjilo i to na 122 dana. **Visoki upravni sud na kraju 2021. godine ima prosječno 50 neriješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku, što je smanjenje u odnosu na kraj 2019. (75).** Za izračun ovog indikatora uzet je u obzir onaj broj rješavatelja koji su na kraju 2017., 2018., 2019., 2020. i 2021. godine evidentirani u Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske, dok su izuzeti oni koji su u istim godinama bili odsutni (dugotrajno bolovanje, rodiljni dopust, upućivanje u drugi sud ili Ministarstvo pravosuđa i uprave RH itd.).

¹¹Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

S obzirom na trenutačni priljev predmeta na Visoki upravni sud Republike Hrvatske, dinamiku rješavanja predmeta na sudu, kao i dinamiku odlazaka sudaca u mirovinu (u prethodne tri godine u mirovinu je otišlo 3 suca), potrebno je razmotriti mogućnost popunjavanja upražnjenih sudačkih mjesta.

Nadalje za napomenuti je da je Visoki upravni sud Republike Hrvatske kao i ostali upravni sudovi u srpnju 2021. ušao u sustav e-Spisa čime će se unaprijediti rad sudova. Vođenje spisa u elektroničkom obliku, između ostaloga, osigurava ravnomjernu dodjelu predmeta sucima u rad, jer prilikom dodjele predmeta u obzir se uzimaju svi relevantni faktori, poput broja predmeta s kojima je sudac trenutno zadužen, korištenje bolovanja, godišnjeg odmora i sl. Uz to, spisi se dodjeljuju po vrstama predmeta, ovisno o predmetima koje prema godišnjem rasporedu konkretni sudac radi, što omogućuje da suci koji rade istu grupu predmeta ravnomjerno dobivaju u rad predmete svih vrsta unutar grupe. Naime, poznato je da su pojedina pravna područja unutar konkretne grupe predmeta složenija od drugih, bilo sadržajno bilo po broju stranaka, što zahtijeva ravnomjernu raspodjelu predmeta kako bi svi suci bili jednako opterećeni. Nadalje, ovaj sustav osigurava i da se hitni predmeti rješavaju u zakonom propisanim rokovima te da se i oni sucima ravnomjerno raspoređuju. Takvi predmeti se dodjeljuju drukčije od ostalih, tj. koristi se sustav „*kružne dodjele*“, što znači da se hitni predmeti dodjeljuju po abecednom redu sudaca. Sustav je maksimalno transparentan, jer se sve radnje koje se obavljaju u pojedinom predmetu odmah unose u njega te je u svakom trenutku vidljivo gdje se predmet nalazi u sudu, je li npr. u referadi, pisarnici, službi prijepisa, otpreme i sl. Svi ovi podaci ujedno su dostupni i strankama u sporu.

Navedena tehnička izmjena jasno mora biti popraćena i adekvatnim zakonodavnim izmjenama, prvenstveno se to odnosi na Zakon o upravnim sporovima.

12. Podaci o kretanju predmeta Vrhovnog suda Republike Hrvatske

12.1. Opći pregled kretanja predmeta

Tablica 61. Opći pregled kretanja predmeta Vrhovnog suda Republike Hrvatske

Vrsta suda	Godina	Broj sudaca/sudskih savjetnika	Kretanje predmeta			
			Na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno
Vrhovni sud RH	2017.	47	17.104	8.815	9.776	17.444
	2018.	60	17.444	8.762	11.280	14.926
	2019.	64	14.926	8.172	9.129	13.967
	2020.	62	13.967	8.265	9.509	12.723
	2021.	62	12.723	8.662	10.019	11.361

Tablica 62. Opći pregled uspješnosti rada Vrhovnog suda Republike Hrvatske¹²

Vrsta suda	Godina	CR	DT	Broj sudaca/ sudskih savjetnika	Stvarna prisutnost rješavatelja	Primljeno po sucu/ sudskom savjetniku - stvarna prisutnost	Riješeno po sucu/ sudskom savjetniku - stvarna prisutnost	Neriješeno po sucu/ sudskom savjetniku - stvarna prisutnost
Vrhovni sud RH	2017.	110,90%	651	47	71	124	138	246
	2018.	128,74%	483	60	86	102	131	174
	2019.	111,71%	558	64	80	102	114	175
	2020.	115,05%	488	62	78	106	122	163
	2021.	115,67%	414	62	74	117	135	154

Vrhovni sud Republike Hrvatske je tijekom 2021. zaprimio ukupno 8.662 predmeta, riješio 10.019 predmeta te je na kraju 2021. godine ostalo 11.361 neriješena predmeta što predstavlja smanjenje od 11% u odnosu na 2021.. godinu, a valja istaknuti i kako je to najmanji broj neriješenih predmeta od 2017. godine.

Ključni pokazatelji uspješnosti rada na predmetima prikazani u Tablici 59. ukazuju na pozitivan trend rezultata Vrhovnog suda u proteklom petogodišnjem razdoblju. Stopa ažurnosti u 2021. godini je i dalje, kao i u 2020. na visokih 115% dok je indikator vremena rješavanja predmeta u 2021. godini kraći za 72 dana u odnosu na 2020. godinu. Što se tiče kretanja prosječnog broja riješenih predmeta po sucu/sudskom savjetniku u proteklom petogodišnjem razdoblju, 2021.. godine zabilježeno je 135 riješenih predmeta po rješavatelju što predstavlja povećanje u odnosu na 2020. Broj neriješenih predmeta po rješavatelju je najmanji zabilježen od 2017. godine. Za izračun ovog indikatora uzet je u obzir onaj broj sudaca i sudskih savjetnika koji su na kraju 2017., 2018., 2019., 2020. i 2021. godine evidentirani kao rješavatelji na Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, dok su izuzeti oni koji su u istim godinama bili odsutni.

12.2. Pregled kretanja predmeta za 2021. godinu s pokazateljima po vrstama

Tablica 63. Pregled kretanja predmeta po vrstama s indikatorima

Vrsta predmeta	Kretanje predmeta u 2021. godini			Indikatori	
	Primljeno	Riješeno	Neriješeno	CR	DT
Građanski	7.958	8.886	11.087	111,66%	455
Kazneni	704	1.133	274	160,94%	88
Ukupno:	8.662	10.019	11.361	115,67%	414

Promatrajući dublje strukturu predmeta, u građanskoj grani sudovanja stopa ažurnosti iznosi vrlo zadovoljavajućih 112%, a DT se smanjio na 455 dana (za 139 dana manje u odnosu na 2020.). U kaznenoj grani sudovanja je u 2021.. godini također povoljnija situacija nego prethodnih godina.

¹²Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

Indikator CR je na više nego zadovoljavajućih 160,94% te se istovremeno indikator vremena rješavanja predmeta skratio sa 121 dan u 2020. na 88 dana u 2021. godini.

Naročit napredak u rezultatima rada Vrhovnog suda Republike Hrvatske vidljiv je i dalje u građanskoj grani sudovanja gdje se iz godine u godinu broj neriješenih predmeta na kraju godine smanjuje uz relativno stabilan i vrlo velik prijev novih predmeta. Razlog tome pored većeg zlaganja sudaca je i činjenica da svaki sudac ima dodjeljenog mu jednog savjetnika koji pomaže sucu u radu i izrađuje nacрте odluka u jednostavnijim predmetima tako da se na mjesečnoj i godišnjoj razini rješava više predmeta.

Poseban položaj VSRH u ostvarivanju njegove ustavne uloge ostvaren je novim uređenjem revizije kao izvanrednog pravnog lijeka u građanskim stvarima.

Tablica 64. Revizije u građanskim predmetima

Vrsta upisnika oznaka	Grupa vrsta spora	Vrsta revizije	Neriješeno na početku (1.1.2021.)	Primljeno (1.1.2021.- 31.12.2021.)	Riješeno (1.1.2021.- 31.12.2021.)	Neriješeno na kraju (31.12.2021.)
Rev	opće	izravna - čl. 382 a) ZPP	9	11	8	12
		izvanredna	2.772	187	503	2.456
		NEPOZNAT	1.993		1.362	631
		po dopuštenju	43	357	44	356
		redovna	1.709	97	338	1.468
	radno	izravna - čl. 382 a) ZPP	265	247	75	437
		izvanredna	276	30	79	227
		po dopuštenju	26	361	88	299
		redovna	512	32	86	458
	trgovačko	izvanredna	216	7	18	205
		po dopuštenju	15	110	15	110
		redovna	331	16	46	301
Rev-x	opće	izvanredna	108		35	73
		NEPOZNAT	534		248	286
		redovna	155		54	101
Rev-r	radno	izvanredna	33		16	17
		NEPOZNAT	167		73	94
		redovna	82		42	40
Rev-t	trgovačko	izvanredna	89		14	75
		NEPOZNAT	438		270	168
		redovna	98		17	81
UKUPNO			9.871	1.455	3.431	7.895

Tablica 65. Revizije po vrsti spora

Vrsta upisnika oznaka	Grupa vrsta spora	Vrsta revizije	Neriješeno na početku	Primljeno (1.9.2019.-31.12.2021.)	Riješeno (1.9.2019.-31.12.2021.)	Neriješeno na kraju (31.12.2021.)
Rev	opće	po dopuštenju		404	48	356

	radno	po dopuštenju		388	89	299
	trgovačko	po dopuštenju		125	15	110
UKUPNO				917	152	765

Način rješavanja:		
na ini način	3	1,97%
odbijeno	18	11,84%
preinačeno	34	22,37%
ukinuto	97	63,82%
Ukupno:	152	100%

Tablica 66. Broj dopuštenih revizija od 2019. i u 2021.

Sud	Vrsta postupka	Vrsta upisnika oznaka	Primljeno (1.9.2019.- 31.12.2021.)	Riješeno (1.9.2019.- 31.12.2021.)	Neriješeno na kraju (31.12.2021.)	CR	CR bez priljeva ustupom	DT	Prosječna starost neriješenih od poč. Procesu	Prosječna starost neriješenih od datuma osnivanja	Prosječno trajanje rješavanja od datuma početka procesa	Prosječno trajanje rješavanja od datuma osnivanja	Omjer starost riješenih / starost neriješeni od datuma poč. procesa	Omjer starost riješenih / starost neriješeni od datuma osnivanja
Vrhovni sud Republike Hrvatske	Postupak o dopuštenosti revizije	RevD	9.869	7.023	2.846	71,16%	71,16%	346	2.515	230	2.188	112	0,87	0,49
	Postupak o dopuštenosti revizije Ukupno		9.869	7.023	2.846	71,16%	71,16%	346	2.515	230	2.188	112	0,87	0,49
Vrhovni sud Republike Hrvatske Ukupno			9.869	7.023	2.846	71,16%	71,16%	346	2.515	230	2.188	112	0,87	0,49
UKUPNO			9.869	7.023	2.846	71,16%	71,16%	346	2.515	230	2.188	112	0,87	0,49

Način rješavanja:		
dopušteno	1250	17,80%
na ini način	59	0,84%
odbačeno	5714	81,36%
Ukupno:	7023	100%

Revizije u 2021.

Vrsta upisnika oznaka	Grupa vrsta spora	Vrsta revizije	Neriješeno na početku	Primljeno	Riješeno	Neriješeno na kraju
Rev	opće	po dopuštenju	43	357	44	356
	radno	po dopuštenju	26	361	88	299

	trgovačko	po dopuštenju	15	110	15	110
UKUPNO			84	828	147	765

Prema dostupnim statističkim podacima u vremenu od 1.rujna 2019.¹³ do 31.prosinca 2021. VSRH je zaprimio 9869 prijedloga za dopuštenje revizije a dopustio je izjavljivanje revizije zbog važnog pravnog pitanja u 1250 predmeta, te se dakle može očekivati da će VSRH u 1250 predmeta donijeti načelno pravno shvaćenje koje neće biti samo važno za rješavanje konkretnog spora iz kojeg je poteklo već i za sve iste buduće sporove.

¹³ Izmjene Zakona o parničnom postupku stupile na snagu

Sud	Vrsta postupka	Vrsta upisnika oznaka	Neriješeno na početku (1.1.2021.)	Primljeno (1.1.2021.- 31.12.2021.)	Riješeno (1.1.2021.- 31.12.2021.)	Neriješeno na kraju (31.12.2021.)	CR	CR bez priljeva ustupom	DT	Prosječna starost neriješenih od poč. Procesa	Prosječna starost neriješenih od datuma osnivanja	Prosječno trajanje rješavanja od datuma početka procesa	Prosječno trajanje rješavanja od datuma osnivanja	Omjer starost riješenih / starost neriješeni od datuma poč. procesa	Omjer starost riješenih / starost neriješeni od datuma osnivanja
Vrhovni sud Republike Hrvatske	Postupak o dopuštenosti revizije	Revd	1.879	5.593	4.626	2.846	82,71%	82,71%	225	2.515	230	2.187	126	0,87	0,55
	Postupak o dopuštenosti revizije Ukupno		1.879	5.593	4.626	2.846	82,71%	82,71%	225	2.515	230	2.187	126	0,87	0,55
Vrhovni sud Republike Hrvatske Ukupno			1.879	5.593	4.626	2.846	82,71%	82,71%	225	2.515	230	2.187	126	0,87	0,55
UKUPNO			1.879	5.593	4.626	2.846	82,71%	82,71%	225	2.515	230	2.187	126	0,87	0,55

Način rješavanja:			
dopušteno		973	21,03%
na ini način		39	0,84%
odbačeno		3614	78,13%
Ukupno:		4626	100%

Tablica 67.Revizije u kaznenim predmetima

Mjesec		I Kž	I Kž HOK	I Kž SODO	I Kž- Us	II Kž	II- 3 Kr	II- 4 Kr	II- 8 Kr	III Kr	III Kž	Kzz	Kž- eu	Kž- eun	Kž- rz	Kžm	Kžzd	UKUPNO
2021/01	Neriješeno na početku	385			104	24	2	14		62	4	31	0	0	26	18	33	703
	Primljeno	50			9	36	27	15		11	1	3	4	5	0	2	3	166
	Riješeno	53			7	45	29	9		20	0	13	0	3	2	6	4	191
	Neriješeno na kraju	382			106	15	0	20		53	5	21	4	2	24	14	32	678
2021/02	Neriješeno na početku	382			106	15	0	20		53	5	21	4	2	24	14	32	678
	Primljeno	35			6	7	26	2		12	0	7	1	0	4	4	2	106
	Riješeno	50			15	21	26	13		13	1	4	1	1	2	3	2	152
	Neriješeno na kraju	367			97	1	0	9		52	4	24	4	1	26	15	32	632
2021/03	Neriješeno na početku	367		0	97	1	0	9		52	4	24	4	1	26	15	32	632
	Primljeno	16		1	5	1	22	3		21	1	5	2	0	3	1	0	81
	Riješeno	47		0	8	2	22	9		21	1	7	3	1	3	4	8	136
	Neriješeno na kraju	336		1	94	0	0	3		52	4	22	3	0	26	12	24	577
2021/04	Neriješeno na početku	336		1	94		0	3	0	52	4	22	3		26	12	24	577
	Primljeno	12		1	5		16	3	2	12	0	7	0		0	1	1	60
	Riješeno	37		2	14		15	2	0	12	1	2	3		2	1	3	94
	Neriješeno na kraju	311		0	85		1	4	2	52	3	27	0		24	12	22	543
2021/05	Neriješeno na početku	311	0		85	0	1	4	2	52	3	27	0		24	12	22	543
	Primljeno	4	2		2	1	8	0	0	7	0	5	2		0	0	0	31
	Riješeno	35	0		2	0	9	4	0	11	0	8	0		1	0	2	72
	Neriješeno na kraju	280	2		85	1	0	0	2	48	3	24	2		23	12	20	502
2021/06	Neriješeno na početku	280	2		85	1	0	0	2	48	3	24	2		23	12	20	502
	Primljeno	3	0		0	3	17	1	1	15	0	5	1		1	0	0	47
	Riješeno	19	0		6	2	15	0	1	18	0	6	1		1	3	1	73
	Neriješeno na kraju	264	2		79	2	2	1	2	45	3	23	2		23	9	19	476
2021/07	Neriješeno na početku	264	2		79	2	2	1	2	45	3	23	2		23	9	19	476
	Primljeno	3	0		0	1	10	1	1	12	1	2	1		0	0	0	32
	Riješeno	18	2		3	3	7	1	2	9	1	6	2		1	2	0	57
	Neriješeno na kraju	249	0		76	0	5	1	1	48	3	19	1		22	7	19	451
2021/08	Neriješeno na početku	249		0	76		5	1	1	48	3	19	1		22	7	19	451
	Primljeno	4		1	0		13	1	2	12	1	2	0		0	0	0	36
	Riješeno	2		0	1		18	1	1	2	0	0	0		0	0	1	26
	Neriješeno na kraju	251		1	75		0	1	2	58	4	21	1		22	7	18	461
2021/09	Neriješeno na početku	251	0	1	75	0	0	1	2	58	4	21	1		22	7	18	461
	Primljeno	3	1	1	0	2	12	0	0	16	1	1	0		0	0	0	37
	Riješeno	25	0	2	4	1	12	1	2	23	0	3	1		0	1	3	78
	Neriješeno na kraju	229	1	0	71	1	0	0	0	51	5	19	0		22	6	15	420

2021/10	Neriješeno na početku	229	1	0	71	1	0		0	51	5	19	0		22	6	15	420
	Primljeno	2	0	1	0	1	11		2	9	0	1	4		0	0	1	32
	Riješeno	18	0	1	5	2	10		1	25	0	4	1		3	0	4	74
	Neriješeno na kraju	213	1	0	66	0	1		1	35	5	16	3		19	6	12	378
2021/11	Neriješeno na početku	213	1		66	0	1		1	35	5	16	3		19	6	12	378
	Primljeno	2	0		0	2	14		5	12	2	1	0		0	0	0	38
	Riješeno	27	1		7	1	15		3	17	0	3	1		3	1	5	84
	Neriješeno na kraju	188	0		59	1	0		3	30	7	14	2		16	5	7	332
2021/12	Neriješeno na početku	188			59	1	0	0	3	30	7	14	2		16	5	7	332
	Primljeno	2			0	0	16	1	1	13	0	5	0		0	0	0	38
	Riješeno	27			8	1	16	0	4	22	1	9	1		2	3	2	96
	Neriješeno na kraju	163			51	0	0	1	0	21	6	10	1		14	2	5	274

U 2021. godini VSRH je zaprimio 5593 revizija po dopuštenju, a nakon što je njeno izjavljivanje dopušteno i riješio je meritorno 973 predmeta što se s obzirom na važnost ovog instituta ukazuje premalo, ali valja pri tome uzeti u obzir da je VSRH opterećen i velikom brojem predmeta pristiglih iz ranijeg razdoblja kada je pristup najvišem sudu bio liberalan i kada je reviziju bilo moguće ulagati po drugim, tada po odredbama Zakona o parničnom postupku, važećim kriterijima.

U kaznenoj grani sudovanja također VSRH ne bilježi pad ažurnosti, a ažurnost bi bila i veća to jest pokazatelj uspješnosti rada suda bili bi i bolji da se uspjele dobiti dovoljan broj savjetnika ili sudaca nižih sudova na ispomoć što se nažalost nije ispunilo prije svega zbog nepostojanja financijskog motiva tim osobama da dođu raditi na teže, odgovornije i složenije poslove.

1. siječnja 2021. započeo je s radom Visoki kazneni sud Republike Hrvatske. On je u bitnome preuzeo odlučivanje u drugom stupnju o žalbama protiv odluka županijskih sudova i u tom dijelu je rastererio Vrhovni sud Republike Hrvatske. Međutim, očekuje se za godinu ili dvije dana priljev na Vrhovni sud Republike Hrvatske, spisa povodom izvanrednih pravnih lijekova protiv presuda Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske, kojeg do tada nije bilo.

Tablica 68. Revizija kazneno-skupno

	II-3 Kr	II-4 Kr	II-8 Kr		III Kr	III Kž	II Kž	I Kž	I Kž HOK	I Kž SODO	I Kž- Us	Kzz	Kž- eu	Kž- eun	Kž- rz	Kžm	Kžzd
Neriješeno na početku	2	14			62	4	24	385			104	31	0	0	26	18	33
Primljeno	192	27	14		152	7	54	136	3	5	27	44	15	5	8	8	7
Riješeno	194	40	14		193	5	78	358	3	5	80	65	14	5	20	24	35
Neriješeno na kraju	0	1	0		21	6	0	163			51	10	1		14	2	5

Napominje se da su u 2020. godini održane četiri sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda RH, na kojima je zauzeto 9 pravnih shvaćanja, te dvije sjednice Kaznenog odjela Vrhovnog suda RH, na kojima su zauzeta 4 pravna shvaćanja. Također je u Vrhovnom sudu RH u 2020. godini Građanski odjel održao jedan sastanak s predsjednicima građanskih odjela županijskih sudova, na kojem je doneseno 11 zaključaka, te je Kazneni

odjel održao jedan sastanak s predsjednicima kaznenih odjela županijskih sudova na kojem je doneseno 7 zaključaka.

Valja napomenuti da su već u 2020. godini sabrana sva pravna shvaćanja Građanskog i Kaznenog odjela i objavljeno 131 pravno shvaćanje Građanskog odjela i 75 zaključaka sa sastanaka Građanskog odjela VSRH s predsjednicima građanskih odjela županijskih sudova, kao i 94 pravna shvaćanja Kaznenog odjela i 53 zaključka sa sastanka Kaznenog odjela Vrhovnog suda RH s predsjednicima kaznenih odjela županijskih sudova.

U 2021. nastavljeno je objavljivanje pravnih shvaćanja Građanskog i Kaznenog odjela Vrhovnog suda RH <http://www.vsrh.hr/EasyWeb.asp?pcpid=2149> te je tako u 2021. godini objavljeno 7 pravnih shvaćanja Građanskog odjela VSRH u građanskoj grani sudovanja i 2 zaključka sa sastanaka Građanskog odjela Vrhovnog suda RH s predsjednicima građanskih odjela županijskih sudova, kao i 1 pravno shvaćanje Kaznenog odjela VSRH u kaznenoj grani sudovanja i 1 zaključak sa sastanka Kaznenog odjela Vrhovnog suda RH s predsjednicima kaznenih odjela županijskih sudova. U kaznenoj grani sudovanja treba uzeti u obzir osnivanje Visokog kaznenog suda RH koji je preuzeo dio nadležnosti VS

DIO DRUGI

REZULTATI RADA SUDOVA U RJEŠAVANJU STARIH PREDMETA KOJI SE VODE PREKO 10 GODINA ZA 2021. GODINU

1. Uvodne napomene

U svrhu pojednostavljenja, lakše preglednosti i razumijevanja specifičnog opsega određenih pojmova u ovom dijelu izvješća, izdvojeni su pojedini pojmovi uz objašnjenje:

A) Sudovi

U ovom dijelu izvješća daje se prikaz rada i rezultata općinskih, trgovačkih, županijskih sudova i Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u rješavanju starih predmeta koji se na tim sudovima vode preko 10 godina. Stoga se termin "sudovi" u ovom dijelu izvješća odnosi na navedene vrste sudova.

B) Stari predmeti

Pojam "stari predmeti" u ovom dijelu izvješća označava predmete koji se na općinskim, trgovačkim, županijskim sudovima i Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske vode preko 10 godina.

2. Sumarni podaci o kretanju predmeta starijih od 10 godina

Tablica 69. Pregled kretanja starih predmeta u 2021. godini

Vrsta suda	Neriješeni stari na 31.12.2020.	Primljeno	Riješeno	Neriješeni stari na 31.12.2021.
Ukupno općinski sudovi	6.215	6.428	6.731	6.092
Ukupno trgovački sudovi	390	828	757	467
Visoki trgovački sud RH	181	558	679	62
Ukupno županijski sudovi	1.640	5.855	5.638	1.863
UKUPNO	8.426	13.669	13.805	8.484

*Napomena - predmeti su iskazani bez zemljišnoknjižnih predmeta i predmeta sudskog registra

Tijekom 2021. godine bilo je u radu ukupno 22.095 starih predmeta od kojih je 8.426 starih predmeta (38%) preneseno iz prethodnog razdoblja dok je 13.669 predmeta (62%) ušlo u tu kategoriju tijekom 2021. godine.

Od ukupnog broja starih predmeta u radu tijekom 2021. godine (22.095), sudovi su riješili 13.805 predmeta, što iznosi 62% svih starih predmeta u radu te godine dok je ostalo neriješeno 8.484 predmeta (38% od ukupnog broja starih predmeta u radu u 2021. godini).

Na 31.12.2020.. godine u svim sudovima bilo je neriješeno ukupno 8.426 starih predmeta dok je na 31.12.2021. godine u radu sudova ostalo neriješeno 8.484 starih predmeta, što znači da se broj starih neriješenih predmeta povećao za svega 58 predmeta ili 0,7%. Tijekom 2021.. godine najveći broj starih predmeta imali su u radu općinski sudovi (57% od svih starih predmeta u radu).

Dana 27. siječnja 2021. održan je sastanak predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske sa svim predsjednicima županijskih sudova te su svi predsjednici sudova napravili plan rješavanja predmeta starijih od 7 godina vodeći računa o specifičnim prilikama na svojim sudovima i nižestupanjskim sudovima iz njihove nadležnosti (spis Su-IV-17/2021

Tablica 70. Usporedni prikaz neriješenih starih predmeta

Vrsta suda	Broj starih neriješenih predmeta na 31.12.2019.	2020.		2021.	
		Broj starih neriješenih predmeta na 31.12.2019.	Kretanje broja starih neriješenih predmeta u odnosu na 31.12.2019.	Broj starih neriješenih predmeta na 31.12.2020.	Kretanje broja starih neriješenih predmeta u odnosu na 31.12.2020.
Općinski sudovi	6.082	6.215	2,19%	6.092	-1,98%
Trgovački sudovi	318	390	22,64%	467	19,74%
Visoki trgovački sud	199	181	-9,05%	62	-65,75%
Županijski sudovi	1.577	1.640	3,99%	1.863	13,60%
UKUPNO	8.176	8.426	3,06%	8.484	0,69%

*Napomena - predmeti su iskazani bez zemljišnoknjižnih predmeta i predmeta sudskog registra

Gornja tablica prikazuje kretanje starih neriješenih predmeta u proteklom trogodišnjem razdoblju po vrstama sudova.

Općinski sudovi i Visoki trgovački sud RH u 2021. godini bilježe smanjenje broja starih neriješenih predmeta u odnosu na kraju 2020. godine. Općinski sudovi bilježe smanjenje za 1,98% a Visoki trgovački sud RH za 65,75%.

Trgovački sudovi na kraju 2021. bilježe povećanje broja starih neriješenih predmeta za 19,74% u odnosu na kraj 2020. dok županijski sudovi bilježe povećanje broja neriješenih starih predmeta za 13,60%.

3. Rezultati rada općinskih sudova u rješavanju starih predmeta pojedinačno

Tablica 71. Prikaz kretanja starih predmeta općinskih sudova pojedinačno

Predmeti stariji od 10 godina					
Sud	Neriješeno na kraju 2020.	Primljeno	Riješeno	Neriješeno na kraju 2021.	31.12.2021. +/- % prema 31.12.2020.
Općinski građanski sud u Zagrebu	2.452	2.180	2.411	2.277	-7,14%
Općinski kazneni sud u Zagrebu	36	46	46	36	0,00%
Općinski radni sud u Zagrebu	69	63	67	65	-5,80%
Općinski sud u Bjelovaru	16	47	41	22	37,50%
Općinski sud u Crikvenici	170	147	127	187	10,00%
Općinski sud u Čakovcu	21	44	36	29	38,10%
Općinski sud u Dubrovniku	266	236	266	237	-10,90%
Općinski sud u Đakovu	2	15	13	4	100,00%
Općinski sud u Gospiću	119	68	87	101	-15,13%
Općinski sud u Karlovcu	62	107	142	43	-30,65%
Općinski sud u Koprivnici	15	23	12	26	73,33%
Općinski sud u Kutini	18	41	41	18	0,00%
Općinski sud u Makarskoj	193	153	189	175	-9,33%
Općinski sud u Metkoviću	29	41	55	16	-44,83%
Općinski sud u Novom Zagrebu	283	354	368	268	-5,30%
Općinski sud u Osijeku	71	61	63	69	-2,82%
Općinski sud u Pazinu	61	140	116	85	39,34%
Općinski sud u Požegi	7	25	25	8	14,29%
Općinski sud u Puli - Pola	107	148	112	149	39,25%
Općinski sud u Rijeci	293	588	480	412	40,61%
Općinski sud u Sesvetama	96	87	89	92	-4,17%
Općinski sud u Sisku	10	25	14	21	110,00%
Općinski sud u Slavonskom Brodu	100	150	166	83	-17,00%
Općinski sud u Splitu	1.104	740	880	997	-9,69%
Općinski sud u Šibeniku	133	243	230	155	16,54%
Općinski sud u Varaždinu	19	58	55	22	15,79%
Općinski sud u Velikoj Gorici	35	52	51	60	71,43%
Općinski sud u Vinkovcima	35	69	60	43	22,86%
Općinski sud u Virovitici	6	18	17	7	16,67%
Općinski sud u Vukovaru	23	31	21	34	47,83%
Općinski sud u Zadru	331	317	351	307	-7,25%
Općinski sud u Zlataru	33	111	100	44	33,33%
UKUPNO	6.215	6.428	6.731	6.092	-1,98%

Gornja tablica prikazuje kretanje broja starih predmeta pojedinih općinskih sudova. Za napomenuti je kako Općinski građanski sud u Zagrebu ima najveći udio starih neriješenih predmeta u ukupnom broju starih neriješenih predmeta svih općinskih sudova (39,45%).

Promatrajući sumarne podatke o starim predmetima općinskih sudova proizlazi da je tijekom 2021. godine ukupno u radu bilo 12.643 starih predmeta od kojih je 6.215 predmeta (49%) preneseno iz prethodnog razdoblja, dok je 6.428 predmeta (51%) ušlo u tu kategoriju tijekom 2021. godine.

Od ukupnog broja starih predmeta u radu tijekom 2021. godine općinski sudovi su riješili 6.731 starih predmeta, što čini 53% svih starih predmeta u radu općinskih sudova te godine, dok je ostalo neriješeno 6.092 predmeta, što iznosi 47% od ukupnog broja starih predmeta u radu općinskih sudova u 2021. godini.

Na 31.12.2021. u svim općinskim sudovima ostalo je neriješeno ukupno 6.092 starih predmeta što znači da je broj starih neriješenih predmeta smanjen za 2% tj. za 123 predmeta u odnosu na kraj 2020. godine.

Tablica 72. Opterećenost sudaca i sudskih savjetnika starim predmetima u općinskim sudovima¹⁴

Predmeti stariji od 10 godina				
Sud	Ukupan broj sudaca/sudskih savjetnika	Stvarna prisutnost sudaca/sudskih savjetnika	Riješeno po rješavatelju - stvarna prisutnost	Neriješeno po rješavatelju - stvarna prisutnost
Općinski građanski sud u Zagrebu	196	180	13	13
Općinski sud u Makarskoj	18	18	11	10
Općinski sud u Dubrovniku	36	35	8	7
Općinski sud u Splitu	126	119,5	7	8
Općinski sud u Gospiću	12	12	7	8
Općinski sud u Novom Zagrebu	62	57,5	6	5
Općinski sud u Šibeniku	42	40	6	4
Općinski sud u Rijeci	90	88	5	5
Općinski sud u Karlovcu	28	27	5	2
Općinski sud u Slavonskom Brodu	33	32	5	3
Općinski sud u Crikvenici	25	25	5	7
Općinski sud u Zadru	72	69,5	5	4
Općinski sud u Metkoviću	11	11	5	1
Općinski sud u Pazinu	33	32	4	3
Općinski sud u Zlataru	30	28,5	4	2
Općinski sud u Kutini	12	12	3	2
Općinski sud u Sesvetama	30	29,5	3	3
Općinski sud u Puli - Pola	40	38	3	4
Općinski radni sud u Zagrebu	27	26	3	3
Općinski sud u Vinkovcima	24	24	3	2
Općinski sud u Velikoj Gorici	29	27	2	2
Općinski sud u Varaždinu	34	32	2	1
Općinski sud u Požegi	15	15	2	1

¹⁴Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

Općinski kazneni sud u Zagrebu	31	29	2	1
Općinski sud u Čakovcu	25	25	1	1
Općinski sud u Vukovaru	17	17	1	2
Općinski sud u Bjelovaru	37	36	1	1
Općinski sud u Osijeku	56	56	1	1
Općinski sud u Đakovu	17	17	1	0
Općinski sud u Virovitici	26	26	1	0
Općinski sud u Koprivnici	21	20	1	1
Općinski sud u Sisku	28	28	1	1
UKUPNO	1.283	1.233	5	5

Gornja tablica prikazuje rezultate rada sudaca/sudskih savjetnika na starim predmetima po pojedinom općinskom sudu.

Sudovi su poredani prema prosječnom broju riješenih starih predmeta po rješavatelju u 2021. godini i to od suda koji ima najveći prosječan broj riješenih starih predmeta (Općinski građanski sud u Zagrebu) do sudova koji ima najmanji prosječan broj riješenih starih predmeta. Za izračun ovog indikatora uzet je u obzir onaj broj sudaca/sudskih savjetnika koji su na dan 31.12.2021. godine evidentirani kao rješavatelji na pojedinom sudu. Izuzeti su oni koji su u 2021. godini bili odsutni (dugotrajno bolovanje, rođiljni dopust, upućivanje u drugi sud ili Ministarstvo pravosuđa i uprave RH itd.).

Prilikom usporedbe rezultata rada sudova prikazanih u gornjoj tablici potrebno je uzeti u obzir veličinu suda te ukupan broj starih neriješenih predmeta. Naime, iako Općinski građanski sud u Zagrebu bilježi najveći prosječan broj riješenih starih predmeta po rješavatelju, istovremeno taj sud ima i najveći prosječan broj neriješenih starih predmeta po sucu. Također, važno je napomenuti kako je ovaj pokazatelj kod nekih sudova izrazito nizak (npr. OS Virovitica), međutim većina tih sudova ima zanemariv broj starih predmeta za koje nije potrebno angažirati sve suce (OS Virovitica npr. ima veći broj sudaca nego starih predmeta).

4. Rezultati rada trgovačkih sudova u rješavanju starih predmeta pojedinačno

Tablica 73. Prikaz kretanja starih predmeta trgovačkih sudova

Predmeti stariji od 10 godina					
Sud	Neriješeno na kraju 2020.	Primljeno	Riješeno	Neriješeno na kraju 2021.	31.12.2021. +/- % prema 31.12.2020.
Trgovački sud u Bjelovaru	6	17	16	7	16,67%
Trgovački sud u Dubrovniku	9	116	106	19	111,11%
Trgovački sud u Osijeku	2	47	43	6	200,00%
Trgovački sud u Pazinu	8	68	68	8	0,00%
Trgovački sud u Rijeci	14	39	36	15	7,14%
Trgovački sud u Splitu	72	163	169	69	-4,17%
Trgovački sud u Varaždinu	2	8	7	3	50,00%
Trgovački sud u Zadru	9	78	77	13	44,44%
Trgovački sud u Zagrebu	268	292	235	327	22,01%

Ukupno trgovački sudovi	390	828	757	467	19,74%
--------------------------------	------------	------------	------------	------------	---------------

Promatrajući podatke o starim predmetima u trgovačkim sudovima proizlazi da je tijekom 2021. godine ukupno u radu bilo 1.218 starih predmeta od kojih je 390 predmeta (32%) preneseno iz prethodnog razdoblja, dok je 828 predmeta (68%) ušlo u tu kategoriju tijekom 2021. godine.

Od ukupnog broja starih predmeta u radu tijekom 2021. godine, trgovački sudovi riješili su 757 starih predmeta, što čini 62% svih starih predmeta u radu te godine dok je ostalo neriješeno 467 predmeta (38% od ukupnog broja starih predmeta u radu u 2021. godini).

Na 31.12.2020. godine u svim trgovačkim sudovima bio je neriješen ukupno 390 stari predmet dok je na 31.12.2021. godine u radu trgovačkih sudova ostalo neriješeno 467 starih predmeta (broj starih neriješenih predmeta se povećao se za 19,74% ili 77 predmeta), pa je u narednom razdoblju potrebno obratiti posebnu pozornost na te predmete.

Tablica 74. Opterećenost sudaca starim predmetima u trgovačkim sudovima¹⁵

Predmeti stariji od 10 godina				
Sud	Ukupan broj sudaca/sudskih savjetnika	Stvarna prisutnost sudaca/sudskih savjetnika	Riješeno po rješavatelju - stvarna prisutnost	Neriješeno po rješavatelju - stvarna prisutnost
Trgovački sud u Dubrovniku	4	4	27	5
Trgovački sud u Splitu	18	17	10	4
Trgovački sud u Zadru	10	10	8	1
Trgovački sud u Pazinu	10	9	8	1
Trgovački sud u Zagrebu	78	72,5	3	5
Trgovački sud u Bjelovaru	6	6	3	1
Trgovački sud u Rijeci	14	14	3	1
Trgovački sud u Osijeku	18	17	3	0
Trgovački sud u Varaždinu	10	10	1	0
Ukupno trgovački sudovi	168	159,5	5	3

Gornja tablica prikazuje rezultate rada sudaca na starim predmetima po pojedinom trgovačkom sudu.

Sudovi su poredani prema prosječnom broju riješenih starih predmeta po sucu u 2021. godini i to od suda koji ima najveći prosječan broj riješenih predmeta (Trgovački sud u Dubrovniku) do suda koji ima najmanji prosječan broj riješenih predmeta (Trgovački sud u Varaždinu). Za izračun ovog indikatora uzet je u obzir onaj broj sudaca/sudskih savjetnika koji su na dan 31.12.2021. godine evidentirani kao rješavatelji na pojedinom sudu. Izuzeti su oni koji su u 2021. godini bili odsutni (dugotrajno bolovanje, roditeljni dopust, upućivanje u drugi sud ili Ministarstvo pravosuđa i uprave RH itd

¹⁵Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

5. Rezultati rada Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u rješavanju starih predmeta

Tablica 75. Prikaz kretanja starih predmeta Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske

Sud	Neriješeno na kraju 2020.	Primljeno	Riješeno	Neriješeno na kraju 2021.	31.12.2021. +/- % prema 31.12.2020.
Visoki trgovački sud RH	181	558	679	62	-65,75%

Promatrajući podatke o starim predmetima na Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske proizlazi da je tijekom 2021. godine ukupno u radu bilo 739 starih predmeta od kojih je 181 predmet (25%) prenesen iz prethodnog razdoblja dok je 679 predmeta (75%) ušlo u tu kategoriju tijekom 2021. godine.

Od ukupnog broja starih predmeta u radu tijekom 2021. godine, Visoki trgovački sud je riješio 679 predmeta, što čini 91% svih starih predmeta u radu tog suda te godine dok je neriješeno na kraju godine ostalo 62 predmeta (9% od ukupnog broja starih predmeta u radu Visokog trgovačkog suda u 2021. godini).

Tablica 76. Opterećenost sudaca starim predmetima u Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske¹⁶

Predmeti stariji od 10 godina				
Sud	Ukupan broj sudaca/sudskih savjetnika	Stvarna prisutnost sudaca/sudskih savjetnika	Riješeno po rješavatelju - stvarna prisutnost	Neriješeno po rješavatelju - stvarna prisutnost
Visoki trgovački sud RH	59	59,5	11	1

Gornja tablica prikazuje rezultate rada sudaca na starim predmetima na Visokom trgovačkom sudu.

Za prikaz broja rješavatelja uzet je u obzir onaj broj sudaca/sudskih savjetnika koji su na dan 31.12.2021. godine evidentirani kao rješavatelji na Visokom trgovačkom sudu RH. Izuzeti su oni koji su u 2021. godini bili odsutni (dugotrajno bolovanje, rodiljni dopust, upućivanje u drugi sud ili Ministarstvo pravosuđa i uprave RH itd.).

6. Rezultati rada županijskih sudova u rješavanju starih predmeta pojedinačno

Nadležnost županijskih sudova određena je kako u prvostupanjskim tako i u drugostupanjskim predmetima. U nastavku je prikazan rad ovih sudova u odnosu na stare predmete prema datumu početka postupka, dakle od datuma zaprimanja inicijalnog akta kojim je postupak pokrenut, za prvostupanjske i drugostupanjske predmete.

¹⁶ Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

Tablica 77. Sumarni prikaz kretanja starih predmeta županijskih sudova – prvostupanjski i drugostupanjski predmeti

Predmeti stariji od 10 godina					
Sud	Neriješeno na kraju 2020.	Primljeno	Riješeno	Neriješeno na kraju 2021.	31.12.2021. +/- % prema 31.12.2020.
Županijski sud u Bjelovaru	18	246	255	10	-44,44%
Županijski sud u Dubrovniku	23	248	188	85	269,57%
Županijski sud u Karlovcu	32	242	209	64	100,00%
Županijski sud u Osijeku	162	394	380	178	9,88%
Županijski sud u Puli - Pola	38	254	267	26	-31,58%
Županijski sud u Rijeci	239	511	532	220	-7,95%
Županijski sud u Sisku	81	307	303	73	-9,88%
Županijski sud u Slavonskom Brodu	9	217	202	26	188,89%
Županijski sud u Splitu	210	587	617	180	-14,29%
Županijski sud u Šibeniku	61	190	185	68	11,48%
Županijski sud u Varaždinu	47	316	336	28	-40,43%
Županijski sud u Velikoj Gorici	38	242	238	45	18,42%
Županijski sud u Vukovaru	77	142	117	103	33,77%
Županijski sud u Zadru	74	322	323	73	-1,35%
Županijski sud u Zagrebu	531	1.637	1.486	684	28,81%
Ukupno županijski sudovi	1.640	5.855	5.638	1.863	13,60%

Promatrajući podatke o starim predmetima na županijskim sudovima, proizlazi da je tijekom 2021. godine ukupno u radu bilo 7.495 starih predmeta od kojih 1.640 predmeta (22%) preneseno iz prethodnog razdoblja dok je 5.855 predmeta (78%) ušlo u tu kategoriju tijekom 2021. godine.

Od ukupnog broja starih predmeta u radu tijekom 2021. godine, županijski sudovi su riješili 5.638 predmeta, što čini 75% svih starih predmeta u radu u županijskim sudovima te godine dok je ostalo neriješeno 1.863 starih predmeta (25% od ukupnog broja starih predmeta u radu u 2021. godini). U županijskim sudovima se broj neriješenih starih predmeta na kraju 2021. godine povećao za 13,60% (223 predmeta) u odnosu na kraj 2020.

Tablica 78. Prikaz kretanja starih predmeta županijskih sudova – prvostupanjski predmeti

Predmeti stariji od 10 godina					
Sud	Neriješeno na početku 2020.	Primljeno	Riješeno	Neriješeno na kraju 2021.	31.12.2021. +/- % prema 31.12.2020.
Županijski sud u Bjelovaru	3	1	4	0	-100,00%
Županijski sud u Dubrovniku	5	1	2	4	-20,00%
Županijski sud u Karlovcu	4	10	10	4	0,00%
Županijski sud u Osijeku	43	9	17	36	-16,28%
Županijski sud u Puli - Pola	3	2	2	3	0,00%
Županijski sud u Rijeci	17	18	20	15	-11,76%
Županijski sud u Sisku	5	77	79	3	-40,00%

Županijski sud u Slavonskom Brodu	3	0	0	3	0,00%
Županijski sud u Splitu	92	14	28	78	-15,22%
Županijski sud u Šibeniku	31	4	3	32	3,23%
Županijski sud u Varaždinu	4	8	4	8	100,00%
Županijski sud u Velikoj Gorici	2	1	1	2	0,00%
Županijski sud u Vukovaru	58	12	7	63	8,62%
Županijski sud u Zadru	8	12	9	11	37,50%
Županijski sud u Zagrebu	28	41	34	35	25,00%
Ukupno županijski sudovi	306	210	220	297	-2,94%

Gornja tablica prikazuje kretanje starih neriješenih prvostupanjskih predmeta prema datumu početka postupka (predmeti u kojima su županijski sudovi nadležni u prvom stupnju).

Što se tiče prvostupanjskih predmeta županijskih sudova u kojima postupak traje preko 10 godina, radi se uglavnom o predmetima izvršenja kazne zatvora u kojima su izdane tjeeralice za počiniteljima kaznenih djela koji su nedostupni dulje vrijeme te složenim kaznenim predmetima (predmeti ratnog zločina i složeni predmeti gospodarskog kriminaliteta).

Za naglasiti je kako prvostupanjski kazneni predmeti ratnog zločina koji se vode na specijaliziranim odjelima četiriju županijskih sudova (Županijski sud u Zagrebu, Županijski sud u Splitu, Županijski sud u Rijeci te Županijski sud u Osijeku) nisu nužno započeli u sudu u kojem se trenutno nalaze. Naime, 2012. godine osnovani su posebni specijalizirani odjeli za ove predmete na četiri navedena suda, pri čemu su predmeti započeti na bilo kojem županijskom sudu u Republici Hrvatskoj tada delegirani specijaliziranim odjelima županijskih sudova u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku.

Tablica 79. Prikaz kretanja starih predmeta županijskih sudova– drugostupanjski predmeti

Predmeti stariji od 10 godina					
Sud	Neriješeno na početku 2020.	Primljeno	Riješeno	Neriješeno na kraju 2021.	31.12.2021. +/- % prema 31.12.2020.
Županijski sud u Bjelovaru	15	245	251	10	-33,33%
Županijski sud u Dubrovniku	18	247	186	81	350,00%
Županijski sud u Karlovcu	28	232	199	60	114,29%
Županijski sud u Osijeku	119	385	363	142	19,33%
Županijski sud u Puli - Pola	35	252	265	23	-34,29%
Županijski sud u Rijeci	222	493	512	205	-7,66%
Županijski sud u Sisku	76	230	224	70	-7,89%
Županijski sud u Slavonskom Brodu	6	217	202	23	283,33%
Županijski sud u Splitu	118	573	589	102	-13,56%
Županijski sud u Šibeniku	30	186	182	36	20,00%
Županijski sud u Varaždinu	43	308	332	20	-53,49%
Županijski sud u Velikoj Gorici	36	241	237	43	19,44%
Županijski sud u Vukovaru	19	130	110	40	110,53%
Županijski sud u Zadru	66	310	314	62	-6,06%
Županijski sud u Zagrebu	503	1.596	1.452	649	29,03%
Ukupno županijski sudovi	1.334	5.645	5.418	1.566	17,39%

Tablica prikazuje kretanje starih neriješenih drugostupanjskih predmeta prema datumu početka postupka (predmeti u kojima su županijski sudovi nadležni u drugom stupnju).

Što se tiče starih drugostupanjskih predmeta, a koji se trenutno nalaze na županijskim sudovima, radi se u najvećem dijelu o građanskim parničnim predmet

Tablica 80. Opterećenost sudaca starim predmetima u županijskim sudovima ¹⁷

Predmeti stariji od 10 godina				
Sud	Ukupan broj sudaca/sudskih savjetnika	Stvarna prisutnost sudaca/sudskih savjetnika	Riješeno po rješavatelju - stvarna prisutnost	Neriješeno po rješavatelju - stvarna prisutnost
Županijski sud u Sisku	16	15	20	5
Županijski sud u Zadru	22	22	15	3
Županijski sud u Karlovcu	15	15	14	4
Županijski sud u Dubrovniku	15	13,5	14	6
Županijski sud u Zagrebu	112	107	14	6
Županijski sud u Rijeci	40	39	14	6
Županijski sud u Puli - Pola	22	22	12	1
Županijski sud u Bjelovaru	22	22	12	0
Županijski sud u Šibeniku	16	16	12	4
Županijski sud u Splitu	53	53,5	12	3
Županijski sud u Slavonskom Brodu	18	18	11	1
Županijski sud u Vukovaru	11	11	11	9
Županijski sud u Osijeku	41	36,5	10	5
Županijski sud u Varaždinu	33	33	10	1
Županijski sud u Velikoj Gorici	26	24	10	2
Ukupno županijski sudovi	462	447,5	13	4

Gornja tablica prikazuje rezultate rada sudaca na starim predmetima po pojedinom županijskom sudu.

Sudovi su poredani prema prosječnom broju riješenih starih predmeta po sucu u 2021., i to od suda koji ima najveći prosječan broj riješenih predmeta (Županijski sud u Sisku) do sudova koji imaju najmanji prosječan broj riješenih predmeta (Županijski sud u Osijeku, Županijski sud u Varaždinu i Županijski sud u Velikoj Gorici). Za izračun ovog indikatora uzet je u obzir onaj broj sudaca/sudskih savjetnika koji su na dan 31.12.2021.. godine evidentirani kao rješavatelji na pojedinom sudu. Izuzeti su oni koji su u 2021. godini bili odsutni (dugotrajno bolovanje, rođiljni dopust, upućivanje u drugi sud ili Ministarstvo pravosuđa i uprave RH itd.).

¹⁷ Izvor podataka: Kadrovska evidencija Ministarstva pravosuđa i uprave Republike Hrvatske

DIO TREĆI

PRORAČUN ZA SUDBENU VLAST ZA 2020. GODINU, STANJE INFRASTRUKTURE SUDOVA I POTREBE SUDOVA ¹⁸

Tablica 81. Pregled proračuna sudova u razdoblju od 2020. do 2021. godine

GODINA	PLAN (kn)	IZVRŠENJE (kn)	INDEKS	IZVRŠENJE U ODNOSU NA 2020. GODINU
2021.	1.404.910.181,00	1.403.049.616,32	99,87	101,63%
2020.	1.385.125.186,00	1.380.555.777,40	99,67	

¹⁸ Prema podacima koje su za potrebe sastavljanja ovog izvješća dostavili sami sudovi

Tablica 82. Plan proračuna i izvršenje proračuna 2020,2021

VRSTA TROŠKA	PLAN ZA 2020. (kn)	IZVRŠENJE 2020. (kn)	INDEKS 2020.	POSTOTAK OD UKUPNOG IZVRŠENJA (ZA 2020.)	PLAN ZA 2021. (kn)	IZVRŠENJE 2021. (kn)	INDEKS 2021.	POSTOTAK OD UKUPNOG IZVRŠENJA (ZA 2021.)
UKUPNO	1.385.125.186,00	1.380.555.777,40	99,67		1.404.910.181,00	1.403.049.616,32	99,87	
RASHODI ZA ZAPOSLENE	1.114.196.431,00	1.114.050.141,36	99,99	80,70%	1.126.231.035,00	1.125.828.647,35	99,96	80,24%
Plaće (bruto)	929.882.096,00	929.792.942,75	99,99	67,35%	940.155.062,00	939.939.103,99	99,98	66,99%
Ostali rashodi za zaposlene	30.930.220,00	30.914.601,72	99,95	2,24%	31.548.250,00	31.424.651,48	99,61	2,24%
Doprinosi na plaće	153.384.115,00	153.342.596,89	99,97	11,11%	154.527.723,00	154.464.891,88	99,96	11,01%
MATERIJALNI RASHODI	268.092.428,00	263.927.755,00	98,45	19,12%	275.497.740,00	274.281.504,57	99,56	19,55%
Naknade troškova zaposlenima	35.776.628,00	35.718.037,11	99,84	2,59%	37.382.000,00	37.268.587,57	99,70	2,66%
Rashodi za materijal i energiju	40.421.123,00	40.313.608,07	99,73	2,92%	43.041.220,00	42.938.238,94	99,76	3,06%
Rashodi za usluge	188.646.115,00	184.458.923,21	97,78	13,36%	191.518.600,00	190.411.566,52	99,42	13,57%
Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	1.148.600,00	1.129.106,03	98,30	0,08%	1.133.700,00	1.121.697,23	98,94	0,08%
Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	2.099.962,00	2.308.080,58	109,91	0,17%	2.422.220,00	2.541.414,31	104,92	0,18%
FINANCIJSKI RASHODI	1.020.880,00	1.016.600,03	99,58	0,07%	1.026.848,00	1.021.414,15	99,47	0,07%
Kamate za primljenje kredite i zajmove	124.980,00	124.385,14	99,52	0,01%	129.088,00	126.682,27	98,14	0,01%
Ostali financijski rashodi	895.900,00	892.214,89	99,59	0,06%	897.760,00	894.731,88	99,66	0,06%
RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE	1.815.447,00	1.561.281,01	86,00	0,11%	2.154.558,00	1.918.050,25	89,02	0,14%
Građevinski objekti					40.000,00	23.821,25	59,55	0,00%
Postrojenja i oprema	1.135.077,00	882.806,68	77,78	0,06%	1.236.728,00	1.026.987,97	83,04	0,07%
Prijevozna sredstva	680.370,00	678.474,33	99,72	0,05%	877.830,00	867.241,03	98,79	0,06%

Prema podacima iz eSpis sustava, koji su dostavljeni iz Ministarstva pravosuđa i uprave, u predmetima koji se vode u tom sustavu, a to su svi osim zemljišnoknjižnih i predmeta sudskog registra, ukupan iznos uplaćenih sudskih pristojbi u 2021. godini (dakle svih) je **111.217.634,80 kn**, a u 1. kvartalu 2022. je 28.964.644,52 kn.

Stanje infrastrukture u pravosudnim tijelima i iskazane potrebe sudova za prostorom

Prema dostavljenim podacima sudova, sudovi su iskazali potrebu za većim brojem sudnica i ostalih ureda.

U svim sudovima (prema dostavljenim podacima) na dan 31. prosinca 2021. ima ukupno 1545 sudnica, te 2131 ostalih ureda.

Pored navedenog broja sudnica i ostalih ureda radi obavljanja redovite djelatnosti sudova, sudovi su iskazali potrebu za dodatnim sudnicama i ostalim uredima i to za 197 sudnica, te 172 ostala ureda, time da su najveće potrebe za sudnicama i ostalim uredima iskazali općinski sudovi (164 sudnice i 119 ostalih ureda).

Općinski kazneni sud u Zagrebu je iskazao potrebu za sanacijom unutrašnjosti objekta A zbog posljedica potresa.

Općinski sud u Sesvetama je naveo da je nakon pregleda oštećenja zgrade u Sesvetama, Zagrebačka 22, nakon potresa obavljen pregled te zgrade s komisijom iz Ministarstva pravosuđa i uprave i sa građevinskim vještakom gdje je utvrđeno da zgrada nije sigurna za upotrebu zbog čega je preseljena na novu lokaciju u listopadu 2020. u Sesvetama, Industrijska cesta 15. Također je naveo da je za zgradu Stalne službe u Dugom Selu potrebno preseljenje na drugu lokaciju ili zaključenje ugovora o zakupu s novim vlasnikom.

Općinski građanski sud u Zagrebu je zbog dotrajalosti zgrade planirao obnovu zgrade u tekućoj godini, jer je, kao što je već i ranije poznato, zbog svoje dotrajalosti opasna za život i zdravlje ljudi kako zaposlenika tako stranaka i prolaznika.

Nadalje, zbog posljedica razornog potresa od 22. ožujka 2020. na zgradi Vrhovnog suda RH došlo je do oštećenja dijela ulične zgrade zbog čega je zgrada suda dobila naljepnicu "privremeno neupotreblijiva", te su Rješenjem Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba od 25. veljače 2021. utvrđene mjere zaštite za uličnu zgradu, kao i poduzimanje hitnih mjera navedenim u tom rješenju.

Zbog posljedica razornog potresa od 22. ožujka 2020. na zgradi Trgovačkog suda u Zagrebu također je došlo do oštećenja zgrade i prostora suda zbog čega su na temelju odluke Ministarstva pravosuđa i uprave Trgovačkom sudu u Zagrebu privremeno dodijeljene prostorije na lokaciji Trg J. F. Kennedyja 11. U zgradi Trgovačkog suda u Zagrebu 25 prostorija i 1 dvorana su neupotreblijive, a ostali prostori su iako oštećeni, u uporabi.

Na zgradi Županijskog suda u Zagrebu također je zbog posljedica razornog potresa od 22. ožujka 2020. došlo do oštećenja zgrade i prostora tog suda, zbog čega je dio suda preseljen u prostor OKS u Zagrebu, Ilica 207 (Kazneni odjel I. stupnja i Kazneni odjel II.

stupnja), a Građanski odjel preseljen je u prostor Trg J. F. Kennedyja 11, što nije obuhvaćeno podacima iz tablice o stanju infrastrukture ŽS u Zagrebu.

Zbog posljedica razornog potresa od 28. i 29. prosinca 2020. na zgradi Županijskog suda u Sisku, Općinskog suda u Sisku (Lj. Posavskog), Općinskog suda u Sisku, Stalnoj službi u Petrinji, Stalnoj službi u Glini i Stalnoj službi u Hrvatskoj Kostajnici došlo je do oštećenja zgrada i prostora sudova, te zbog navedenog veliki broj sudnica i uredskih prostorija u tim sudovima i dalje nije u funkciji. Zgrade pravosudnih tijela su u većem dijelu u vlasništvu Republike Hrvatske, a manji dio zgrada koje koriste pravosudna tijela su u zakupu. Prema dostavljenim podacima sudova zakupnina ili naknada za korištenje se plaća za ukupno 31 zgradu pravosudnih tijela koje su u zakupu.

Prema podacima sudova i Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstvo pravosuđa i uprave RH plaća zakupninu za zgradu Visokog prekršajnog suda RH, za zgrade 2 županijska suda, za zgrade 2 upravna suda, te za 26 zgrada općinskih sudova i stalnih službi općinskih sudova, odnosno prekršajnih odjela ili zemljišnoknjižnih odjela općinskih sudova.

Godišnji iznos zakupnine prema dostavljenim podacima sudova i Ministarstva pravosuđa i uprave iznosi ukupno 9.240.510,60 kn, te 544.632 EUR-a.

Najveći iznos na ime zakupnina sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. platili su općinski sudovi (6.317.720,60 kn i 535.272 EUR-a), time da je prema prikupljenim podacima pojedinačno najveći iznos zakupnine plaćen za zakup Općinskog prekršajnog suda u Zagrebu u iznosu 3.636.688,40 kn.

Tablica 83. Stanje infrastrukture u pravosudnim tijelima i iskazane potrebe sudova za prostorom

Stanje infrastrukture i iskazane potrebe sudova za prostorom							
Sudovi	Broj sudnica	Broj potrebnih sudnica	Broj ostalih ureda	Broj potrebnih ostalih ureda	Zgrade		
					u vlasništvu RH	u zakupu/ime zakupodavca	iznos godišnje zakupnine
Vrhovni sud Republike Hrvatske	3	0	105	0	DA	NE	0
NAPOMENA:*zbog posljedica razornog potresa od 22. ožujka 2020. na zgradi Vrhovnog suda RH došlo je do oštećenja dijela ulične zgrade zbog čega je zgrada suda dobila naljepnicu"privremeno neupotrebjljiva". Rješenjem Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode Grada Zagreba Klasa: UP/I-612-08/21-14/11, Ur.br.:251-18-02/01-21-01 od 25. veljače 2021. utvrđene su mjere zaštite za uličnu zgradu Vrhovnog suda RH poduzimanjem hitnih mjera navedenim u tom rješenju.							
Visoki prekršajni sud RH	36	0	16	0	NE	DA (vl.Grad Zagreb-plaća MPU)	229.320,00 kn
Visoki kazneni sud	11	5	14	3	DA	NE	0
Visoki trgovački sud RH	30	4	18	10	DA	NE	0
TS u Bjelovaru	7	0	6	0	NE	NE (vl.Grad Bjelovar-besplatno korištenje prostora)	0
TS u Dubrovniku	2	2	9	4	DA	NE	0
TS u Osijeku	13	0	18	0	DA	NE	0
TS u Pazinu	8	2	4	1	DA	NE	0
TS u Rijeci	14	0	17	1	DA	NE	0
TS u Splitu	8	2	43	0	DA	NE	0

TS u Varaždinu	7	2	13	4	DA	NE	0
TS u Zadru	11	11	18	18	DA	NE	0
TS u Zagrebu	41	0	34	0	DA	NE	0
NAPOMENA: *zbog posljedica razornog potresa od 22. ožujka 2020. na zgradi TS Zagreb došlo je do oštećenja zgrade suda i prostora suda, zbog čega su na temelju Odluke Ministarstva pravosuđa Klasa: 372-01/20-01/09, Ur.broj: 514-03-02-03/4-20-01-TS Zagreb privremeno dodjeljene prostorije na Kennedyevom trgu 11. U zgradi TS u Zagrebu 25 prostorija i 1 dvorana su neupotrebljive, a ostali prostori su iako oštećeni u uporabi.							
Visoki upravni sud RH	2	0	72	0	DA	NE	0
US u Osijeku	4	0	16	0	NE	DA (vl.ETZ d.d. Osijek-plaća MPU)	nema podataka
US u Rijeci	3	0	30	0	NE	DA (vl.Hrvatski telekom d.d. Zagreb-plaća MPU)	1.111.937,00 kn
US u Splitu	15	1	4	2	NE	DA (vl.Adriatic osiguranje d.d.- plaća MPU)	9.360,00 eura
US u Zagrebu	4	4	34	10	NE	DA (vl. Firmus Kovač d.o.o.-plaća MPU)	nema podataka
ŽS u Bjelovaru	5	0	31	5	DA	NE	0
OS u Bjelovaru	39	0	69	0	DA	zgrada prekršajnog odjela u u najmu- Vidik d.o.o.,120.885,00kn i SS grubišno polje 22.164,48kn, plaća MPU	143.049,48 kn
OS u Virovitici	14	2	10	0	DA	NE	0
OS u Virovitici SS u Slatini	9	0	15	0	DA	NE	0
OS u Virovitici Prekršajni odjel	5	0	6	0	DA	NE (vl. Grad Virovitica-4 prostorije -sud ne plaća zakupninu)	0
OS u Virovitici ZK odjel u Pitomači	0	0	3	0	NE	NE (vl.Općine Pitomača-sud ne plaća zakupninu)	0
OS u Virovitici ZK odjel u Orahovici	0	0	3	0	DA	NE	0
ŽS u Dubrovniku	1	0	14	6	DA	NE	0
OS u Dubrovniku	6	2	46	8	DA	NE	0
OS u Dubrovniku SS Korčula	0	1	14	2	DA	NE	0
OS u Dubrovniku ZK i Prekršajni odjel Korčula	0	0	8	0	NE	NE	0

OS u Dubrovniku SS Blato	0	0	3	0	NE	NE	0
OS u Dubrovniku SS Lastovo	0	0	2	0	NE	NE	0
OS u Metkoviću	11	0	22	0	DA	NE	0
OS u Metkoviću SS Ploče	3	0	14	0	DA	NE	0
OS u Metkoviću SS Vrgorac	2	0	5	0	DA	NE	0
ŽS u Karlovcu	6	0	24	0	DA	NE	0
OS u Karlovcu	19	0	18	0	DA	NE	0
OS u Gospiću	15	2	33	3	DA	NE	0
ŽS u Osijeku	6	0	60	0	DA	NE	0
OS u Osijeku	37	0	35	0	DA	NE	0
OS u Osijeku SS u Belom Manastiru	5	0	18	0	DA	NE	0
OS u Osijeku SS u Valpovu	5	0	17	0	DA	NE	0
OS u Osijeku SS u Donjem Miholjcu	1	0	2	0	DA	NE	0
OS u Đakovu	14	0	14	6	DA	NE	0
ŽS u Puli	10	0	18	0	DA	NE	0
OS u Puli	36	0	38	0	DA	NE	0
OS u Pazinu	35	0	49	0	NE	DA (u zakupu 3. kat zgrade OS Pazin, Narodnog doma 2b vl.Hrvatski telekom d.d.-plaća MPU)	nema podataka
ŽS u Rijeci	34	4	12	3	DA	NE	0
OS u Crikvenici	8	2	14	2	NE	DA (vl.Grad Crikvenica-plaća MPU)	69.471,00 kn
OS u Crikvenici SS u Senju	3	0	8	0	DA	NE	0
OS u Crikvenici SS u Rabu	3	2	5	2	NE	DA (vl.Frank John Peter Bonda i Serge Leon Bonda-plaća MPU)	204.273,00 kn
OS u Crikvenici SS u Rabu-prekršajni odjel	2	0	2	0	NE	DA (vl.samostan sv. Antuna Opata iz Raba-plaća MPU)	60.485,00 kn
OS u Crikvenici SS u Krku	8	0	10	2	DA	NE	0
OS u Crikvenici SS u Krku-prekršajni odjel	2	0	2	0	NE	DA (vl.Grad Krk-plaća	39.006,00 kn

						MPU)	
OS u Rijeci	67	50	10	15	DA	NE	0
OS u Rijeci-SS u Opatiji	13	0	16	0	DA-suvlasništvo grada Opatije i RH	NE	0
OS u Rijeci SS u Delnicama	8	0	11	0	DA-suvlasništvo grada Vrbosko i RH	NE	0
OS u Rijeci-arhiv(Cindrićeva ulica)	0	0	3	0	NE	DA (vl.Jerome Šepić i Martin Šepić-plaća MPU)	139.708,80 kn
OS u Rijeci-arhiv(Jelačićev trg 1)	0	0	2	0	NE	DA (vl.Grad Rijeka- plaća MPU)	
OS u Rijeci-Prekršajni i Izvanparnični odjel	8	0	20	0	NE	DA (vl.Grad Rijeka- plaća MPU)	212.013,00 kn
OS u Rijeci SS u Malom Lošnju	5	0	12	0	DA	NE	0
OS u Rijeci-ZK odjel u Vrbovskom	1	0	3	0	DA	NE	0
ŽS u Sisku	1	0	18	0	DA	NE	0
OS u Sisku (Ferde Hefelea 57)	4	1	0	0	NE	DA (vl.J&T banka d.d. Varaždin-plaća MPU)	17.688 eura
OS u Sisku (Trg Ljudevita Posavskog 5)	13	5	6	0	NE	NE	0,00
OS u Sisku SS u Petrinji	0	0	0	0	DA	NE	0
OS u Sisku SS u Glini	5	9	0	0	DA	NE	0
OS u Sisku SS u Hrv. Kostajnici	4	12	0	0	DA	NE	0
OS u Kutini SS u Novskoj	3	0	7	0	DA	NE	0
NAPOMENA: *zbog posljedica razornog potresa od 28. i 29. prosinca 2020. na zgradi ŽS Sisak, OS Sisak(Lj. Posavskog), OS Sisak SS Petrinja, SS Glina i SS Hrvatska Kostajnica došlo je do oštećenja zgrada sudova i prostora sudova i zbog navedenog veliki broj sudnica i uredskih prostorija nije u funkciji.							
ŽS u Slavonskom Brodu	2	0	33	0	DA	NE	0
OS u Slavonskom Brodu	36	0	49	0	DA	NE (zgrada OS Slavonski Brod SS Nova Gradiška vl.Grad Nova Gradiška-ne plaća se zakupnina)	0
OS u Požegi	15	0	17	3	DA	NE (zgrada OS Požega-Prekršajni odjel vl.Županija Požeško-slavonska-ne plaća se zakupnina)	0

ŽS u Splitu	22	0	55	0	DA	NE	0
OS u Splitu	86	0	80	0	DA	DA (zgrada OS Split arhiva Biokovska 2 i 3 u zakupu vl.Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split- plaća MPU)	72.174,24 eura
OS u Splitu SS u Solinu	3	0	1	0	NE	DA (vl.Grad Solin-plaća OS Split)	44.269,92 kn
OS u Splitu SS u Sinju	6	0	17	0	DA	NE	0
OS u Splitu SS u Trogiru	7	0	14	0	DA	NE	0
OS u Splitu SS u Starom Gradu	3	2	6	2	DA	NE	0
OS u Splitu SS u Supetru	4	0	16	2	DA	NE	0
OS u Splitu ZK odjel u Kaštel Lukšiću	4	1	17	1	DA	NE	0
OS u Splitu ZK odjel u Omišu	4	0	4	0	DA	NE	0
OS u Splitu ZK odjel u Splitu (Gundulićeva 29a)	3	10	5	20	DA	NE	0
OS Makarska i SS Imotski	21	0	29	0	DA	NE	0
Općinski prekršajni sud u Splitu	21	1	17	1	DA	NE	0
OPS u Splitu SS Kaštel Sućurac	4	0	4	0	NE	NE	0
OPS u Splitu SS u Omišu	3	0	1	0	DA	NE	0
OPS u Splitu SS u Solinu	4	0	2	0	NE	NE	0
OPS u Splitu SS u Trogiru	5	0	2	0	DA	NE	0
OPS u Splitu SS u Sinju	3	0	2	0	DA	NE	0
OPS u Splitu SS u Supetru	2	0	2	0	DA	NE	0
OPS u Splitu SS u Hvaru	1	0	1	0	DA	NE	0
OPS u Splitu SS u Visu	1	0	1	0	DA	NE	0
ŽS u Šibeniku	1	0	22	1	DA	NE	0
OS u Šibeniku	5	0	59	0	DA	NE	0
ŽS u Varaždinu	7	0	33	17	DA	NE	0
ŽS u Varaždinu SS u Koprivnici	1	0	12	0	DA	NE	0
ŽS u Varaždinu SS u Čakovcu	0	0	2	0	DA	NE	0
OS u Varaždinu	22	7	0	0	DA	NE	0

OS u Varaždinu SS u Novom Marofu	2	0	0	0	DA	NE	0
OS u Varaždinu SS u Ivancu	5	0	0	0	DA	NE	0
OS u Varaždinu ZK u Ludbregu	0	0	7	0	DA	NE	0
OS u Čakovcu	21	2	40	4	DA	NE	0
OS u Koprivnici	20	0	29	0	DA	NE (zgrada OS Koprivnica na adresi Hrvatske državnosti 5a vl.Grad Koprivnica-ne plaća se zakupnina)	0
OS u Koprivnici SS u Đurđevcu	4	0	4	0	DA	NE	0
ŽS u Velikoj Gorici	5	1	26	0	NE	DA (Croatia osiguranje d.d.-plaća MPU)	1.577.933,00 kn
OS u Novom Zagrebu	37	0	33	0	NE	DA (Centrice galerija - plaća MPU)	nema podataka
OS u Novom Zagrebu SS u Zaprešiću	7	0	15	0	NE	NE (Grad Zaprešić-besplatno korištenje prostora), SAMO REŽIJSKI TROŠKOVI	0
OS u Novom Zagrebu SS u Samoboru	12	0	8	0	DA	NE	0
OS u Novom Zagrebu SS u Jastrebarskom	6	0	9	0	DA	NE	0
OS u Velikoj Gorici	19	0	11	0	DA	NE (Prekršajni odjel OS V.Gorici, vl.Grad Velika Gorica-besplatno korištenje prostora)	0
OS u Velikoj Gorici SS u Ivanić-Gradu	7	0	7	2	DA	NE	
ŽS u Vukovaru	2	0	26	0	NE	DA (vl.grad Ilok - plaća MPU)	3.600,00 kn
OS u Vukovaru	12	0	25	0	DA	NE	0
OS u Vinkovcima	13	0	28	0	DA	NE	0
OS u Vinkovcima SS u Županji	8	0	19	0	DA	NE	0
OS u Vinkovcima-Prekršajni odjel	5	0	12	0	NE	DA (vl.CROATIA OSIGURANJE Zagreb-plaća MPU)	82.094,00 kn
ŽS u Zadru	2	1	30	2	DA	NE	0

OS u Zadru	16	0	91	0	DA	DA (vl.RH -plaća MPU),plaća se za SS Benkovac	nema podataka
						DA (OS u Zadru SS u Biogradu na Moru vl.Grad Biograd na Moru-plaća MPU)	nema podataka
						DA (OS u Zadru SS u Pagu vl.Grad Pag-plaća MPU)	nema podataka
ŽS u Zagrebu	5	54	44	42	DA	NE	0
NAPOMENA: *zbog posljedica razornog potresa od 22. ožujka 2020. na zgradi ŽS u Zagrebu je došlo do oštećenja zgrade suda i prostora suda, zbog čega je dio suda preseljen u prostor OKS u Zagrebu, Ilica 207 (Kazneni odjel I. stupnja i Kazneni odjel II. stupnja), a Građanski odjel preseljen je u prostor Trg J.F.Kennedyja 11 što nije obuhvaćeno podacima iz tablice o stanju infrastrukture ŽS u Zagrebu							
OGS u Zagrebu	147	44	65	37	DA	NE	0
OGS u Zagrebu-ZK odjel	0	0	0	0	NE	DA (vl. Officium partner d.o.o.-plaća MPU)	445.410,00 eura
OKS u Zagrebu	48	0	66	0	DA	NE	0
ORS u Zagrebu	22	4	2	1	DA	NE	0
OPS u Zagrebu	77	0	49	0	NE	DA (vl.Firmus Kovač d.o.o.-plaća MPU)	3.636.688,40 kn
OS u Sesvetama	18	0	24	0	NE	DA najmodavac TELEKTRA D.O.O. , prekršajni i zemljišni se preselili na Vatrogasna 1a, Sesvete	1.686.662,00 kn
OS u Sesvetama-Prekršajni odjel	5	0	5	0	NE		
OS u Sesvetama-ZK Odjel	0	5	0	0	NE		
OS u Sesvetama SS u Dugom Selu	3	0	6	0	NE	DA	0
OS u Sesvetama SS u Sv. Ivanu Zelini	6	0	35	0	DA	NE	0
OS u Sesvetama-SS u Vrbovcu	7	0	8	0	DA	NE	0
OS u Zlataru	10	0	56	0	DA	NE	0
OS u Zlataru SS u Donjoj Stubici (Matenačka 3/I)	3	0	4	0	DA	NE	0
OS u Zlataru SS u Donjoj Stubici(Trg M. Gupca 31)	0	0	7	0	DA	NE	0

OS u Zlataru SS u Klanjcu	5	0	8	0	DA	NE	0
OS u Zlataru SS u Krapini	9	0	21	0	DA	NE	0
OS u Zlataru SS u Zaboku	7	0	12	0	DA	NE	0
OS u Zlataru ZK odjel u Pregradi	1	0	5	0	NE	NE (vl.Grad Pregrada-ne plaća se zakupnina)	0
UKUPNO:	1567	257	2563	242		22 u ZAKUPU KOJI SE PLAĆA	

Zgrade pravosudnih tijela su u većem dijelu u vlasništvu Republike Hrvatske, a manji dio zgrada koje koriste pravosudna tijela su u zakupu. Prema dostavljenim podacima sudova zakupnina ili naknada za korištenje se plaća za ukupno 31 zgradu pravosudnih tijela koje su u zakupu.

Prema podacima sudova i Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstvo pravosuđa i uprave RH plaća zakupninu za zgradu Visokog prekršajnog suda RH, za zgrade 2 županijska suda, za zgrade 2 upravna suda, te za 26 zgrada općinskih sudova i stalnih službi općinskih sudova, odnosno prekršajnih odjela ili zemljišnoknjižnih odjela općinskih sudova.

Godišnji iznos zakupnine prema dostavljenim podacima sudova i Ministarstva pravosuđa i uprave iznosi ukupno 9.240.510,60 kn, te 544.632 EUR-a.

Najveći iznos na ime zakupnina sa stanjem na dan 31. prosinca 2021. platili su općinski sudovi (6.317.720,60 kn i 535.272 EUR-a), time da je prema prikupljenim podacima pojedinačno najveći iznos zakupnine plaćen za zakup Općinskog prekršajnog suda u Zagrebu u iznosu 3.636.688,40 kn.

Tablica 84. Stanje infrastrukture i iskazane potrebe sudova za prostorom - sumarno po sudovima

Stanje infrastrukture i iskazane potrebe sudova za prostorom								
Vrste sudova	Broj sudnica	Broj potrebnih sudnica	Broj ureda	Broj potrebnih ureda	U vlasništvu RH*	U zak. koji se plaća **	Visina zakupnine kn	Visina zakupnine eu
Vrhovni sud RH	3	0	105	0	1	0		
Visoki prekršajni sud RH	36	0	16	0	0	1	229.320,00 kn	0,00
Visoki trgovački sud RH	30	4	18	10	1	0	0	0,00
Visoki kazneni sud	11	5	14	3	1	0	0	0,00
Trgovački sudovi	197	19	162	28	9	0	0	0,00
Visoki upravni sud RH	2	0	72	0	1	0	0	0,00
Upravni sudovi	26	5	84	12	2	2	1.111.937,00 kn	9360,00
Županijski sudovi	0	0	0	0	13	2	1.581.533,00 kn	0,00
Općinski sudovi ***	1240	164	1660	119	78	26	6.317.720,60 kn	535272,00
Sveukupno	1545	197	2131	172	106	31	9.240.510,60 kn	544.632,00 €
Stanje infrastrukture i iskazane potrebe sudova za prostorom								
Pravosudna tijela	Broj sudnica	Broj potrebnih sudnica	Broj ureda	Broj potrebnih ureda	U vlasništvu RH	U zak. koji se plaća	Visina zakupnine	Visina zakupnine
Sveukupno	1545	197	2131	172	106	31	9.240.510,60 kn	544.632,00 €

Iskazane potrebe sudova za informatičkom opremom

U situaciji nastolaj uslijed proglašene epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 od ožujka 2020. nastala je potreba za radom od kuće na poslovima na kojima je to moguće. Zbog navedenih okolnosti i potrebe osiguranja osnovnih sredstava za efikasno obavljanje poslova - održavanja sjednica na daljinu i rada od kuće sudovi su iskazali potrebu za opremanjem svojih sudova informatičkom opremom – računalima s kamerom i zvučnicima. To je bilo stanje u 2020.

U 2021. sudovi su iskazali potrebu za opremanjem sudova informatičkom opremom – računalima (1658) i prijenosnim računalima (389), s time da su najveću potrebu iskazali općinski sudovi (992 računala).

Tablica 85. Potrebe koje su iskazali sudovi za informatičkom opremom

Sudovi	Potrebe koje su iskazali sudovi o potrebnom broju stolnih računala	prijenosna računala	ostala oprema
Vrhovni sud Republike Hrvatske	45	20	
Visoki prekršajni sud RH	20	0	/
Visoki kazneni sud	7	5	4 transkripcijska seta
Visoki trgovački sud RH	50	67	/
TS u Bjelovaru	0	4	/
TS u Dubrovniku	2	2	/
TS u Osijeku		12	/
TS u Pazinu	4	1	/
TS u Rijeci	0	0	/
TS u Splitu	0	18	/
TS u Varaždinu	3	3	/
TS u Zadru	0	12	/
TS u Zagrebu	181	70	/
Visoki upravni sud RH	0	potrebna nabava	/
US u Osijeku	0	0	/
US u Rijeci	6	0	/
US u Splitu	0	0	/
US u Zagrebu	10	0	5 pisača
ŽS u Bjelovaru	30	0	/
OS u Bjelovaru	20	0	/
OS u Virovitici	8	0	/
ŽS u Dubrovniku	4	0	nadogradnja sustava, kamere i mikrofoni za videopozive, audio i video oprema, 4 velika ekrana
OS u Dubrovniku	10	0	nadogradnja sustava, kamere i mikrofoni za videopozive, audio i video oprema, 10 velikih ekrana
OS u Metkoviću	12	0	12 pisača 1

			skener
ŽS u Karlovcu	0	0	/
OS u Karlovcu	0	0	/
OS u Gospiću	0	0	/
ŽS u Osijeku	92	0	/
OS u Osijeku	200	1	/
OS u Đakovu	14	0	14 printera
ŽS u Puli	6	0	/
OS u Puli	30		17 web kamera
OS u Rovinj	10	0	7 web kamera
ŽS u Rijeci	2	4	/
OS u Rijeci	283	4	/
OS u Crikvenici	61	10	/
ŽS u Sisku	5	2	/
OS u Sisku	74	0	60 printera
OS u Kutini	0	0	/
ŽS u Slavonskom Brodu	40	0	/
OS u Slavonskom Brodu	10	0	10 pisača
OS u Požegi	potrebna nabava	0	/
ŽS u Splitu	50	0	/
OS u Splitu	0	0	/
OS u Makarskoj	0	0	/
OPS u Splitu	0	0	/
ŽS u Šibeniku	27	0	/
OS u Šibeniku	40	0	/
ŽS u Varaždinu	10	4	1 prijenosni pisač, 5 monitora 24 inča, 10 monitora 27 inča, oprema za tonsko snimanje ročišta sa 4 mikrofona, oprema za tonsko snimanje ročišta sa 6 mikrofona, 1 web kamera, 2 dodatne web kamere s boljom kvalitetom zvuka, 6 phantom mikrofona
OS u Varaždinu	10	0	15 pisača, 8 prijenosnih pisača
OS u Koprivnici	0	0	/
OS u Čakovcu	12	5	19 pisača, 9 kom. Vanjski DVD, 10 web kamera
ŽS u Velikoj Gorici	55	5	5 UPS uređaja, 5 velikih monitora 55 inča plus sva oprema koja je potrebna za tonsko snimanje rasprava

OS u Novom Zagrebu	8	0	10 web kamera, OCR softwear
OS Velika Gorica		za suce	1 sustav opreme za ispitivanje video-linkom
ŽS u Vukovaru	46	5	/
OS u Vukovaru	14	0	video link
OS u Vinkovcima			pisači, kamere, skener
ŽS u Zadru			nije ništa napisano
OS u Zadru			nije ništa napisano
ŽS u Zagrebu	60	25	10 transkripcijskih setova, 10 skenera
OGS u Zagrebu	17	110	/
OKS u Zagrebu	0	0	32 printera
OPS u Zagrebu	0	0	/
ORS u Zagrebu	20	0	/
OS u Sesvetama	0	0	/
OS u Zlataru	50	0	/
UKUPNO:	1658	389	

Najveću potrebu za ukupno navedenom informatičkom opremom iskazali su općinski sudovi (1033), a najmanju Visoki upravni sud Republike Hrvatske (0).

Tablica 86. Iskazane potrebe sudova za potrebnom informatičkom opremom - sumarno po sudovima

Sudovi	Potrebe koje su iskazali sudovi o potrebnom broju stolnih računala	prijenosna računala
Vrhovni sud RH	45	20
Visoki prekršajni sud RH	20	0
Visoki trgovački sud RH	50	67
Trgovački sudovi	190	122
Visoki upravni sud RH	0	0
Upravni sudovi	6	0
Županijski sudovi	427	45
Općinski sudovi	903	130
Visoki kazneni sud	7	5
Sveukupno	1648	389

Tablica 87. Stanje osiguranja sudova,-postojeće stanje

Sudovi	video nadzor	kamere	metal-detektor	zaštitarska tvrtka /portir	Pravo sudna policija u radno vrijeme	Pravo sudna policija u radno vrijeme 2x tjedno	Pravo sudna policija u dvije smjene	Pravo sudna policija u 24 sata	Pravo sudna policija u blagdanima, neradni dani	Pravo sudna policija - pasivno dežurstvo	Protuprovalni sigurnosni sustav	Protupožarni sigurnosni sustav
Vrhovni sud Republike Hrvatske	da	/	da	/	/	/	/	da	da	/	/	da-jedna zgrada samo
Visoki prekršajni sud RH	da	da	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
Visoki kazneni sud	/	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
Visoki trgovački sud RH	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
TS u Bjelovaru	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
TS u Dubrovniku	da	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
TS u Osijeku	/	/	da	/	da	/	/	/	/	/	/	/
SS Slavonski Brod	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
TS u Pazinu	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
TS u Rijeci	da	/	/	/	/	da	/	/	/	/	da	da
TS u Splitu	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
TS u Varaždinu	/	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
TS u Zadru	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
TS u Zadru, SS Šibenik	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
TS u Zagrebu, Amruševa 2/2 - Petrinjska	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
TS u Zagrebu, Palmotićeva 22	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
TS u Zagrebu, Kenndyjev trg 11	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
TS u Zagrebu SS Karlovac	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
Visoki upravni sud RH	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
US u Osijeku	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
US u Rijeci	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
US u Splitu	da	da	da	/	da	/	/	/	/	/	/	/
US u Zagrebu	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Bjelovaru	/	/	/	/	da	/	/	/	/	da	/	/
OS u Bjelovaru	/	/	/	/	da	/	/	/	/	da	/	/
OS u Bjelovaru, Prekršajni odjel	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Bjelovaru, SS Čazma	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Bjelovaru, SS Daruvar	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Bjelovaru, SS Garešnica	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Bjelovaru, SS Grubišno polje	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Bjelovaru, SS Križevci	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Bjelovaru, SS Pakrac	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/

OS u Virovitici	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Virovitici, Prekršajni odjel	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Virovitici, SS Slatina	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Dubrovniku	da	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
OS u Dubrovniku	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Dubrovniku, SS Korčula	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS Dubrovnik, SS Blato	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS Dubrovnik, SS Lastovo	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Metkoviću	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS Metković, SS Ploče	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS Metković, SS Vrgorac	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Karlovcu	da	/	/	/	/	/	da	/	da	/	/	/
OS u Karlovcu	da	/	/	/	/	/	da	/	da	/	/	/
OS u Karlovcu, SS Ogulin	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Karlovcu, SS Slunj	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Gospiću-jedna zgrada	/	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
OS u Gospiću-preostale 3 zgrade	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Gospiću, SS Otočac	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Gospiću, SS Korenica	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Gospiću, SS Gračac	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Osijeku, ista zgrada	da	/	/	/	/	/	/	da	/	/	da	da
OS u Osijeku, ista zgrada	da	/	/	/	/	/	/	da	/	/	da	da
OS u Osijeku, SS Valpovo	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Osijeku, SS Beli Manastir	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Đakovu	/	/	da	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Đakovu, SS Našice	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Puli - Pula, Kranjčevića 8	/	/	/	/	da	/	/	/	/	da	/	/
OS u Puli - Pula, Kranjčevića 8	/	/	/	/	da	/	/	/	/	da	/	/
OS u Puli - ZK odjel, Rovinjska 2a	da	/	/	da, od 16.00 do 8.00 i vikendima	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Pazinu, Narodnog doma 2d	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Rijeci	da	da	da	/	/	/	da	/	/	da	/	/
OS u Rijeci	da	da	da	/	/	/	da	/	/	da	/	/
OS u Rijeci - Prekršajni odjel	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/

OS u Rijeci - Zadarska ulica 3, ZK odjel	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Rijeci - Frane Kurelca 5 - Ovršni odjel	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Rijeci, SS Opatija - ZK - Zgrada Grada Opatije, M. Tita 3	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Rijeci, SS Opatija - M. Tita 4	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Rijeci, SS Delnice	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Rijeci, SS Mali Lošinj	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Crikvenici - Kralja Tomislava 85a	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Crikvenici - Zk odjel u Novom Vinodolskom	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Crikvenici, SS Senj	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Crikvenici, SS Krk, Bodulska 2d	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Crikvenici, SS Krk, Prekršajni odjel, Trg Bana Jelačića 5	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Crikvenici, SS Rab, Bobotine 1	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Crikvenici, SS Rab, Prekršajni odjel, Biskupska draga 2/1	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Crikvenici, Selce, Trg palih boraca 13	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Crikvenici, Omišalj	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Crikvenici, Malinska Dubljašanska 78	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Sisku	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Sisku, Trg Ljudevita Posavskog	da	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/
OS u Sisku, Ferde Hefelea 57	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Sisku, Petrinja	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Sisku, Glina	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Sisku, SS Hrvatska Kostajnica	da	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Kutini	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Kutini, SS Novska	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Slavonskom Brodu, Tome Skalice 2	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Slavonskom Brodu, Trg pobjede 13	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/

OS u Slavonskom Brodu, Nova Gradiška	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Požegi, Sv. Florijana 2	/	/	da	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Požegi, M. Gupca 6	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Splitu	/	/	da	/	/	/	/	da	/	/	da	/
OS u Splitu, Vojarna sv. Križ, Dračevac	/	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
OS u Splitu, Zk odjel Solin	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Splitu, Kaštel Lukšić	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Splitu, Starigrad	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Splitu, ZK Omiš	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Makarskoj	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Makarskoj, SS Imotski	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OPS u Splitu, Domovinskog rata 4	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OPS u Splitu, SS Kaštel Sućurac	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OPS u Splitu, SS Omiš	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OPS u Splitu, SS Solin	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OPS u Splitu, SS Hvar	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OPS u Splitu, SS Vis	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OPS u Splitu, Sinj	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OPS u Splitu, Supetar	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OPS u Splitu, Trogir	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Šibeniku	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Šibeniku	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Šibeniku, Prekršajni odjel	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Šibeniku, SS Knin	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Varaždinu	/	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
OS u Varaždinu	/	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
OS u Varaždinu, Novi Marof, Kralja Tomislava 16	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Varaždinu, SS Ludbreg, I. Gundulića 3	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Varaždinu, SS Ivanec	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Koprivnici i ŽS u Varaždinu, SS Koprivnica, Hrvatske državnosti 5	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Koprivnici, Hrvatske državnosti 5a	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Koprivnici, SS Đurđevac	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/

OS u Čakovcu i ŽS u Varaždinu, SS Čakovec, R. Boškovića 18	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Čakovcu, Prekršajni odjel - Frankopanska 9	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Čakovcu, SS Prelog	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Velikoj Gorici	da	/	da	/	/	/	da	/	da	/	/	/
OS u Velikoj Gorici, Trg kralja Tomislava 36	/	/	da	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Velikoj Gorici, Trg kralja Tomislava 37	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Velikoj Gorici, Prekršajni odjel	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Velikoj Gorici, SS Ivanić Grad	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Novom Zagrebu, Turinina 3	/	/	/	/	/	/	da	/	da	/	/	/
OS u Novom Zagrebu, SS Jastrebarsko	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Novom Zagrebu, SS Samobor	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Novom Zagrebu, SS Zaprešić	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Vukovaru	da	/	da	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Vukovaru	/	/	da	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Vinkovcima, J. Šokčevića 17	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Vinkovcima, Prekršajni odjel, V.Nazora 4	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Vinkovcima, SS Županja	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Zadru, Ulica Borelli 9, dio OS Zadar	/	/	da	/	/	/	/	da	/	/	/	da
OS u Zadru, Ulica dr. Franje Tuđmana 35	da	/	da	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Zadru, Ulica Borelli 9			da					da				
OS u Zadru, SS Biograd na moru	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Zadru, SS Benkovac	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	da
OS u Zadru, SS Pag	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
ŽS u Zagrebu, Trg N. Šubića Žrinskog 5	/	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
ŽS u Zagrebu, Kennedyjev trg	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OGS u Zagrebu	da	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
OGS u Zagrebu - ZK odjel, R. F. Mihanovića 9	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OKS u Zagrebu, u 2 od 4 objekta	da	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/

OPS u Zagrebu	/	/	da	/	/	/	/	da	/	/	/	/
ORS u Zagrebu, u zgradi OGS Zg	da	/	/	/	/	/	/	da	/	/	/	/
OS u Sesvetama, Industrijska cesta 15	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	da	/
OS u Sesvetama, Prekršajni odjel	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Sesvetama, Zk odjel	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Sesvetama, SS Sv. Ivan Zelina	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Sesvetama, SS Dugo Selo	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Sesvetama, SS Vrbovec	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Zlataru	da	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Zlataru, SS u Stubici	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/	/
OS u Zlataru, SS u Krapini	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/
OS u Zlataru, SS Zabok	/	/	/	/	da	/	/	/	/	/	/	/

Tablica 88. Stanje osiguranja sudova, postojeće stanje -sumarno

Pravosudna tijela												
	videon adzor	ka mer e	met al- dete ktor	zašt it arska tvr tka / portir	Pravo sudna polici ja u radno vrijem e	Pravo sudna polici ja 2x tjedno	Pravo sudna polici ja u dvije smjen e	Pravo sudna polici ja u 24 sata	Pravo sudna polici ja blagd ani, nerad ni dani	Pravo sudna polici ja - pasiv no dežur stvo	Protup rovalni sigurn osni sustav	Protup ožarni sigurn osni sustav
Vrhovni sud RH	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	1 zgra da
Visoki prekršajni sud RH	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Visoki kazneni sud	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Visoki trgovački sud RH	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Trgovački sudovi	6	1	1	0	6	1	0	2	0	0	1	1
Visoki upravni sud RH	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Upravni sudovi	2	1	1	0	4	0	0	0	0	0	0	0
Županijski sudovi	8	1	4	0	5	0	3	6	2	4	2	2
Općinski sudovi	21	1	8	44	52	0	5	2	2	3	2	2

Prema podacima dobivenim od sudova stanje osiguranja sudova moralo bi biti bolje što slijedi iz dolje navedenih podataka kako slijedi:

- videonadzor je postavljen samo u: Vrhovni sud RH, Visoki prekršajni sud RH, Visoki trgovački sud RH, 6 trgovačkih sudova (time da je videonadzor postavljen u 8 zgrada) Visoki upravni sud RH, 8 županijskih sudova, 21 općinski sud
- sudovi na kojima su postavljene kamere su: Vrhovni sud RH, Visoki prekršajni sud RH, 4 županijska suda, 8 općinskih sudova, 1 upravni sud i 1 trgovački sud
- sudovi koji raspolažu metal-detektorom su: Vrhovni sud RH, 4 županijska suda i 8 općinskih sudova, 1 upravni sud i 1 trgovački sud
- 44 suda imaju angažiranu zaštitarsku službu ili portira

Sudovi u kojima osiguranje pruža pravosudna policija:

- samo u vrijeme radnog vremena: Visoki prekršajni sud RH, Visoki trgovački sud RH, 9 trgovačkih sudova, Visoki upravni sud RH, 4 upravna suda, 5 županijskih sudova, 52 općinska suda

- dva puta tjedno: 1 trgovački sud,
- u dvije smjene: 3 županijska suda i 5 općinskih sudova,
- kroz 24 sata: Vrhovni sud RH, 6 županijska suda, 2 općinska suda,
- u vrijeme blagdana i neradnih dana: Vrhovni sud RH, 2 županijska suda i 2 općinska suda,
- kroz pasivno dežurstvo: 4 županijska suda i 3 općinska suda.
- dva općinska suda, dva županijska suda i jedan trgovački sud imaju protuprovalni sigurnosni sustav, a protupožarni sustav je postavljen u Vrhovnom sudu RH, 2 županijska suda, 2 općinska suda i 1 trgovačkom sudu.

Elektronička komunikacija u sudovima (e-Komunikacija)

E – komunikacija u sudovima (19) je elektronička razmjena dokumenata sudionika u postupku sa sudovima za predmete koji se nalaze u e-spis sustavu..

E – komunikacija je internetska aplikacija koja omogućuje:

- slanje podnesaka na sud,
- zaprimanje pismena sa suda elektroničkim putem,
- uvid u stanje spisa,
- e-mail notifikacija,
- upozorenja, ako je nad nekom od stranaka otvoren stečajni postupak,
- promjena korisničkih postavki (punomoć za slanje i za primanje pošte, promjena e-mail adrese i sl.).

e-Komunikacija omogućuje potpuni elektronički spis, online naplatu sudskih pristojbi, pristup sudu 24 sata, pristup s bilo koje lokacije, cijeli spis uvijek na raspolaganju i manje poštanske troškove.

Obavezni sudionici e-Komunikacije su:

- sudovi (općinski sudovi, trgovački sudovi, županijski sudovi, Visoki trgovački sud RH i Vrhovni sud RH)
- odvjetnici,
- javni bilježnici,
- stečajni upravitelji,
- sudski vještaci i procjenitelji,

- sudski tumači,
- povjerenici u jednostavnom postupku stečaja potrošača i
- pravne osobe.

Tablica 89. E-Komunikacija na trgovačkim sudovima

	Sud	Primljeno (eKom i web servisi)	Poslano (eKom i web servisi)	UKUPNO	Poslano poštom
Stanje na dan 31.3.2022.	TS Bjelovar	10.475	13.598	24.073	13.705
	TS Dubrovnik	8.896	18.029	26.925	14.633
	TS Pazin	22.838	41.673	64.511	35.000
	TS Osijek	25.550	45.259	70.809	38.779
	TS Rijeka	29.217	54.803	84.020	48.284
	TS Split	33.465	58.934	92.399	58.679
	TS Varaždin	16.681	26.215	42.896	23.021
	TS Zadar	14.634	25.987	40.621	28.347
	TS Zagreb	130.257	228.736	358.993	236.904
	UKUPNO	292.013	513.234	805.247	497.352

Gornja Tablica prikazuje odnos broja podnesaka poslanih/primljenih u e-obliku i klasičnom obliku.

Tablica 90. E-Komunikacija na trgovačkim sudovima po korisnicima

31.3.2022.	Odvjetnici	Stečajni upravitelji	FINA	ŽDO	Pravne osobe	Sudski vještaci, procjenitelji	Javni bilježnici	ODO	Javnost	Sudski tumači
TS Bjelovar	11.624	7.212	2.019	1.910	794	344	106	31	33	0
TS Dubrovnik	15.547	5.568	2.357	1.457	1.623	330	13	24	6	0
TS Osijek	31.540	24.533	9.980	6.491	3.555	1.774	576	132	36	8
TS Pazin	30.395	9.764	5.656	6.823	2.733	1.107	82	80	15	41
TS Rijeka	50.965	15.788	6.641	6.088	2.468	1.784	193	58	19	15
TS Split	53.738	16.612	7.810	6.966	5.109	1.529	500	88	42	5
TS Varaždin	24.210	7.812	4.343	3.598	1.613	589	675	24	32	0
TS Zadar	21.560	9.690	4.232	2.872	1.685	250	207	76	45	4
TS Zagreb	211.253	53.311	31.902	23.036	29.389	7.244	1.691	383	778	6
UKUPNO	450.832	150.290	74.940	59.241	48.969	14.951	4.043	896	1.006	79

Gornja Tablica prikazuje broj izvršene elektroničke komunikacije prema raznim adresatima.

Tablica 91. E-Komunikacija na općinskim sudovima

Stanje na dan 31.3.2022.	Sud	Primljeno (eKom i web servisi)	Poslano (eKom i web servisi)	UKUPNO	Poslano poštom
	Općinski građanski sud u Zagrebu	344.003	629.584	973.587	555.872
	Općinski kazneni sud u Zagrebu	3.544	22	3.566	112.256
	Općinski prekršajni sud u Splitu	11.950	0	11.950	81.786
	Općinski prekršajni sud u Zagrebu	9.020	0	9.020	111.580
	Općinski radni sud u Zagrebu	97.175	128.418	225.593	44.016
	Općinski sud u Bjelovaru	65.535	112.787	178.322	212.643
	Općinski sud u Crikvenici	29.881	37.977	67.858	106.587
	Općinski sud u Čakovcu	32.107	53.135	85.242	100.435
	Općinski sud u Dubrovniku	43.945	77.249	121.194	149.641
	Općinski sud u Đakovu	20.418	37.022	57.440	50.077
	Općinski sud u Gospiću	12.947	18.341	31.288	63.155
	Općinski sud u Karlovcu	54.201	78.925	133.126	156.284
	Općinski sud u Koprivnici	28.091	47.301	75.392	71.645
	Općinski sud u Kutini	19.775	36.233	56.008	54.116
	Općinski sud u Makarskoj	28.490	48.017	76.507	88.704
	Općinski sud u Metkoviću	11.133	17.412	28.545	44.115
	Općinski sud u Novom Zagrebu	67.423	113.161	180.584	221.142
	Općinski sud u Osijeku	92.128	172.543	264.671	177.882
	Općinski sud u Pazinu	46.337	82.159	128.496	154.445
	Općinski sud u Požegi	17.791	31.192	48.983	42.180
	Općinski sud u Puli - Pola	73.953	120.611	194.564	148.385
	Općinski sud u Rijeci	133.521	201.111	334.632	355.911
	Općinski sud u Sesvetama	32.004	56.406	88.410	118.991
	Općinski sud u Sisku	40.723	69.580	110.303	117.165
	Općinski sud u Slavonskom Brodu	52.756	91.617	144.373	108.977
	Općinski sud u Splitu	184.232	310.049	494.281	494.943
	Općinski sud u Šibeniku	51.926	79.252	131.178	200.757
	Općinski sud u Varaždinu	56.035	90.098	146.133	162.767
	Općinski sud u Velikoj Gorici	24.671	44.699	69.370	98.084
	Općinski sud u Vinkovcima	41.523	67.036	108.559	102.005
	Općinski sud u Virovitici	29.156	46.459	75.615	99.252
	Općinski sud u Vukovaru	18.670	33.005	51.675	47.678
	Općinski sud u Zadru	80.825	140.731	221.556	300.049
	Općinski sud u Zlataru	32.937	60.217	93.154	160.888
	Ukupni zbroj	1.888.826	3.132.349	5.021.175	5.114.413

Gornja Tablica prikazuje odnos broja podnesaka poslanih/primljenih u e-obliku i klasičnom obliku.

Tablica 92. E-Komunikacija na općinskim sudovima po korisnicima

31.3.2022.	Odvjetnici	Pravne osobe	ODO	Sudski vještaci, procjenitelji	Javni bilježnici	Stečajni upravitelji	Javnost	Sudski tumači	Povjerenici u JPSP-u	Radnici u sindikatu	FINA	ŽDO	MUP
Općinski građanski sud u Zagrebu	779.977	129.642	13.757	39.078	4.481	3.393	2.657	17	357	2	12	214	0
Općinski kazneni sud u Zagrebu	2	2	3.549	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0
Općinski prekršajni sud u Splitu	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.949
Općinski prekršajni sud u Zagrebu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.020
Općinski radni sud u Zagrebu	154.415	52.491	8.031	9.780	1	477	354	2	0	13	0	29	0
Općinski sud u Bjelovaru	132.530	24.418	13.920	2.194	964	186	244	5	17	0	0	7	3.837
Općinski sud u Crikvenici	56.752	5.738	919	2.031	769	98	42	10	0	0	0	6	1.493
Općinski sud u Čakovcu	59.724	15.263	5.996	1.949	136	211	54	21	0	1	0	2	1.885
Općinski sud u Dubrovniku	93.589	12.811	8.345	3.789	68	297	106	13	3	2	0	12	2.159
Općinski sud u Đakovu	43.697	8.445	1.846	1.514	665	42	73	0	0	0	0	2	1.156
Općinski sud u Gospiću	20.850	4.514	3.587	601	124	33	49	2	14	0	0	11	1.503
Općinski sud u Karlovcu	93.668	14.381	16.591	3.462	1.349	175	113	0	9	1	0	16	3.361
Općinski sud u Koprivnici	53.219	12.123	5.445	1.220	942	89	56	0	0	0	0	6	2.292
Općinski sud u Kutini	40.105	8.911	1.575	1.399	2.641	66	167	0	0	0	0	5	1.139
Općinski sud u Makarskoj	61.173	5.995	3.516	3.588	219	99	46	8	0	0	0	52	1.811
Općinski sud u Metkoviću	21.004	4.516	1.216	285	50	110	50	11	0	0	0	1	1.302
Općinski sud u Novom Zagrebu	136.590	25.043	10.117	3.136	629	806	513	18	114	0	0	40	3.578
Općinski sud u Osijeku	165.032	58.175	22.295	6.497	9.373	161	320	9	0	2	12	13	2.782
Općinski sud u Pazinu	101.025	14.391	7.247	3.549	142	396	88	55	0	0	12	20	1.571
Općinski sud u Požegi	33.956	8.171	3.608	1.754	52	80	32	1	0	0	0	4	1.325
Općinski sud u Puli - Pola	143.587	23.363	15.348	9.033	200	509	269	80	18	1	0	47	2.109
Općinski sud u Rijeci	254.537	43.993	14.244	13.598	2.024	999	214	72	51	2	0	30	4.868
Općinski sud u Sesvetama	67.744	15.017	1.062	1.743	188	217	194	0	0	0	0	2	2.243
Općinski sud u Sisku	67.645	22.169	6.783	2.310	7.380	132	844	16	7	10	0	12	2.995
Općinski sud u Slavonskom Brodu	94.555	27.514	12.830	5.844	246	441	88	2	3	1	0	15	2.834
Općinski sud u Splitu	382.693	69.756	20.846	17.000	1.557	1.773	534	33	28	0	24	37	0
Općinski sud u Šibeniku	104.721	14.307	5.314	3.521	84	278	244	4	0	4	0	23	2.678
Općinski sud u Varaždinu	106.589	21.754	9.733	2.999	1.832	185	225	2	13	3	0	33	2.765

Općinski sud u Velikoj Gorici	51.211	11.881	3.351	1.038	117	87	104	1	7	3	0	7	1.563
Općinski sud u Vinkovcima	67.054	24.384	11.194	2.848	285	95	528	0	0	0	0	20	2.151
Općinski sud u Virovitici	47.029	15.030	7.943	968	1.854	94	481	0	14	18	0	4	2.180
Općinski sud u Vukovaru	27.855	13.069	8.263	1.223	100	40	25	0	0	0	0	35	1.065
Općinski sud u Zadru	173.066	24.601	12.666	2.381	1.441	350	445	54	1	0	0	60	6.491
Općinski sud u Zlataru	59.814	18.085	10.193	1.843	518	164	199	0	15	0	0	0	2.323
UKUPNO	3.695.409	749.953	271.330	152.175	40.431	12.083	9.358	436	671	63	60	778	88.428

Gornja Tablica prikazuje broj izvršenih elektroničkih komunikacija prema raznim adresatima

Tablica 93. Broj registriranih korisnika e-Komunikacije

Uloga	Broj registriranih korisnika e-komunikacije na dan 6.4.2022.
Odvjetnik	4.854
Javni bilježnik	344
Javnos	2.934
Povjerenik u JPSP-u	175
Stečajni upravitelj	467
Sudski vještak	3.795
Sudski procjenitelj	176
Sudski tumač	2.881
Pravna osoba	57.884
Radnik u sindikatu/udruzi sindikata ili poslodavaca (više razine)	23
Ukupno	73.533

Tablica 94. Udio e-Komunikacije općinskim i

Ožujak 2022.	Udio e-komunikacije
Trgovački sudovi	72,4%
Općinski sudovi	55,1%

trgovačkim sudovima, usporedba s ožujkom 2021.

Ožujak 2021.	Udio e-Komunikacije
Trgovački sudovi	47%
Općinski sudovi	29%

Gornja tablica pokazuje da je prema podacima za ožujak 2022., udio e – komunikacije odnosu na isto razdoblje prošle 2021. godine na trgovačkim sudovima porastao za 24,4%, a na općinskim sudovima za 26,1%

DODATAK IZVJEŠĆU - ANALIZA STANJA I PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJE RADA

Kaznena grana sudovanja

Ovom granom sudovanja obuhvaćeni su kazneni i prekršajni postupci. O ovoj grani prava u javnosti je stvoren dojam na temelju brojnih komentara o neadekvatnom kažnjavanju koji su se postupno pretvorili u kritiku kaznene prakse hrvatskih sudova, a ta kritika je dijelom osnovana i dijelom neosnovana. Naime, hrvatski sudovi kod kaznenih djela za koje je propisan veliki raspon kazne, primjerice od tri do deset godina kazne zatvora, izriču minimalno propisane kazne i onda kada se radi o ozbiljnim posljedicama kaznenog djela kao što je gubitak života u skrivljenoj prometnoj nesreći. U takvim slučajevima pojedini suci primjenjuju izvanredno ublažavanje kazne te izriču kaznu zatvora manju i od zakonskog minimuma, na što se nadovezuje ista praksa tijekom izvršenja kazne. Naime, kada osoba osuđena na kaznu zatvora i počne izdržavati kaznu zatvora tada suci izvršenja prečesto odobravaju uvjetni otpust, pa se na kraju dolazi do prakse u kojoj se za kazneno djelo za koje je mogla biti izrečena kazna zatvora i do deset godina okrivljenika osuđuje na dvije godine zatvora, a on na slobodu izlazi nakon nešto više od jedne izdržane godine zatvora. Takvoj praksi je prigovorio i Europski sud za ljudska prava navodeći da se na taj način ne štiti ljudski život kao zaštićeno dobro (presuda Smiljanić c/a Hrvatska). Dodatno je nedostatak sudske prakse na čijem otklanjanju treba raditi neadekvatno izricanje kazni osobama koje su prethodno već počinile veći broj prekršaja i/ili kaznenih djela (recidivisti). To je pojam kaznenog prava koji je vrlo dobro poznat u doktrini i neprihvatljivo je da se to prilikom izricanja kazni nedovoljno uzima u obzir.

U skladu s navedenim Vrhovni sud će u okviru Pravosudne akademije organizirati predavanja za suce na kojima će se analizirati dosadašnja sudska praksa i formulirati preporuke s ciljem prilagodbe sudske prakse navedenom stavu suda EU-a. Uostalom, već dosadašnje analize pokazuju kako se u ovakvim slučajevima radi o praksi dijela nižih sudova koja je pojedine okolnosti pogrešno kvalificirala kao „osobito olakotne okolnosti“, a to je pravni standard koji služi kao činjenična i pravna podloga za izvanredno ublažavanje kazne koje se primjenjivalo i onda kada za tim, pravilnom kvalifikacijom tih okolnosti, nije bilo potrebe. Čini se da pojedini suci u prekršajnim postupcima tako već rade i sve češće se izriče kazna zatvora i/ili oduzimanje vozila. Novčane kazne koje se izriču u prekršajnim postupcima za prihode prosječnog hrvatskog građana i nisu tako male i to pokazuju neke usporedbe, ali je jedan od razloga njihove relativne neefikasnosti u tome što njihova naplata često ostaje neuspješna. S tim u vezi će vjerojatno trebati promijeniti i propis s obzirom da je ostavljen predugi rok od 2 godine za naplatu novčane kazne izrečene u prekršajnom postupku - /čl. 34, stavak drugi Prekršajnog zakona/. Navedeni rok treba skratiti tako da rok za naplatu novčane kazne bude tri ili četiri mjeseca. Na ovaj način bi se povećala učinkovitost kažnjavanja, jer nakon toga slijede druge mjere zamjene za novčanu kaznu kao što je zatvorska kazna. Nuzgredno napominjem kako je neshvatljivo da je nakon trideset godina hrvatske državnosti u prekršajnoj materiji ostao propis o izricanju kazne u protuvrijednosti njemačke marke, to je nešto što se nije smjelo dogoditi.

Spajanje prekršajnih sudova s općinskim sudovima je možda donijelo neke uštede, ali je uočeno da su na nakon takvog spajanja pojedini predsjednici općinskih sudova odlučili smanjiti broj prekršajnih sudaca prebacujući ih u druge grane sudovanja, primjerice rad na parničnim predmetima. Takva rješenja nisu uvijek dobra.

Naime, na prvom stupnju se zbog smanjenja broja prekršajnih sudaca smanjuje ažurnost rada na prekršajnim predmetima, dodatno oni suci koji na ovaj način budu prebačeni na drugu granu prava – građansko budu obično nezadovoljni i to iz motrišta kvalitete sudačkog rada nije dobro. Naime, uvijek je dobro da suci rade u onoj grani prava za koju osjećaju sklonost i u kojoj su već stekli određenu rutinu i iskustvo. Pored toga, u takvim postupcima predsjednika sudova se očituje i shvaćanje koje nije u potpunosti u skladu s prirodom sudačkog posla. Naime, u ustavnosudskoj praksi je već rečeno da sudac ima ustavno pravo suditi u onoj grani prava u kojoj ima dovoljno znanja i iskustva na temelju kojih može suvereno donositi odluke. Stoga će u ovom dijelu biti potrebno mijenjati praksu predsjednika sudova na način da takva potpuna promjena grane prava kojom se sudac bavi bude samo krajnje sredstvo, dakle ta mjera se ne može isključiti, ali ako se već tome pribjegava treba sucu ostaviti dovoljno vremena da se pripremi za takvu promjenu.

Osnivanjem Visokog kaznenog suda Vrhovni sud je doista rasterećen s obzirom da je prije toga bio preopterećen postupcima u kojima je on obavljao funkciju drugostupanjskog suda. Međutim, predvidljivo je da će protiv presuda Visokog kaznenog suda početi pristizati zahtjevi za izvanredno preispitivanje njihovih odluka kojih do sada nije bilo u slučaju kada bi Vrhovni sud donio presudu povodom žalbe. Stoga će se približno istom nakon dvije godine moći bolje procijeniti je li i u kojoj mjeri Vrhovni sud ovom promjenom rasterećen, a ovo vrijeme Vrhovni sud će posvetiti rješavanju svih zaostataka i posebno složenijih predmeta, kojih još uvijek ima. Osnivanje Visokog kaznenog suda otvorilo je i određene dvojbe oko toga ima li Vrhovni sud i dalje takvu nadležnost koja mu omogućuje ujednačavanje sudske prakse. Postojeći sustav je sada takav da ni Visoki kazneni sud nema onu nadležnost koju je prema prvobitnom prijedlogu trebao imati, dakle da odlučuje o žalbama protiv svih prvostupanjskih presuda, jer u nekim slučajevima će o žalbama protiv kaznene presude koju izrekne općinski sud odlučivati županijski sudovi. Navedena situacija omogućuje stvaranje neujednačene sudske prakse između pojedinih županijskih sudova, a to je nešto što ni iz aspekta prakse suda EU-a nije prihvatljivo i takvo rješenje je prigovoreno Rumunjskoj. Stoga će biti potrebno provesti širu raspravu o tome je li eventualno potrebno i u kojem stupnju mijenjati odredbe Zakona o kaznenom postupku i Zakona o sudovima, kako bi Vrhovni sud imao mogućnost ujednačavati sudsku praksu, vodeći računa o njegovom ustavnom položaju i činjenici da zbog specifične prirode kaznenog postupka već na prvom stupnju može doći do ozbiljnih povreda temeljnih ljudskih prava. S druge strane, Visoki kazneni sud nije popunjen predviđenim brojem sudaca te se već od početka zapaža preopterećenost tog suda, nejasno je iz kojih razloga ovaj sud nije odmah popunjen predviđenim brojem sudaca.

U pogledu velikih predmeta koji se obično vode kao uskočki predmeti na četiri velika županijska suda moguće je primijetiti da i kod ovih predmeta dolazi do produljenja postupaka, većim dijelom kod kaznenih predmeta s gospodarskom tematikom. Naime, u takvim predmetima svi koji sudjeluju u kaznenom postupku, dakle suci, odvjetnici i državni odvjetnici, susreću se s materijom trgovačkog prava koja im u pravilu nije bliska. To nije dobro jer se na ovaj način stvara mogućnost postojanja „dva paralelna trgovačka prava“. Taj problem ću pokušati riješiti poticanjem sudaca iz obje grane (trgovačkog i kaznenog prava) da više razmjenjuju informacije i sudsku praksu, a moguće su i određene zakonske izmjene.

Sličan problem se pokazuje i u radu upravnih sudova, koji imaju vrlo široku nadležnost. Tako oni odnosno Visoki upravni sud ima nadležnost u sporovima povodom upravne tužbe protiv rješenja koja donose, primjerice, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja i Državni zavod za intelektualno vlasništvo. Nadležnost upravnih sudova je u ovoj vrsti sporova propisana prema formalnom kriteriju s obzirom da se

tužbom osporava zakonitost rješenja koje je donijelo upravno tijelo, ali u meritumu se tu radi o sporovima iz oblasti trgovačkog prava (prava tržišnog natjecanja i prava intelektualnog vlasništva). Prema važećem rješenju Vrhovni sud samo u ograničenom broju slučajeva može odlučivati u materiji upravnih sporova. Naime, ovi sporovi su sada u nadležnosti upravnih sudova i oni često završavaju presudom koju donosi Visoki upravni sud. Međutim, protiv odluke Visokog upravnog suda stranke upravnog postupka i/ili zainteresirana osoba nemaju neposredno pravo podnijeti Vrhovnom sudu zahtjev za izvanredno preispitivanje odluke Visokog upravnog suda nego se prema postojećem rješenju one trebaju obratiti Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske i ono je jedino procesno legitimirano podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje presude Visokog upravnog suda. Na ovaj način se u bitnoj mjeri uvodi svojevrsni filter kroz odluku Državnog odvjetništva RH i to u ovom obliku nije opravdano. Naime, nema nikakvog razloga da pojedina upravna tijela kao što su ministarstva ili specijalizirane agencije (HNB, HANFA, HAKOM, Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, Državni zavod za intelektualno vlasništvo i dr.) nemaju procesnu legitimaciju odnosno ovlast sami donijeti odluku, u specifičnoj materiji kojom se bave, o tome hoće li ili neće podnijeti zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude Vrhovnom sudu.

Isti problem se pojavljuje i u području prekršajnog prava. Naime, Vrhovni sud Republike Hrvatske je na isti način kao i kod upravnih sporova na neki način „razvlašten“ budući da može odlučivati o zakonitosti pravomoćnih prekršajnih presuda Visokog prekršajnog suda samo ako Državno odvjetništvo odluči podnijeti Vrhovnom sudu zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne odluke. Na ovaj način Vrhovnom sudu je u bitnoj mjeri sužena mogućnost intervenirati u pojedine pravomoćne prekršajne presude. Na opisani način stvorena je situacija u kojoj su Visoki upravni sud i Visoki prekršajni sud, zbog opisane reducirane mogućnosti Vrhovnog suda da intervenira u njihovim predmetima, gotovo dobili status Vrhovnog upravnog suda odnosno Vrhovnog prekršajnog suda i to u bitnoj mjeri otežava Vrhovnom sudu ujednačavanje sudske prakse, a tome se sada dijelom pridružuje i Visoki kazneni sud. Prema tome, može se reći da je u oblasti prekršajnog, kaznenog i upravnog prava prema postojećem zakonodavstvu došlo do sužavanja nadležnosti Vrhovnog suda Republike Hrvatske i takvo stanje treba promijeniti, a navedeni visoki sudovi (Visoki kazneni, Visoki upravni i Visoki prekršajni sud) su slijedom ovakvih zakonskih odredbi de facto velikim dijelom dobili poziciju vrhovnih sudova u području svoje nadležnosti, što oni de iure nisu.

Pored toga, bit će potrebno organizirati stručnu raspravu na koju će biti pozvani profesori kaznenog prava sa sva četiri pravna fakulteta te predstavnik Državnog odvjetništva na kojoj će se raspraviti je li postojeće zakonsko rješenje i praksa koja je stvorena u pogledu izručenja temeljem europskog uhiđenog naloga u bitnim crtama sukladna propisima i praksi većine zemalja EU-a. To se pitanje kod nas ispolitiziralo, ali se ovdje radi o tome da nema nikakve potrebe da Republika Hrvatska jedan isti pravni izvor kao što je europski uhiđbeni nalog tumači i primjenjuje tako da kao rezultat toga izručuje svoje državljane stranim državama u većem opsegu od onog što je uobičajeno i nužno u okviru onoga što EU direktiva propisuje.

Građanska grana sudovanja

Ono što se često naziva građanskom granom sudovanja je u današnje vrijeme ponešto neprecizan termin s obzirom da se time pokriva i klasični opći civil i trgovačko pravo, a koji se značajno razlikuju. Negdje između ove dvije grane prava sve više se pojavljuje kao relativna novost potrošačko pravo. Ono se u doktrini smatra dijelom trgovačkog prava, ali s obzirom da se kod njega kao jedna stranka uvijek pojavljuje

fizička osoba to onda u ovim sporovima odlučuju općinski sudovi. Ova grana prava je sada vrlo aktualna zbog velikog broja sudskih sporova, za sada oko 40 tisuća, koji se vode pred općinskim sudovima temeljem kolektivne tužbe i radi se o jednom dodatnom opterećenju općinskih sudova kojeg do sada nije bilo, a ujedno je za suče ta vrsta sporova relativno nova. Međutim, potrošačko pravo će biti i u daljnjem razdoblju vrlo prisutno i zbog toga će vjerojatno biti potrebne određene organizacijske promjene unutar općinskih sudova. Naime, na temelju prava EU-a razvila su se potpuno nova pravila postupanja kako u parničnim tako i u ovršnom postupku od kojih pojedina (načelo djelotvorne zaštite i načelo oficioznosti) iz temelja mijenjaju neka do sada temeljna načela kao što su načelo formalnog legaliteta u ovršnom postupku. U ovom dijelu bit će potrebne promjene sudske prakse te je o ovom pitanju Vrhovni sud donio već nekoliko odluka i načelnih stajališta, potrebne su i određene izmjene Ovršnog zakona, radi se o materiji koju je sud EU-a kvalificirao kao kogentno pravo u rangu javnog poretka EU-a, iz toga proizlaze i obveze hrvatskih sudaca u primjeni prava EU-a, pogotovo ako to ide u prilog jačanja pravnih standarda i prava hrvatskih potrošača. Problem blokiranih koji su blokirani na temelju pravomoćnih rješenja javnih bilježnika stvara također vrlo veliko nezadovoljstvo. Bez obzira što taj problem nije izravno vezan uz rad sudova on se sudova tiče utoliko što većinu rješenja o ovrsi javni bilježnici izdaju protivno direktivama i sudskoj praksi suda EU-a i ovaj problem treba riješiti izmjenom propisa ili sudske prakse. Položaj blokiranih moguće je u bitnoj mjeri poboljšati unošenjem izmjena u tzv. pravilo uračunavanja u sve potrošačke zakone, prema njemačkom ili francuskom uzoru, a moguće je i da država propisom ograniči tijek zateznih kamata, kao što je to svojedobno učinila Slovenija. Napominjem da su ovlasti sudova u primjeni EU prava znatno veće nego kada je u pitanju primjena domaćeg prava i ovu ovlast sudovi još nisu koristili, no to ne znači da će tako ostati dovijeka.

U javnosti i u stručnim raspravama se puno komentiraju relativno česte izmjene Zakona o parničnom postupku i Ovršnog zakona te se smatra da je za rješavanje velikih zaostataka u rješavanju to bitno ili čak presudno. Mislím da se kod toga radi o normativnom optimizmu i dodatno nerazumijevanju samog ZPP-a. Naime, ništa bitno ZPP-u nikada nije nedostajalo, poboljšanja su uvijek moguća, no nije ZPP niti nerad sudaca uzrok tome što novi predmeti svih vrsta svake godine u tako velikom broju pristižu na sudove. U svim tim raspravama u velikoj mjeri se zanemaruje pitanje tehničkih uvjeta rada, naročito prvostupanjskih sudova.

Naime, samo u velikim gradovima kao što su Zagreb, Rijeka i Split općinski sudovi su do sada radili u uvjetima koji ne zadovoljavaju. Zagrebački Općinski građanski sud radi u zgradi izgrađenoj za vrijeme bivše države koja doduše nije oštećena u potresu, ali koja je izvedena tako da ono što se naziva sudnicama čine male sobe koje jedva da zadovoljavaju kao kabinet za suca i njegovog/njezinog zapisničara, dakle rasprave se odvijaju u tim sobama koje uopće ne zaslužu da ih se naziva sudnicama i to je došlo do izražaja za vrijeme pandemije kada u velikom broju tih soba – sudnica nije bilo moguće razdvojiti stranke na sigurnu udaljenost od dva metra.

Split je istom nedavno preselio svoj Općinski sud sa lokacije u Dračevcu koja je prema mnogim komentarima bila udaljena, neprikladna lokacija za općinski sud drugog po veličini grada u Hrvatskoj, u Rijeci se prema mojim informacijama Općinski sud nalazi na više lokacija, poznato mi je da Ministarstvo pravosuđa i uprave ima u planu napraviti novo i bolje rješenje, ali se postavlja pitanje u što je otišlo proteklih trideset godina s obzirom da je i Rijeka izuzetno velik i značajan grad u Republici Hrvatskoj. Imam informacije da je Svjetska banka uključena u to kreditiranje, pa kad je već tako onda od njih treba usvojiti i neka nova načela u izgradnji sudskih zgrada. Naime,

Svjetska banka i u drugim zemljama EU-a kreditira izgradnju zgrada i to radi prema novim načelima arhitekture za koje je izmišljen novi naziv – juditecture, koji je spoj izraza za pravosuđe na engleskom (judiciary) i (architecture). Radi se o načelu prema kojemu se stvara unutarnji raspored prostorija unutar sudske zgrade i u bitnome se to radi tako da sudnice budu odvojene na onom dijelu sudske zgrade koji je ujedno jedini dio u koji stranke smiju pristupiti, dok drugi dio čine kabineti sudaca i to je onaj dio u koji stranke ne smiju pristupiti. Prema ovim načelima je, prema mojim informacijama, izgrađen jedino Općinski kazneni sud u Zagrebu i nadam se da će prema tim načelima biti izgrađene barem one zgrade koje kreditira Svjetska banka. To je bitno stoga što se na ovaj način sprječava stranke da neosnovano dolaze sucu u njegov kabinet, dakle parnični sudac u takvom kontradiktornom postupku ne smije razgovarati s jednom strankom u odsutnosti protivne stranke, a arhitektura tome na ovaj način pomaže odnosno ako nema takve arhitekture onda takav loš raspored prostorija odmaže sucu. Problemi s prostorom su došli još više do izražaja ne samo zbog pandemije nego i zbog potresa. Primjera radi, Trgovački sud u Zagrebu je došao u vrlo tešku situaciju i jedan dio sudaca radi na novoj lokaciji, a isto takva je situacija i sa Županijskim sudom u Zagrebu. Međutim, dok se obnovi Županijskog suda u Zagrebu pristupilo odmah Trgovački sud u Zagrebu kao najveći trgovački sud u državi do danas nije obnovljen. Prema informacijama koje doznajem iz novina predviđeno je preseljenje Trgovačkog suda te Visokog trgovačkog suda na novu lokaciju u Selskoj kao i Upravnog i Visokog upravnog suda, dok bi Županijski sud u Zagrebu i Visoki kazneni sud ostali na istom mjestu odnosno vjerojatno bi se proširili na prostor kojeg sada koristi Trgovački sud u Zagrebu. Ako je ta informacija točna, jer službeno o tome nisam obaviješten, onda takav planirani raspored nije dobar. Naime, radi dojma koji je u ovom slučaju bitan, nije dobro da se na istoj lokaciji nalazi sud prvog stupnja i sud drugog stupnja koji odlučuje o žalbama protiv odluka tog suda prvog stupnja, dakle nije dobro da su u predviđenom planu Trgovački sud i Visoki trgovački sud na istoj lokaciji kao i Upravni sud i Visoki upravni sud (Selska ulica) niti je dobro da su Županijski sud i Visoki kazneni sud na istoj lokaciji (blok Zrinjevac-Amruševa). Opisane teškoće odnosno nedostaci u sudskim zgradama su takvi da su u uvjetima pandemije i potresa (Zagreb i šira okolica) nedvojbeno utjecali na mogućnost rada sa strankama odnosno održavanja ročišta unatoč naporima da se taj utjecaj smanji korištenjem moderne informatičke tehnologije.

Iako Ministarstvo pravosuđa i uprave navodi da radi na poboljšanju stanja te da ima plan izgradnje ili rekonstrukcije većeg broja sudova mislim da se to i dalje ne može zvati sustavnom obnovom nego se više radi o popravljaju zatečenog stanja. Naime, treba napraviti plan za područje čitave Hrvatske i izgraditi ili obnoviti sudove prema jedinstvenom arhitektonsko-graditeljskom standardu te prema raspoloživim informacijama koje dobivam više od medija i sudaca nego od Ministarstva proizlazi, primjerice, kako nije predviđena izgradnja nove zgrade za Općinski građanski sud u Zagrebu. Iz navedenog zaključujem kako Ministarstvo smatra da za tim nema potrebe jer ovaj sud nije oštećen u potresu. Međutim, upravo takav stav pokazuje kako Ministarstvo nema razrađen pristup ovim pitanjima. Općinski građanski sud u Zagrebu je najveći općinski sud u državi i po broju sudaca i po broju sudskih predmeta i u njemu suci pretežito rade u malim sobama koje se ne bi smjele zvati sudnicama i na neki način je izgled najvećeg suda sramota za čitavu državu, a još više shvaćanje da u tome nema ništa što bi trebalo mijenjati. Sud prije svega treba biti funkcionalan, ali on u nekom minimalnom stupnju treba biti i reprezentativan. S druge strane, dok se ne provede konačna i temeljita izgradnja i obnova sudskih zgrada potrebno je brže pronalaziti privremena rješenja. Ministarstvo pravosuđa i uprave je uz podršku Svjetske banke krenulo u izgradnju nove zgrade Općinskog suda u Rijeci i to će nužno potrajati određeno vrijeme, ali do tada treba pomoći ovom sudu koji sada radi u neadekvatnim uvjetima na više lokacija da dobije normalne uvjete za rad. To se može postići kako u slučaju riječkog tako i u slučaju zagrebačkog suda tako da se na određeno vrijeme

uzme u zakup veći poslovni prostor (npr. u Zagrebu se na udaljenosti od cca jedan kilometar od Općinskog suda nalaze velike hale Zagrebačkog velesajma i tamo su se mogle privremeno smjestiti sudnice u kojima se moglo raspravljati i za vrijeme pandemije. U Rijeci se moglo pomoći Općinskom sudu tako da mu država preda na korištenje određene državne nekretnine kojima raspolaže, ali to nije učinjeno). Stoga se može zaključiti da se sudovima općenito, a naročito sudovima prvog stupnja ne osiguravaju prijeko potrebni uvjeti za rad. Potrebno je hitno uzeti u zakup za sve sudove u Hrvatskoj poslovni prostor veće površine koji bi se preuredio u veće sudnice u kojima bi se održavale rasprave sa većim brojem sudionika kao što su ročišta u stečajnim, kaznenim ili parničnim postupcima s većim brojem stranaka, a paralelno treba početi raditi na izgradnji jedinstvenog standarda za izgradnju i opremanje sudskih zgrada.

S tim u vezi želim naglasiti da se kod nas već dulje vrijeme smatra kako je informatizacija pravosuđa gotovo čarobni štapić koji će riješiti većinu problema te se ističe kako će to učiniti rad sudova transparentnijim odnosno otvorenijim za javnost. S tim u vezi bilo je opravdanih prigovora da nisu sve presude odnosno odluke sudova dostupne strankama i povodom tih prigovora sam se suglasio s ministrom pravosuđa i uprave da se naprave izmjene koje će omogućiti strankama da sve presude budu javno dostupne. To je sada stvar tehničke provedbe, a jedan od razloga koji se navodio kao razlog zašto to do sada nije učinjeno je anonimizacija odluka. U vezi s tim je bilo prijedloga da se ukine obveza takve anonimizacije jer postoji znatan broj zemalja koje ne provode anonimizaciju sudskih odluka. Međutim, držim da u ovom slučaju ipak treba zauzeti oprezniji pristup i nastaviti s anonimizacijom sudskih presuda, a potrebno je razmotriti postoji li kakav program pomoću kojeg se taj proces može ubrzati. O navedenom pitanju anonimizacije može se održati i javna rasprava.

Međutim, glavni problem je činjenica da sustav informatizacije kojim sada upravlja FINA u praksi sudaca i sudskih zapisničara dovodi do značajnog usporavanja u radu. Naime, sustav e-spisa je do sada gotovo svaki drugi dan imao određeno razdoblje usporenog rada, pored toga on je zamišljen i proveden kao kompliciran sustav s mnoštvom podataka, od kojih su mnogi nepotrebni i njihovo unošenje u sustav oduzima sudskim službenicima veliku količinu radnog vremena. Kod toga se u potpunosti ignorira činjenica da sudovi s postojećim sustavom službeničkih plaća teško mogu privući i zadržati kvalitetne informatičke stručnjake koji bi mogli na brz i stručan način otklanjati ovakve poteškoće i pružati pomoć sudskim službenicima i do toga dolazi zbog toga što su informatičari u današnje vrijeme na tržištu traženi i dobro plaćeni. Dakle, nije dovoljno samo uvesti računala i instalirati software nego sve to treba i održavati. Sve što je povezano s informatikom je za hrvatski standard i dalje skupo i stoga postojeći sustav treba u znatnoj mjeri pojednostaviti.

Prema tome, ako sudac ne može održavati ročišta zbog pandemije ili potresa ili zbog toga što mu ne radi ili slabo radi informatički sustav ili nema zapisničara onda to dovodi do zastoja u njegovom radu, ali to nije odgovornost ni suca niti nekakav nedostatak ZPP-a nego to ulazi u kategoriju općih uvjeta rada koji su u prevelikom broju slučajeva nezadovoljavajući.

Poseban problem kojeg se također uporno ignorira tiče se uglavnom rada prvostupanjskih sudova. Naime, prvostupanjski suci su udarna snaga koja u prvom stupnju treba riješiti pravni i životni problem koji se zove sudski predmet. Da bi se taj predmet mogao uredno voditi sucu je potrebna pomoć i nju mu daje službenik koji u parničnom postupku ima i zasebnu procesnu ulogu, a naziva se zapisničar. Općenito u djelovanju Ministarstva uočavam nerazumijevanje uloge zapisničara te se njih sistemski svrstava u kategoriju pomoćnog osoblja i kod toga se u potpunosti

zanemaruje da sudski zapisnik pored suca potpisuje i ovjerava i sudski zapisničar. Radnje – ovjere zapisnika kao javne isprave sada izvan sudskog postupka obavljaju javni bilježnici, ali dok suci i javni bilježnici imaju koliko toliko veliku plaću (za hrvatske pojmove) sudski zapisničari na hrvatskim sudovima primaju plaću koja se standardno kreće u razini minimalno propisane plaće, što je apsolutno neprihvatljivo za taj opseg i težinu posla koju oni obavljaju. Naime, zapisničari nisu samo obični daktilografi nego su to osobe koje vrše kompletnu manipulaciju sa spisima u fizičkom obliku te se doslovno radi o fizičkom radu, oni vode različite evidencije, često obračunavaju sudske pristojbe, pored toga sada trebaju pokazati i znatne informatičke vještine, pored rada sa strankama. Takav opseg i težina rada dovodi to toga, u uvjetima kada je većina sudaca preopterećena spisima, da se sudski zapisničari često razbolijevaju i odlaze na bolovanja ili se nastoje odmaknuti od tog radnog mjesta prelaskom na neko lakše mjesto unutar istog ili drugog suda ili u posljednje vrijeme prelaze u druga ministarstva i agencije, jer im ona nude istu ili veću plaću s manje rada. Dakle, došli smo već do toga da su ministarstva postala nelojalna konkurencija sudovima u ovom dijelu s obzirom da sudovi ne mogu dobiti veća sredstva odnosno veće koeficijente za sudske zapisničare. To dovodi do ozbiljnih poremećaja u radu velikog broja sudaca odnosno sudova prvog stupnja i takav konstantni manjak sudskih zapisničara se vrlo negativno odražava na rad prvostupanjskih sudova u cjelini. Taj problem se onda najčešće rješava na način koji zapisničarima stvara dodatno opterećenje odnosno oni zapisničari koji su prisutni na radu odlaze na zamjenu drugim sucima koji su ostali bez zapisničara, dok sudac kod kojeg je zapisničar trajno raspoređen taj dan ostaje bez zapisničara. Dakle, postojeći sustav nije u stanju svakom sucu osigurati prisutnost zapisničara na poslu svaki radni dan i onda se smatra da je takva smanjena aktivnost stvar nerada suca ili da se radi o nekom nedostatku ZPP-a. Prema tome, osnovne zadaće Ministarstva pravosuđa i uprave su jednostavne i u ovoj fazi se svode na tri stvari: 1. izgradnja sudova s pravim sudnicama i uz nastojanje da sudovi budu funkcionalni i u minimalnom stupnju reprezentativni. Pokojni prof. Triva je citirao izreku da je država onakva kakvi su joj sudovi, pa bez obzira na sve kritike koje se izriču sucima za izgled sudskih zgrada oni nisu odgovorni jer je Ministarstvo pravosuđa i uprave ono koje im doznačuje sredstva za tu svrhu; 2. Informatizacija koja se u ovom obliku provodi već dulje od deset godina usporava rad sudaca umjesto da ga čini bržim. Pored toga, treba razmisliti je li moguće projektirati čitav sustav bez fizičkog spisa, uzevši u obzir da su brojni spisi deblji od dvjesto strana i pitanje je koliko je moguće i zdravo čitav spis čitati putem ekrana, dodatno pojedine isprave u izvorniku će još dugo vremena biti u papirnatom obliku (ugovori i slično); 3. Status sudskih službenika i namještenika je općenito podcijenjen, a naročito sudskih zapisničara. Od njih se traži vrlo mnogo a daje im se vrlo malo, a upravo oni su u postojećim uvjetima vrlo važni za pravilno funkcioniranje sudova. Sadašnja situacija s zapisničarima na prvostupanjskim sudovima je kritična. Oni su s jedne strane preopterećeni, a s druge strane potplaćeni (plaća cca 4300,00 kn). Isti problem sudovi imaju sa službenicima koji rade na računovodstvenim poslovima te i oni imaju na sudovima velik opseg posla i male plaće u odnosu na druge pravne osobe i na sudovima postoji trajan problem kako privući i zadržati zapisničare i službenike u računovodstvima, ali i ostale službenike i namještenike. Bilo je već prijedloga da se sudskim službenicima i namještenicima povećaju plaće za barem 30%, no sudskim zapisničarima treba povećati i koeficijent, iz navedenih razloga. Novi zapisničari se teško pronalaze i zapošljavaju te smatram opravdanim prijedlog da se izostavi jedna godina staža kao uvjet za primitak u radni odnos čime bi se proširila baza kandidata.

Ako se želi povećati ažurnost rada sudova presudno je da svake godine na hrvatske sudove iznova ne dolazi novih, približno milijun predmeta. Naime, taj broj sudskih predmeta na broj stanovnika od jedva četiri milijuna je neprirodan i on odražava brojne i različite uzroke koji dovode do takvog stanja, od kojih su mnogi

sistemske prirode. Stoga je nužno da država i njezina tijela kao što su ministarstva, zavodi i agencije ne vode sporove s jedinicama lokalne uprave i samouprave ili međusobno te država kao vlasnik mnogih poduzeća i lokalna uprava kao vlasnik mnogih komunalnih poduzeća mogu u bitnoj mjeri utjecati na smanjenje broja ovršnih i parničnih predmeta. Država ili lokalna uprava kao vlasnik pojedinih poduzeća ima mogućnost putem svojih predstavnika u nadzornim i upravnim odborima provoditi svoju poslovnu politiku kao i svaki drugi vlasnik trgovačkog društva, pored toga država kao zajednički vlasnik može posredovati između ministarstava, agencija, ustanova i trgovačkih društava u kojima je ona osnivač. Kada dva poduzeća u državnom vlasništvu ili dvije ustanove čiji je osnivač država između sebe vode spor onda će najvjerojatnije netko od njih u tom sporu pobijediti, a drugi izgubiti. U takvoj situaciji dovoljno je da samo jedna stranka povjeri zastupanje odvjetniku i po pravomoćnom okončanju parnice i bez obzira na njezin ishod jedno od dva državna poduzeća će morati platiti trošak odvjetniku jedne stranke – državne ustanove. Zaključno, bez obzira koja ustanova ili državno poduzeće pobijedi ili izgubi parnicu država je uvijek gubitnik. Dobro gospodarenje takvo postupanje ne može opravdati. Isti primjer se može navesti u slučaju kolektivnih sporova koji proizlaze iz onih kolektivnih ugovora koje država potpiše sa sindikatima, često na sadržajno nejasan način, a povodom kojih radnici i sindikati podižu velik broj tužbi. Međutim, ni onda kada Vrhovni sud u oglednom postupku riješi pravno pitanje povodom kojeg je pokrenut kolektivni spor ni tada se često država ne odlučuje na povlačenje tužbi, a samo u posljednjem primjeru je takvih tužbi četrdeset tisuća.

Da bi se takvo „državno“ parničenje smanjilo u bitnoj mjeri potrebno je, među ostalim, promijeniti Zakon o sudskim pristojbama. Naime, ovaj Zakon je predvidio veći broj različitih oslobođenja od obveze plaćanja pristojbi, on je dosta općenit kada je u pitanju pristojbena obveza države i javnopravnih tijela te se ona na kraju u najvećem broju slučajeva parniče besplatno. Dakle, nema nikakvog opravdanja da Hrvatske šume d.d. kao dioničko društvo ili pojedina društva s ograničenom odgovornošću u sastavu Hrvatskih željeznica ne moraju platiti ni minimalnih sto kuna pristojbe, dok svaki građanin to mora. Na ovaj način se ujedno narušava jednakost stranaka u parničnom postupku, tim više što je broj iznimaka velik. Stranke u parničnom postupku su ravnopravne i to ne samo deklarativno nego i u pogledu pristojbi. Uvođenjem pristojbene obveze i za spomenuta državna tijela, ustanove i poduzeća ova tijela bi se zasigurno rjeđe međusobno parničila, a bez toga sudovi gotovo da su postali neka vrst državne agencije za naplatu potraživanja.

Pitanje pristojbi je vrlo važno i ono je jedan od razloga zašto je i Vrhovni sud zatrpan brojnim prijedlozima za dopuštenje revizije. Naime, na ove prijedloge se sve donedavno nije plaćala sudska pristojba i to je u bitnoj mjeri pridonijelo povećanju broja podnijetih prijedloga, a dodatno je tome pridonijela i neodgovornost odvjetnika koji su u takvoj situaciji često nagovarali stranke da podnesu takav besplatni prijedlog za dopuštenje revizije, prema načelu „ako prođe, prođe“ odnosno „to nas ništa ne košta“. U tom dijelu se pokazuje da na broj sudskih predmeta i brzinu njihovog rješavanja u bitnoj mjeri utječu i odvjetnici odnosno odvjetnička služba u cjelini. Odvjetnici putem Odvjetničke komore žele zadržati svoj status samostalne djelatnosti i u tome ih podržavam, ali oni moraju kao profesionalna Komora zadržati minimalnu dozu profesionalne odgovornosti. To znači da odvjetnici ne trebaju strankama davati lažnu nadu da će, ukoliko podnesu tužbu općinskom sudu ili prijedlog za dopuštenje revizije Vrhovnom sudu, nešto uspjeti ako znaju da to neće biti tako, ovdje postoji njihova stroža odgovornost prema građanima koja je podvrgnuta režimu potrošačkog prava te se čini da toga nisu svjesni ni odvjetnici niti stranke. U bitnome je potrebno uvesti sustav praćenja rada odvjetnika i kada je u pitanju Vrhovni sud onda se to može izvesti prema njemačkom uzoru tako da se uvedu licencirani odvjetnici ili da se počne pratiti

rad odvjetnika koji podnose revizije, pa bi se nakon dvije ili tri godine analizirao rezultat njihovog rada. Na opisani način bilo bi za određeno vrijeme uskraćeno pravo odvjetniku na zastupanje stranaka pred Vrhovnim sudom ukoliko se, primjera radi, utvrdi da je on u dvije godine podnio deset revizija od kojih bi mu bilo odbačeno devet, jer bi to ukazivalo na odvjetnikovu neprofesionalnost.

Da bi pravni sustav reagirao učinkovito potrebna mu je podrška određenih pomoćnih organa suda. U sferi građanskog i trgovačkog prava sudovi se vrlo često oslanjaju na FINA-u kao pomoćni organ u provedbi sudskih presuda, rješenja o ovrsi, privremenih i prethodnih mjera te javnih dražbi. Međutim, iskustvo iz prakse pokazuje da se FINA prema sudu često ponaša samovoljno. Naime, FINA gotovo u pravilu komunicira sa sudom putem izvještaja o rezultatu naplate koji nije potpisan od bilo koje ovlaštene osobe, što na prvi pogled djeluje samo kao oblik pravne nekulture, no u stvarnosti se radi o izbjegavanju odgovornosti zaposlenika ove ustanove. Pored toga, sudjelovanje FINA-e u ovršnom postupku je u mnogim aspektima dvojbeno iz ustavnopravnog aspekta, a velik broj sudaca smatra da javne dražbe FINA-e na kojima se prodaju nekretnine u ovršnom i stečajnom postupku taj postupak ne ubrzavaju nego ga nepotrebno usporavaju približno za dva ili tri tjedna. Gledajući samo malo dalje u bližu prošlost, FINA je izradila i primjenjivala pogrešan program za obračun kamata konformnom metodom za vrijeme dok je ova metoda bila propisana, što je dovelo do prekomjernih naplata u situacijama obračuna zateznih kamata zbog višegodišnjeg zakašnjenja, što je zaseban problem na kojeg sam ukazivao u presudama još kao sudac Trgovačkog suda u Zagrebu. Nije u skladu s načelom jačanja pravne države da se sudovima pod izgovorom njihovog rasterećenja postupno oduzima odnosno smanjuje stvarna nadležnost i prebacuje dijelom na FINA-u, a dijelom na javne bilježnike, pogotovo ako oni tako povjerene poslove ne obavljaju profesionalno i odgovorno. Sada se poslove obnove zemljišnih knjiga predlaže oduzeti sudovima i povjeriti javnim bilježnicima uz obrazloženje da su sudovi kadrovski potkapacitirani, a ta kadrovska potkapacitiranost je posljedica nedostatnih sredstava koja sudovima dodjeljuje nadležno Ministarstvo. Uostalom, da su javni bilježnici posao zbog kojeg su osnovani kao služba, a to su prvenstveno poslovi preventivne kontrole zakonitosti ugovora, obavili onako kako je trebalo ne bismo danas imali toliki broj parničnih i ovršnih predmeta koji proizlaze iz solemniziranih ugovora, zadužnica i rješenja o ovrsi koja su javni bilježnici u velikom broju slučajeva neosnovano izdavali i/ili ovjeravali dajući im time značaj ovršne isprave. Mislim da nije neosnovano reći kako je zbog opisanog načina rada javnih bilježnika stvorena sistemska greška koju sudovi sada pokušavaju ispraviti pozivajući se, među ostalim, na potrošačko pravo EU-a.

Trgovačko pravo

U raspravama koje se već dugo vode i odnose se na problem velikog broja neriješenih predmeta gotovo bez iznimke svi sudionici tih rasprava nude prijedloge o tome na koji način ubrzati sudske postupke i gotovo svi prijedlozi do sada idu za tim da se donesu izmjene procesnih zakona (ZPP-a, OZ-a) i da se putem norme prisili suce da rade još više. Ovakvi prijedlozi polaze od neizrečene predmnjeve da postoje neke bitne pogreške u procesnim zakonima te da suci ne rade dovoljno. Takav pogled na stvari i prijedlozi koji na temelju toga slijede su ne samo netočni nego i štetni. Naime, potpuno se iz vida gubi činjenica da sudski postupci i to ponajviše parnični i kazneni postupci kao kontradiktorna vrst postupka predstavljaju osjetljiv i složen posao u kojemu svako požurivanje suca s ciljem da on donese što veći broj presuda može dovesti i nažalost, u ne tako malom broju slučajeva i dovodi, do činjeničnih i pravnih pogrešaka u suđenju koje, kada se jednom dogode, se vrlo teško ispravljaju, a što pojedina stranka obično doživljava kao oblik nepravde prema njoj. Ono što prvenstveno dolazi u obzir je ono što nalažu procesni zakoni, dakle jedino je opravdano i dopušteno

inzistirati na tome da suci nakon što su zaključili glavnu raspravu u skladu s procesnim odredbama i načelom neposrednosti napišu presudu i proglase ju u zakonom propisanim rokovima te inzistiranje na poštivanju ovih rokova ima i suštinskog opravdanja jer je to u skladu s načelom neposrednosti. Sve izvan toga ne bi trebalo biti praksa i u tom dijelu ocjenjujem da je najnoviji prijedlog prema kojemu bi sudac počinio stegovno djelo u svakom slučaju ako ne bi ostvario propisanu normu od 100% potpuno pogrešan i to pogotovo u situaciji kada je Ministarstvo pravosuđa i uprave za određeni dio predmeta povisilo normu u odnosu na prethodno stanje, bez suglasnosti Vrhovnog suda. Takvo postupanje pokazuje da se čitav proces suđenja banalizira odnosno očekuje se od sudaca da dosegnu kako veliku količinu riješenih predmeta tako i visoku kvalitetu sudskih presuda i ovakav zahtjev je sam po sebi kontradiktoran. Ponovno naglašavam da su posljedice pogrešnih sudskih presuda i rješenja redovito vrlo ozbiljne i teško se ispravljaju, a stranke ih osjećaju kao nepravdu.

Rješenje za ovakvu situaciju postoji. Pogrešno je polaziti od toga da je nastanak ovako velikog broja sudskih predmeta svake godine nešto što je neminovno, a pogotovo to nije neminovno u materiji trgovačkog prava. Nastanak velikog broja parničnih predmeta se može i mora spriječiti unaprijed i sistemski na više načina:

Sva javnopravna tijela – ustanove, zavodi, agencije, ministarstva se ne trebaju sporiti između sebe i država mora naći načina da to spriječi. To se odnosi i na jedinice lokalne uprave i samouprave, a država i tijela lokalne uprave mogu i moraju narediti poduzećima u svom vlasništvu da smanje na minimum parnične postupke koje vode između sebe. Kada su u pitanju komunalna poduzeća onda lokalna uprava kao njihov vlasnik treba voditi računa da komunalna poduzeća ne posluju isključivo radi stjecanja dobiti nego radi ispunjenja osnovnih životnih potreba stanovnika neke općine (opskrba vodom, strujom, odvoz smeća i slično) te ako neki korisnici njihovih usluga zbog svog lošeg imovinskog statusa ne mogu platiti te obveze onda takvo komunalno poduzeće treba takvim osobama nakon detaljne analize smanjiti obvezu ili im olakšati plaćanje, a u krajnjoj liniji ih jedno vrijeme osloboditi obveze plaćanja, a ne prema automatizmu podnositi ovršne prijedloge ili uskraćivati im usluge koje se odnose na zadovoljenje osnovnih životnih potreba (isključenje struje zimi i sl). Prema tome, komunalna poduzeća se u svom poslovanju trebaju voditi ponešto drugačijim načelima od načela dobiti prema kojem posluju trgovačka društva. Ponajmanje je opravdano da pojedine ustanove ili trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske između sebe vode velik broj parnica jer iskustvo pokazuje da se takve parnice vode u 90% slučajeva samo zbog toga što unutar tih ustanova i trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske članovi uprava i niže rangirani direktori ne žele preuzeti odgovornost za eventualni otpis potraživanja ili za priznanje duga, a što na kraju dovodi do toga da primjerice u parničnom postupku uvijek jedna takva stranka u državnom vlasništvu izgubi spor. S tim u vezi predlažem da država odnosno Vlada Republike Hrvatske naloži svim pravnim osobama i trgovačkim društvima u kojima ona ima vlasnička i upravljačka prava da do određenog roka povuku najmanje deset ili dvadeset posto tužbi, a što je moguće učiniti i u većem postotku ako se ozbiljno pristupi tom zadatku na način da se oforme povjerenstva pod nadzorom Vlade koja bi na stručan i objektivan način donosila odluke, ako to već nisu u stanju učiniti uprave ovih ustanova i trgovačkih društava. Činjenica da uprave tih komunalnih društava i poduzeća u državnom vlasništvu to same nisu u stanju učiniti dovodi u pitanje kvalitetu upravljanja tim ustanovama i poduzećima.

Također, kada je u pitanju plaćanje između trgovačkih društava i obrta u privatnom vlasništvu nastanak velikog broja parničnih predmeta treba također spriječiti. Dakle, bitno je da parnični predmet povodom neisplate svakog računa

uopće ne nastane, a ne da se dopušta nekontrolirani nastanak enormnog broja parničnih postupaka povodom svakog neplaćenog računa jer kad se to dopusti onda imamo sadašnju situaciju velikog broja parničnih postupaka povodom gotovo svakog neplaćenog računa. Da bi se ovaj cilj postigao nije u ovom slučaju potrebna nikakva promjena zakonskih propisa nego je potrebna promjena sudske prakse. Naime, Ovršni zakon propisuje da vjerovnik koji ima dospjelu i neplaćenu tražbinu treba podnijeti ovršni prijedlog, standardno na podlozi računa kao vjerodostojne isprave. U takvom slučaju prema sadašnjem stanju javni bilježnik je taj koji će u korist vjerovnika izdati rješenje o ovrsi protiv kojeg dužnik može podnijeti prigovor, a koji prema Ovršnom zakonu mora biti obrazložen i tu odredbu je Ovršni zakon sadržavao već od prvog dana donošenja Ovršnog zakona u 1996. godini pa sve do danas i ta odredba je u trenutku donošenja Ovršnog zakona u 1996. godini bila u velikoj opreci prema rješenju koje je sadržavao prethodni Zakon o izvršenju (ZIP) koji je propisivao suprotno, dakle da prigovor ne mora biti obrazložen. Međutim, sudska praksa je inercijom ostala na gotovo istim pozicijama kao da je i dalje na snazi ZIP, dakle uopće se ne gleda na to može li se prigovor kvalificirati kao obrazložen i u tom dijelu postoji velika odgovornost sudske prakse.

Mogućnosti koje nudi Ovršni zakon kroz navedenu odredbu prema kojoj prigovor mora biti obrazložen su vrlo velike i one su gotovo u cijelosti ostale neiskorištene u pravnoj i sudskoj praksi, a pogotovo u trgovačkim parnicama. S tim u vezi mislim da i na razini pravne struke nije pravilno shvaćen smisao i doseg ove odredbe i to se vidi kroz činjenicu da se i jedan uvaženi stariji profesor procesnog prava čudio nad podatkom prema kojemu u Austriji na približno polovinu izdanih rješenja o ovrsi (platnih naloga) stranke ne izjavljuju prigovor, dok kod nas gotovo na svako izdano rješenje izjavljuju prigovor te im se on gotovo redovito uvažava i kod toga se uopće ne ocjenjuje ono što Ovršni zakon traži i propisuje, dakle je li izjavljeni prigovor obrazložen ili ne. O čemu se tu radi? Navedena norma se nalazi u Ovršnom zakonu koji je procesni zakon, ali sama suština pojma – „obrazloženi prigovor“ se ne nalazi u procesnom pravu nego u materijalnom pravu i čim je trebalo povezati odredbe ovršnog i materijalnog prava odmah je u praksi došlo do nepremostivih problema. Naime, u trgovačkom pravu i poslovanju općenito postoje dobri poslovni običaji koji govore o tome kako treba postupati s primljenim računima i osnovno pravilo koje ujedno predstavlja i dobar poslovni običaj je da se račun po primitku plaća u roku dospijeca ili ako adresat računa smatra da račun u cjelini ili pojedine njegove stavke nisu pravno i računski osnovane onda adresat računa treba u kratkom roku, uobičajeno ne duljem od osam dana, prigovoriti izdavatelju računa za cijeli iznos računa ili samo njegov dio, dok nesporni dio računa treba platiti. Stoga ako je ovrhovoditelj uredno poslovaio on je izdao uredan račun kojeg je uredno poslao adresatu računa – ovršeniku prije bilo kakvog pokretanja ovršnog postupka i stoga ovršenik da bi mogao ispuniti procesnu normu koja traži da njegov prigovor protiv izdanog rješenja o ovrsi treba biti obrazložen mora dokazati da je po primitku računa unutar roka od osam dana podnio ovrhovoditelju prigovor (reklamaciju) protiv izdanog računa i u kojemu je na obrazložen način naveo iz kojih činjeničnih i pravnih razloga osporava račun u cijelosti ili djelomično.

Svako postupanje trgovačkih sudova koje ne vodi računa o dobrim poslovnim običajima je i načelno neispravno, a u ovom slučaju je pogrešno ukoliko trgovački sudovi gotovo u cijelosti zanemaruju procesnu normu Ovršnog zakona prema kojoj prigovor mora biti obrazložen, a da istovremeno zanemaruju i načela dobre trgovačke prakse odnosno ne uvažavaju gore navedeni poslovni običaj u vezi s postupanjem povodom primljenih računa. Navedeno postupanje je posljedica pogrešnog tumačenja činjenice da je račun uvijek i svuda jednostrana izjava koju sastavlja jedna ugovorna strana – prodavatelj robe. Ta činjenica je uvijek i svuda točna i uvijek se radi o

jednostranoj izjavi, ali takvoj uz koju svi pravni sustavi vežu značajne pravne posljedice, dakle na podlozi izdanih računa i unatoč tome što se radi o jednostranoj izjavi volje države na temelju takve jednostrane izjave volje naplaćuju porez, carine, a na temelju izdanih računa se obavljaju i plaćanja u sustavu međunarodnog dokumentarnog akreditiva. Dakle, došlo je do odstupanja u praksi sudova od onog što je inače uobičajeno, dakle iz činjenice da je račun jednostrana izjava volje pogrešno je zaključeno da onda račun zbog toga ne proizvodi nikakav pravni učinak, a to je potpuno nesukladno standardnoj praksi i tumačenju ovog pravnog pitanja. Prema tome, ako se pravilno shvati račun onda je vidljivo da on iako predstavlja privatnu ispravu sa sobom donosi značajne pravne posljedice kako za izdavatelja računa tako i za adresata računa. Stoga nije ispravna praksa prema kojoj se smatra da se račun kojeg je kupac – adresat računa primio može odšutjeti na način da kupac u roku dospeljeća ne isplati iznos računa niti da pošalje prigovor (reklamaciju) nego da ga jednostavno odšuti i da onda nakon što prodavatelj izda račun i na temelju njega ishodi rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave (računa) kupac – ovršenik istom u ovršnom postupku po prvi puta podnosi procesni prigovor protiv izdanog rješenja, iako prethodno nikada nije podnio materijalni prigovor protiv izdanog računa. Ovakva sudska praksa je izravno pridonijela tome da se smanjila uloga računa i obezvrijedio dobar poslovni običaj sa posljedicom da su se računi počeli masovno ne plaćati i da se pored toga adresatima računa kao ovršenici počelo dopuštati da na temelju neobrazloženih prigovora za svaki neplaćeni račun mogu ishoditi pravo na vođenje parničnog postupka pred trgovačkim sudovima. To je temeljna pogreška koja je dovela do stvaranja ogromnog broja parničnih postupaka na trgovačkim sudovima koji su se mogli i trebali spriječiti tako što su neobrazloženi prigovori trebali bili odbacivani još od 1996. godine kada je Ovršnim zakonom uvedena opisana zakonska promjena. Dakle, u trgovačkom pravu i praksi ne postoji apsolutno pravo na vođenje parničnog postupka povodom svakog neplaćenog računa odnosno preduvjet da bi parnični postupak bio dopušten je da je kupac – adresat računa standardno u roku od osam dana prigovorio računu u cijelosti ili djelomično.

Stoga je potrebno iz temelja promijeniti postojeću sudsku praksu i ona će u bitnome promijeniti i ulogu ovršnih sudaca odnosno ovršnih odjela na trgovačkim sudovima. Naime, ovršni suci koji dobiju rješenje o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave protiv kojeg je trgovačko društvo – ovršenik izjavilo prigovor morat će ocijeniti, na temelju kriterija materijalnog prava i autonomnog prava (dobri poslovni običaji) može li se prigovor smatrati obrazloženim i tu odluku će donositi na temelju vjerojatnosti. Dakle, ako ovršni sudac procijeni da je izjavljeni prigovor u visokom stupnju vjerojatnosti neobrazložen on će ga odbaciti te samim time neće dopustiti vođenje bilo kakvog parničnog postupka te će nakon pravomoćnosti rješenja rješenje kao ovršni naslov biti poslano na naplatu, samim time parnični predmet neće niti nastati. Da bi se to moglo u praksi realizirati bit će potrebno iznova oformiti ovršne odjele na novim načelima i ti odjeli će bitne odluke donositi na sličan način kao istražni suci u kaznenim predmetima, a to će za posljedicu imati bitno smanjenje broja parničnih predmeta i taj broj će se sve više smanjivati što dulje bude trajalo takvo postupanje i što više kroz takav postupak bude ujednačavana sudska praksa. Upravo ujednačavanje sudske prakse odnosno jedinstvena interpretacija pravnog standarda „obrazloženi prigovor“ je u ovom slučaju najteži zadatak jer će to tražiti od sudaca koji budu radili na tom poslu poznavanje ne samo ovršnog procesnog prava nego i dobro poznavanje materijalnog prava i poslovnih običaja. Primjerice, trgovina cvijećem se danas velikim dijelom odvija tako da dobar dio domaćih cvjećara naručuje cvijeće od nizozemskih isporučitelja koji su razvili poslovnu praksu prema kojoj adresat računa – kupac cvijeća mora u roku od dvadesetčetiri sata predati pisani reklamaciju, jer se ona u suprotnom ne uvažava. Stoga će ovršni suci morati voditi računa i o takvim poslovnim običajima i odbaciti prigovore onih cvjećara koji nisu u navedenom kratkom roku izjavili prigovor

(reklamaciju). Samo uz takvo uvažavanje poslovnih običaja je opravdano otvaranje parničnog predmeta pred trgovačkim sudovima. Ovo što se danas radi, dakle da se povodom svakog prigovora, bio on obrazložen ili ne, otvara parnični predmet pred trgovačkim sudom je formalno i suštinski pogrešno i upravo taj dio koji se tiče sudske prakse je pogrešan već dulje od dvadeset godina i doveo je velikim dijelom do sadašnjeg stanja preopterećenosti trgovačkih sudova parničnim predmetima, a koji u tom broju nisu nikada ni trebali nastati. Drugim riječima, najbolji način za „ubrzavanje“ rješavanja parničnih predmeta u trgovačkim parnicama sastoji se u tome da velik dio takvih parničnih predmeta uopće ne nastane i ovo je primjer koji pokazuje da je to potpuno izvedivo, ali zahtijeva temeljitu reorganizaciju rada trgovačkih sudova kao i promjenu sudske, ali i poslovne prakse, prema tome težište je na koncepciji, organizaciji, koordinaciji i odgovornosti. Na ovaj način se ujedno pojačava disciplina u plaćanju računa, a koja je toliko slaba dijelom i zbog ovako pogrešno postavljenog sustava i slabog poslovnog morala, pa su mnogi ovu pojavu nazvali „kulturom neplaćanja“. Nakon rješavanja problema s ovrhama nad građanima-potrošačima pristupit ću rješavanju navedenog problema u dogovoru s kolegama s trgovačkih sudova, ali uz prethodnu pripremu gospodarstvenika za navedene promjene, putem predavanja za čije održavanje očekujem podršku Hrvatske gospodarske komore.

Ako već parnični postupci i nastanu onda se postavlja pitanje zašto oni tako dugo traju odnosno zašto se stranke toliko parniče, pišu žalbe i revizije, što se prikazuje bilo kao nedostatak procesnih zakona, bilo kao posljedica nerada – neažurnosti sudaca u vođenju postupaka. Pojedini suci su bili na gostovanju na sudovima u Njemačkoj te se većina njih začudila nad otkrićem da u Njemačkoj preko polovine svih parničnih postupaka završi na prvom ili drugom ročištu sklapanjem sudske nagodbe, dok je kod nas to puno rjeđi slučaj, gotovo zanemariv u ukupnom broju predmeta. Razlog leži u sasvim drugom području i tiče se načina na koji je u Republici Hrvatskoj određena odvjetnička tarifa. Naime, odvjetnička tarifa je visoka i to kako u odnosu na prosječan standard hrvatskih građana tako i u odnosu na sudske pristojbe koje se naplaćuju u sudskim postupcima i idu u korist državnog proračuna. Više od toga, odvjetnička tarifa hrvatskih odvjetnika je visoka i u odnosu na njemačku odvjetničku tarifu, ali ni to nije njezin najveći nedostatak. Naime, hrvatski odvjetnici na temelju važeće tarife naplaćuju naknadu u pravilu za svako ročište odnosno za svaki podnesak, dok njemački odvjetnik u pravilu može obračunati tri radnje u jednom sudskom postupku. To u stvarnosti znači da hrvatski odvjetnici nemaju poseban interes za sklapanje sudske nagodbe s obzirom da nakon sklapanja sudske nagodbe više ne mogu predavati nove podneske niti dolaziti na nova ročišta, samim time ni obračunavati naknadu. Srećom i u Hrvatskoj postoje odvjetnici koji nastoje i uspijevaju interes svoje stranke ostvariti prvenstveno u svojoj kancelariji odnosno izvansudskim dogovorom, ali oni su u velikoj manjini. Prema tome, ako njemački odvjetnik ne može u pravilu zaračunati više od tri radnje onda njemu nije u interesu gomilati podneske i ročišta koja ne može naplatiti i to je bez sumnje jedan od razloga zašto u Njemačkoj po iskazima mnogih sudaca i pravnika koji su bili na hospitaciji na njemačkim sudovima parnični postupci završavaju na prvom ili drugom ročištu nagodbom u visokom postotku, prema nekim informacijama i u više od 50% slučajeva, dok u Hrvatskoj nagodbom završava vrlo malo parničnih postupaka, a ni pokušaj da se putem mirenja smanji broj parničnih predmeta također nije u bitnoj mjeri smanjio radno opterećenje sudaca. Postoje neke usporedbe prema kojima vođenje parničnog postupka je za stranku u Njemačkoj, uzimajući u obzir razlike u prosječnim prihodima građana i gospodarstva, dakle relativno, i trideset puta jeftinije, pa sve i da je ta usporedba netočna i da je točno da su usluge njemačkih odvjetnika relativno jeftinije svega deset ili dva puta to opet govori kako postoji vrlo velik problem s tarifom hrvatskih odvjetnika, naročito kod sporova s većom vrijednosti spora. Ovdje treba biti samokritičan te reći da produljenju parničenja dijelom pridonosi i činjenica da je sudska praksa u Hrvatskoj koji

puta neujednačena i to onda stranke u nekim slučajevima navodi da nastave voditi parnične postupke, računajući da će u njihovom konkretnom predmetu biti primijenjena ona varijanta sudske prakse koja je za njih povoljnija. Dakle, dio odgovornosti snose i sudovi, iako je to u postotku znatno manji dio od onoga koji je posljedica odvjetničke motiviranosti za nastavak parničenja. Pored toga, za sklapanje sudske nagodbe je bitno da sudac bude dobro pripremljen za raspravu i to baš nije uvijek slučaj, a što se unatoč velikom broju predmeta ne može opravdati. Svi ovi razlozi su u ukupnosti doveli do toga da parnični predmeti u hrvatskoj sudskoj praksi u malom broju slučajeva završavaju sklapanjem sudske nagodbe.

Međutim, nije za to isključivo kriva pravna struka. Naime, u mnogim parničnim predmetima je vidljivo da se parnične stranke ponašaju u duhu pravih „fiškala“ odnosno u ne tako malom broju slučajeva tužitelj u zloj vjeri podnosi tužbu protiv tuženika s ciljem da prevari ne samo tuženika nego i suca, na način da od suda ishodi presudu kojom bi onda tu svoju prevaru „ozakonio“ i ako to nekom uspije onda takav pojedinac, ohrabren takvim „uspjehom“, po istom obrascu dalje podnosi brojne tužbe, što govorim na temelju iskustva. To sve pokazuje koliko je pogrešno inzistirati samo na brzini rješavanja i broju predmeta, jer kada se jednom dogodi pogreška u suđenju i kada ona dobije oblik pravomoćne presude onda je taj nedostatak gotovo nemoguće ispraviti. Takva „motivacija“ za podnošenje tužbe odnosno zlorabom prava na pristup sudu je vidljiva na potpuno različitim pravnim područjima, od tužbi protiv novinara i nakladnika do tužbi zbog nelojalne konkurencije i povrede industrijskog vlasništva te ovakvo postupanje zahtijeva potpuno drugačiji procesni pristup, koji kod nas nije uhodan. Naime, da bi se sudbeni sustav učinkovito obranio od takvih pokušaja zlorabe potrebno je takve tužbe odbaciti kao nedopuštene, bilo u početnoj fazi prethodnog ispitivanja tužbe ili odmah nakon primitka odgovora na tužbe. U doktrini prava tržišnog natjecanja je usvojen kao standardni postulat da se tako mora postupiti uvijek ako sudu postane evidentno da tužitelj podnošenjem tužbe na temelju prava intelektualnog vlasništva ili tržišne utakmice nastoji poslovno i financijski iscrpiti tuženika-svog konkurenta, stoga bez ovakve prakse nije ni moguć učinkovit sustav pravne zaštite, primjerice u oblasti tržišnog natjecanja. Isto načelo odnosi se i na tužbe protiv novinara i nakladnika, to sve zahtijeva znatno vrijeme, znanje i iskustvo, a što je nespojivo s postojećim sustavom „normiranog“ suca odnosno takve dodjele spisa u kojoj se o tome ne vodi dovoljno računa. Prema tome, prostora za napredak kroz kreativnost sudske prakse ima vrlo mnogo.

Moguće je zaključiti da o kojem god segmentu prava je riječ u gotovo svakome postoji određeni sistemski nedostatak kojeg treba ispraviti, no čini se da je problem u tome što se to na razini nadležnih ministarstava očito ne uočava kao bitna polazna točka za analizu. Primjera radi, godinama se govori da u vezi s sklapanjem ugovora o dosmrtnom uzdržavanju postoje brojne zlorabe te je očito kako taj tip ugovora treba ukinuti, ali se i dalje ne poduzima ništa, nakon lošeg iskustva preko deset posto stanovništva s valutnom klauzulom ona je i dalje dopuštena u potrošačkim ugovorima, iako je Republika Francuska korištenje valutne klauzule bitno ograničila nakon neusporedivo manjeg broja isto takvih CHF ugovora. Zbog takvog pristupa je i moguće da se ne uočavaju brojni sistemski propusti i nedorečenosti dulje od dvadeset godina, čak se ne zapaža sva apsurdnost određivanja novčanih kazni u prekršajnom postupku primjenom valutne klauzule vezane uz nepostojeću valutu (DEM). U bitnome, potrebno je ciljano i koordinirano mijenjati pojedine dijelove postojećih propisa te još više mijenjati ustaljena shvaćanja i ponašanja. S tim u vezi sam već poduzeo neke predradnje kojima bi se poboljšao ugled sudaca te sam predložio raspravu o nadopuni propisa i Etičkog kodeksa sukladno propisima i praksi većine zemalja EU-a. Stoga se može zaključiti da su nam potrebne u pravilu vrlo male izmjene propisa i još više promjena prakse i mentaliteta, uz sveopći napor na otklanjanju čitavog mnoštva

pravnih, poslovnih, društvenih i političkih razloga koji kontinuirano dovode do zagušivanja hrvatskih sudova predmetima i posljedično do toga da redovno odvijanje sudačkog posla, uz sve višestruke zahtjeve koje članstvo u EU postavlja, postaje sve teže izvedivo na način da strankama osigura pravnu zaštitu u razumnom roku te stvori osjećaj pravne sigurnosti i pravnog reda. Međutim, napredak je itekako moguć kroz stvaranje nove koncepcije, iza koje slijedi organizacija i koordinacija te odgovornost u provedbi. Takve promjene mogu izvesti samo oni suci koji su stručni, odgovorni, cijenjeni, motivirani i sigurni u svoj položaj. Međutim, odnos koji već dulje vrijeme u javnosti prevladava i prema kojemu su suci ili lijeni ili korumpirani ne pridonosi stvaranju takve pozitivne atmosfere, a to potvrđuje činjenica da je broj sudaca u Republici Hrvatskoj još donedavno bio približno oko 2100, dok ih je sada ukupno manje od 1700 (1680 prema uvodno prikazanoj tablici). Pored toga, broj sudskih vještaka je smanjen za približno 200 vještaka i to je vrlo zabrinjavajuće i ukazuje na nedovoljnu sistemsku brigu o njihovim opravdanim interesima (pojednim vještacima država je bila dužna veće iznose za obavljena vještačenja, tarifa im nije usklađivana s kretanjem cijena nekih dvadesetak godina, pojedine stranke i odvjetnici su prema njima sve agresivniji te se osjećaju nezaštićeni itd.). Pored toga, sve teže je privući i zadržati ne samo kvalitetne službenike i namještenike nego i pravnike zaposlene u sudovima u svojstvu savjetnika, dakle kao posljedica svih opisanih okolnosti rad u sudstvu postaje sve manje atraktivan i to je važna činjenica o kojoj treba razmišljati. Stoga je potrebno razmotriti i pitanje plaća sudaca, naročito prvostupanjskih.

Naime, osnovica sudačkih plaća je sada manja nego 2010. godine, no jednako važno je uvesti sustav plaća koji u bitnome primjenjuje Njemačka i druge zemlje. Naime, jedna od loših strana postojećeg sustava plaća sudaca je ta da sudac prvog stupnja i nakon dugog staža ima osjetno nižu plaću od suca drugog stupnja i zbog toga se mnogi suci javljaju na natječaje za suca županijskog ili višeg suda, iako inače to ne bi učinili. Dakle, treba uvesti sustav platnih razreda koji bi sucima prvog stupnja omogućio da im se nakon određenih godina staža njihova plaća izjednači s plaćom suca drugog stupnja, čime bi se dijelom prevenirale opisane pojave. Dakle, sve i da se sada ne prihvati prijedlog za povećanje plaća sudaca prvog stupnja treba pristupiti izradi novog sustava platnih razreda za suce. Isto tako, bez obzira na sve negativne kritike na račun sudaca smatram da sucima prvog stupnja treba povišiti plaće, s ciljem da ne dođe do daljnjeg smanjenja broja sudaca na prvom stupnju suđenja.

Sve ove promjene propisa i sudske prakse, pored brojnih drugih koje nisam naveo, mogu u relativno kratkom roku dovesti do promjena te se nadam da će tako i biti, a naročito ako ih usvoji većina sudaca i Ministarstvo pravosuđa i uprave. Dakle, ako dođe do sinergije između sudaca i Ministarstva pravosuđa i uprave na osnovama koje su iste ili bitno slične onome što sam prethodno opisao, napredak u stvaranju pravnog reda i povjerenja javnosti u sudbenu vlast je moguć vrlo brzo, a da li će do toga doći ovisi i o sucima i Ministarstvu, a dijelom i o podršci šire i stručne javnosti.

P r e d s j e d n i k:

mr. sc. Radovan Dobronić

